

Katso, Jumalan Karitsa

JUHANI AITOMAA • PER-OLOF MALK
PAAVO LIEVONEN • OLAVI PELTOLA
MATTI PYYKKÖNEN • PAAVO SUIHKONEN

Katso, Jumalan Karitsa

JUHANI AITOMAA • PER-OLOF MALK
PAAVO LIEVONEN • OLAVI PELTOLA
MATTI PYYKKÖNEN • PAAVO SUIHKONEN

Julkaisija: Evankeliumin opintoyhdistys ry.
PL 17, 05831 Hyvinkää
Puh. (019) 41 42 43
Sähköposti: evank@evank.org

Kustantaja: Juurikasvu-kustannus
Mankolantie 16 a, 40200 Jyväskylä
Puh. (014) 633 334
Sähköposti: paavo.lievonen@sci.fi

Tämä on kirjan ilmainen pdf -versio vuodelta 2022.
Sisältö on sama kuin painetussa. Sivukoko on
hieman suurempi kuin painetussa kirjassa, eli A5.

Ulkoasu ja tekninen toteutus:
Lievonen T:mi, Jyväskylä 2005
ISBN 951-98045-8-7

*"Kristus on Raamatun salaisuus;
armo on Kristuksen salaisuus.
Usko on ihmeellisin asia maailmassa.
Pane jotain omaasi siihen,
ja sinä turmelet sen..."*

*"Kun sielu kaikissa tehtäviensä täyttämisessä
ja kaikissa huolissaan voi sanoa:
'Kristus, Kristus ainoastaan, vanhurskaudeksi,
pyhitykseksi, lunastukseksi (1. Kor. 1:30),
ei alentumiseni, eivät jumalisuuden harjoitukseni,
eivät armonkokemukseni eikä mikään muu',
silloin sielu on päässyt sinne,
mihin aallot eivät ylery."*

*"Luonto tekisi autuaaksi tullakseen mieluummin
mitä hyvänsä, kuin menisi Kristuksen tykö,
Kristukseen liittyisi ja olisi kaikesta
hänelle velkaa..."*

Thomas Wilcox, Kallis hunajanpisara

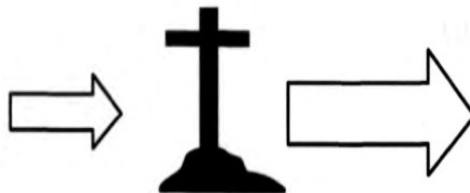
SISÄLLYS

JOHDANTO	
<i>Per-Olof Malk</i>	
YHTEISEN USKON ILMAUS	
SYDÄNTEMME RUKOUS	
HENGELLINEN HERÄTYS	
<i>Matti Pyykkönen</i>	
JUMALA ON PYHÄ	
<i>Paavo Suihkonen</i>	
USKONVANHURSKAUS	
<i>Olavi Peltola</i>	
KRISTITTYJEN YHTEYS	
<i>Paavo Lievonen</i>	
MENESTYSTEOLOGIA ON MINÄN TEOLOGIAA	
<i>Juhani Aitomaa</i>	
KATSO, JUMALAN KARITSA	
<i>Per-Olof Malk</i>	
OIKEAN JA VÄÄRÄN EROTTAMINEN	

Johdanto

Joukko veljiä kokoontui Hyvinkäällä 12.4.2004 keskustelemaan aiheesta *"Missä me olemme — minne me menemme?"* Neuvottelussa oli mukana eri herätysliike- ja kirkko/ kirkkokuntataustoilta tulleita veljiä, jotka viime vuosina — enimmäkseen toisistaan tietämättä — olivat alkaneet kantaa huolta siitä, että Kristus ja hänen lunastustyönsä jää liian usein sivuosaan aikamme hengellisissä virtauksissa ja käytännön julistuksessa. Toinen vastaavanlainen kokous pidettiin Hyvinkäällä 4.9.2004. Silloin aiheena oli *"Kristikunnan nykytila — mitä on tehtävissä?"* Molempien kokousten tavoitteena oli antaa kokoon tulleille mahdollisuus tutustua toisiin veljiin, jotka samoin kantavat huolta suomalaisen kristillisyyden tilasta.

Tämän ajan kristillisen julistuksen erityispiirteenä ja ongelmana on, että ihmisille tarjotaan usein evankeliumin sijasta opetusta, joka etäännyttää ihmisiä Kristuksesta ja hänen sovitustyöstään ja siirtää uskon kohteen Jeesuksesta johonkin muuhun, esimerkiksi kokemuksiin tai opillisiin sivuasioihin. Uskoa käsitellään usein myös niin kuin se olisi ihmisen ominaisuus tai kyky. Seuraavan kuvan avulla voimme ilmaista aikamme hengellisen harhan ja kokouksissa esiin tulleiden huolten aiheen:

Hengellisen elämän alku

Hengellisen elämän pääasia

Ensimmäinen nuoli kuvaa opetusta, joka koskee Kristusta. Hänestä puhutaan niin, että varomaton sanankuulija luottaa kuulemaansa, koska Jeesus-nimi mainitaan. Mutta jos ei tarkkaile opetusta, voi jäädä huomaamatta, että Jeesus esitetään ”virstanpylväänä”, jonka luokse on määrä tulla mutta jonka luota tulee edetä suurempiin ja ihmeellisempiin asioihin. Jeesus ei sittenkään ole kaiken Herra ja pääasia, Aja O, alkuja loppu. Ihmisiä ei pidätellä Hyvän Paimenen lähellä ja hänen äänensä ja armonsa ulottuvilla.

Ristiinnaulitun Sovittajan sijasta puheissa — ja hengellisissä kirjoissa — tuodaan esille paljon ihmistekoja ja outoja korostuksia. Tätä eläväksi ja toimivaksi koettua kristillisyyttä kuvaa piirroksen toinen nuoli. Risti ja usko ristiinnaulittuun Kristukseen vaikuttaa tässä valossa lattealta puolitien kristillisyydeltä, josta aito elämä ja kosketus todellisuuteen puuttuu. Uskon pitää ”toimia”, tuntua ja näkyä, niin kuin eräs nuori mies asian ilmaisi: ”Jos Jeesus muuttaa vain sunnuntaipäivieni aikataulun niin, että lähdän aamulla kirkkoon, en tarvitse häntä. Haluan uskon, joka muuttaa elämäni, vaikuttaa myönteisesti talouteeni, seksuaaliseen elämään, perheeseen, menestymiseeni työssä, aivan kaikkeen.”

Tällainen usko ei ole huolestunut ihmisen syyllisyydestä kaikkietävän, pyhän Jumalan edessä. Se ei etsi armollista Jumalaa, vaan suuntaa huomionsa elämään ja odottaa uskon tekevän elämän helpoksi ja onnelliseksi. Se odottaa uskon nostavan ajallisen elämän uudelle tasolle, antavan nautinnollisia hetkiä, hurmiota ja intoa. Tässä ollaan kaukana siitä kristinuskosta, jonka ytimessä on syntisten tähden kuollut Jeesus Kristus ja hänen armostaan syntinsä anteeksi saavat kristityt.

Eri puolilla maata annetaan opetusta, jossa ihmisiä ohjataan näin Kristuksesta ”eteenpäin”. Jeesuksen täytetty lunastustyö ei riitä. Jumalan armon evankeliumi ei riitä, syntien anteeksiantamuksesta eläminen ei riitä. Ihmisille luvataan ajallista menestystä ja vaurautta, terveyttä, painotetaan pinnallista lakia ja suorituskristillisyyttä. Toisaalta ollaan ajautumassa laittomuuteen. Suuret joukot hakeutuvat kristillisiin tilaisuuksiin, jotka ovat hengellisesti ontoja. Sitten osa väsyä ja jää pois. Osa jättää koko uskonelämän, monet ovat sairastuneet.

Nykyajan kokouksissa voi olla ”menoa ja meininkiä”, kokoukset voivat olla täynnä melua, jonkinlaisia ”täällä saa tehdä mitä haluttaa”-tyyppisiä tilaisuuksia, joiden toteutustapa ja ilmapiiri on otettu suoraan

länsimaisesta viihdeteollisuudesta. Kokemuksia luodaan ajanvietteen keinoin. Tuhannet kristityt hyväksyvät lähes mitä tahansa, kunhan se tapahtuu ”kristillisissä” puitteissa. Viime vuonna norjalaisen kristillisen kansanopiston yleisöillassa ohjelman vetonaulana oli miesstrippari. Ylistystanssi ”uusimpien kristillisten tanssisävelten tahdissa” leviää Suomessakin. Puhutaan Pyhän Hengen antamasta ja elämää muuttavasta tanssista. ”Let’s jam for the Lord all night long!” kuuluu kutsu.

Soitto- ja lauluyhtyeiden (”bändien”), puhujien ja kuulijoiden synnyttämälle melulle ja menolle on tarjolla henkisenä vastapainona myös kokouksia, joissa ihannoidaan hiljaisuutta. Näissä liikutaan tunnepitoisen kristillisyyden toisella äärilaidalla. Edellisten lisäksi on vielä syytä mainita liikkeet, jotka keskittyvät järkeen ja joihinkin opillisiin yksityiskohtiin ja niiden liialliseen korostukseen. Kun tällaiset opit saavat niin hallitsevan aseman kuin ne nykyisin voivat saada, Kristus jää jälleen taka-alalle.

Kun kristityt syystä tai toisesta lähtevät Kristuksen luota eteenpäin tai jonnekin muualle, syntyy aina ongelmia. Näin on ollut ennen, ja niin on nytkin. Monet kertovat siitä, miten yhteys ”uuden siunauksen” saaneiden ja Kristuksen luo jääneiden väliltä katoaa. Monet kokevat arjessaan, että uudistuneiden ja muiden kristittyjen välille nousee muuri ja ilmapiiri jännittyy. Yhteyden puute jakaa seurakuntia ja herätysliikkeitä. Lähellä olevien rakkaidenkin ihmisten välejä menee poikki. On perheitä, jotka ovat sisäisesti jakautuneet, koska niiden jäsenet uskovat Kristukseen eri tavoin.

Kyselemme, onko olemassa käytännön keinoja yhdessä vaikuttaa Suomen kristikansan kuulemaan julistukseen niin, että **Kristus ja Jumalan armon evankeliumi** saisivat sen paikan, mikä niille kuuluu? Sillä Kristuksen laumalla ei maan päällä ole ihmisille annettavanaan mitään sen suurempaa ja ihmeellisempää kuin Jeesuksen Kristuksen evankeliumi. Voimmeko tässä pääasiassa tehdä jotain yhdessä?

Tähän liittyviä kysymyksiä on edellä mainitun syyskuun 2004 veljeskokouksen jälkeen pohtinut työryhmä, johon kuuluvat toimittaja-kirjailija *Juhani Ahomaa*, yrittäjä *Paavo Lievonon*, rovasti *Per-Olof Malk*, rovasti *Olavi Peltola*, kirjailija-pastori *Matti Pyykkönen* ja fil. tri *Paavo Suihkonen*.

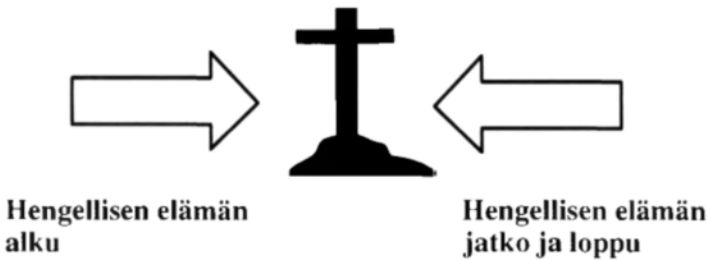
Ryhmän keskusteluissa on käytetty aikaa opillisten kysymysten tarkasteluun. Se ei ole ristiriidassa edellä sanotun kanssa. On todettu — niin kuin olettaa voi — että meillä on erilaisia käsityksiä. Eihän kristikenttämme muutoin olisi niin kirjava kuin se on. Oppia koskevat keskustelut ovat nostaneet esille kysymyksen, ovatko nykyoloissa yhdistävät tekijät suurempia kuin erottavat tekijät. Kysymys on tarpeen tehdä sen takia, että kristikunta — niin kuin koko Suomen Siion — on tuskin milloinkaan aikaisemmin ollut nykyisen kaltaisessa hengellisessä kriisissä. On koettu, että olemme joutuneet hyökkäyksen kohteeksi ja tämä hyökkäys uhkaa viedä meiltä ja tulevilta sukupolvilta Kristuksen ja antaa tilalle väärän Kristuksen.

Tässä tilanteessa toivoisi, että kirkot ja kirkkokunnat liittyisivät yhteen torjumaan vastustajaa, mutta sellaiseen ne ovat liian epäyhtenäisiä ja liian avoimia ”uudistuksille”. Mutta löytyykö tässä vaikeassa ajassa kristittyjä, jotka erilaisista taustoistaan ja erilaisista vakaumuksistaan huolimatta haluavat asettua — kuvakieltä käyttääksemme — ”Jerusalemien sortuneille muureille” niitä rakentamaan ja kaupunkia puolustamaan niin kuin juutalaiset tekivät Nehemian aikana.

Ryhmän keskusteluissa on kysytty, millainen voisi olla se opillinen näkemys, joka pitäisi ”Jerusalemien murien sortumisesta” huolta kantavia veljiä ja sisaria yhdessä sen verran, että he voisivat toimia toistensa kanssa. Ryhmässä olemme torjuneet sellaiset kristillisen yhteyden muodot, joita kuvataan sanoilla ”yhteiskristillinen” ja ”allianssikristillinen”. Noilla sanoilla viitataan liikkeisiin, joissa opillisia erimielisyyksiä vähätellään siinä määrin, että ne ”lakaistaan maton alle” ja sitten niiden yli kävellään yhteiseen työhön. Tunnustamme erilaiset näkemykset, mutta emme näe niitä esteinä pääasiaan keskittyvälle yhteistyölle.

Olemme torjuneet sellaisen kristillisen yhteyden ratkaisut, joita kuvataan sanalla ”ekumenia”. Ekumeniassa tunnustetaan opilliset erot, kuten mekin haluamme tehdä, mutta ekumeniassa on kyse kirkkojen välisistä keskusteluista. Me sitä vastoin puhumme niistä uskovista, jotka tahoillaan kantavat huolta Kristuksen aseman syrjäytymisestä hengellisessä toiminnassa. Emme etsi mahdollisuuksia yhdessä toimimiseen yhteyden itsensä vuoksi, vaan yksin Kristuksen tähden. Hengellisen toiminnan pääsisältönä tulisi olla Jumalan armon evankeliumista todistaminen tämän ajan keskellä.

Olemme pohtineet sitä, onko vaikeassa ajassamme mahdollista yhdessä löytää kypsä, tasapainoinen ja Kristus-keskeinen tie nykyisten äärisuuntausten ja harhojen tilalle. Seuraavan kuvan avulla voidaan ilmaista se Kristus-keskeinen näky, jonka haluamme nostaa esille:

Koemme voimakkaasti, että tarvitsemme kristinuskon, tai paremminkin Kristus-uskon, ydinasioita esiin nostavan sanoman ja herätyksen maahamme. Kirkkojen, kirkkokuntien ja herätysliikkeiden jäsenistöt eivät enää ole niin yhtenäisiä, että niitä voitaisiin käsitellä kokonaisuuksina tai että joukkoja yhteen kokoamalla voitaisiin muodostaa jonkinlaisia rintamia. Nyt hengenheimolaiset löytyvät yksitellen eri yhteisöistä ja niiden ulkopuolelta. He ovat niitä sisaria ja veljiä, jotka Pyhän Hengen avaamin silmin näkevät, että Jumalan valtakuntaan ei kuulu muita kuin pelkkiä syntisiä, joille annetaan heidän syntinsä anteeksi Jeesuksen sovitustyön tähden. Näiden mitan täyttämättömien, puutteellisten ja sairaiden keskellä Herra Jeesus Kristus on kuin lääkäri sairaalassa. Hengellinen elämä on alusta loppuun asti häntä kohti kulkemista. Hänen jättämisensä on elämää tuhoavaa.

Kirkkokunnalliset erot ovat todellisuutta, mutta kun kirkkojen ja liikkeiden laumat näyttävät kulkevan Kristuksen luota kohti hengellisen kuilun reunaa, on välttämätöntä arvioida tarkkaan, mihin lyhyen elämämme vähäiset voimavarat käytämme.

Jumalan kansan vihollinen sitoo paimenten voimavaroja nyt erilaisiin valehyökkäyksiin, joille maailma kaiken lisäksi antaa runsaasti tilaa mediassa. Näin tuo sielujen harhauttaja saa melko esteettömästi edetä päähyökkäyksessään Jumalan armon evankeliumin syrjäyttämiseksi.

Tämä kirjan tarkoitus on saada aikaan keskustelua uskomme ydinasioista ja samalla ”nostaa” pääasia jälleen pääasiaksi ja tukea niitä Jumalan valtakunnan työntekijöitä ja muita kristittyjä, joilla on sama

huoli. Sydämemme yhteinen sanoma on sama kuin Johannes Kastajalla. Kun hän näki Jeesuksen, hän irrotti katseensa kaikesta muusta ja sanoi ihmisille: ”*Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!*”

Per-Olof Malk

Olemme tätä kirjaa tehdessä olleet evankeliumin sanoman äärellä ikään kuin ihmeellistä taideteosta katsomassa. Kukin on nähnyt sen omasta näkökulmastaan. Yhteisessä työssä olemme saaneet avartua ja oppia, että veljen näkökulma voi olla yhtä oikea kuin omakin, vaikka ymmärrämme joitakin yksityiskohtia hieman eri tavalla.

Olemme saaneet iloita avoimesta yhdessäolosta ja siitä, että pääasiassa vallitsee yksimielisyys. Tämän toteaminen on innostanut meitä ja antanut uskoa siihen, että vaivannäkömme ei ole turhaa.

Kirjoittajina emme esitä ajatuksiamme minkään yhteisön nimissä, vaan tuomme julki omia henkilökohtaisia näkemyksiämme samalla toivoen, että niistä olisi jollekin kanssamatkaajalle hyötyä.

Kaikkea luettua ja kuultua tulee arvioida, siksi kehotamme lukijaa tutkistelemaan tämänkin kirjan sanoman Jumalan sanan valossa Ap.t.17:11 mukaisesti.

Työryhmä

Yhteisen uskon ilmaus

Uskomme perustana on Raamatun ilmoitus, jota apostolinen uskontunnustus tulkitsee.

Nykyajan tilanteessa koemme kuuluvamme opillisesti vanhaan, maailmanlaajaan evankeliseen eli evankeliumikeskeiseen liikkeeseen. Sen kanssa korostamme seuraavia asioita:

- 1. Raamatun auktoriteetti ja riittävyys.**
- 2. Pelastus yksin armosta, yksin Kristuksen ristinkuoleman tähden ja yksin uskosta.**
- 3. Evankeliumin levittämisen välttämättömyys ja henkilökohtaisen kääntymisen tarpeellisuus.**

Tässä yhteydessä viittaamme Lausannen julistukseen, johon maailmanlaajan evankelisen (joskus myös evankelikaalisen) liikkeen näkemys on koottu. Yhteisestä opillisesta näkemyksestämme voi myös sanoa, että se on protestanttinen, Kristus-keskeinen ja konservatiivinen.

Koska ei ole helppoa antaa opillisille käsityksille täsmällisesti määriteltyä muotoa ja koska tunnustamme olevamme joissakin asioissa eri kannoilla, joita kantoja keskenämme kunnioitamme, me pyrimme pukemaan opillisen käsityksemme, suhteemme toisiimme ja toimintatavoitteemme myös yhteisen rukouksen muotoon. Sen tarkoituksena on ilmentää niitä asioita, joita kohti opillisissa asioissa pyrimme ja joiden puolesta rukoilemme yhteisessä toiminnassamme.

Sydäntemme rukous

Paavalin kanssa me kiitämme sinua, Jumala, siitä että Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja. Mehän emme tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Kiitämme sinua, Jumala, siitä että rukoillessamme voimme olla edessäsi turvallisin mielin, koska Henki itse puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin (Room. 8:26).

Me rukoilemme, että sinä, Jumala, vastaisit elämässämme apostoli Paavalin rukoukseen (Ef. 1:17-22). Rukoilemme apostolin kanssa, että sinä, Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisit meille viisauden ja näkemisen hengen, niin että oppisimme tuntemaan sinut ja että sinä valaisisit meidän sisäiset silmämme näkemään, millaiseen toivoon sinä olet meidät kutsunut, miten äärettömän rikkaan perintöosan sinä annat meille pyhien joukossa ja miten mittaamaton on

sinun voimasi, joka vaikuttaa meissä uskovissa. Paavalin kanssa uskomme, että se on sama väkevä voima, jota sinä osoitit herättäessäsi Kristuksen kuolleista ja asettaessasi hänet istumaan oikealle puolellesi taivaassa, ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja mahteja, ylemmäksi kaikkia herruuksia, jotka mainitaan tässä ja tulevassakin maailmassa.

Me kiitämme sinua Jumala siitä, että sinä olet alistanut kaiken Kristuksen valtaan ja asettanut hänet kaiken yläpuolelle seurakuntansa pääksi. Vaikuta niin, että me sinun tavallasi näkisimme Poikasi kaiken yläpuolella ja kaiken päänä.

Rukoilemme myös, että voisimme noudattaa apostolin antamaa esimerkkiä, josta hän kirjoitti jakeissa Fil. 3:8-18. Rukoilemme, että apostolin tavoin voisimme lukea kaikki pelkäksi tappioksi, koska Herramme Kristuksen Jeesuksen tunteminen on meille arvokkaampaa kuin mikään muu. Rukoilemme, että voisimme hänen tähtensä menettää kaiken ja heittää kaiken roskana pois, jotta voittaisimme omaksemme Poikasi Kristuksen ja jotta kävisi ilmi, että kuulumme hänelle. Me tunnustamme, että meillä ei ole mitään omaa, lain noudattamiseen perustuvaa vanhurskautta, vaan se vanhurskaus, jonka perustana on usko Kristukseen ja jonka sinä annat sille, joka uskoo.

Rukoilemme myös, että saisimme Paavalin tavoin tuntea Kristuksen ja hänen ylösnousemisensa voiman ja tulla hänen kaltaisikseen osallistumalla hänen kärsimyksiinsä ja kuolemaansa. Ehkä silloin saamme myös nousta kuolleista. Emme tarkoita, että olisimme jo saavuttaneet päämäärämme tai tulleet täydellisiksi. Mutta pyrimme kaikin voimin saavuttamaan sen, kun kerran Kristus Jeesus on ottanut meidät omakseen. Emme katso vielä päässeemme siihen asti. Vain tämän voimme sanoa: jättäen mielestämme sen, mikä on takanapäin, ponnistelemme sitä kohti, mikä on edessä. Juoksemme kohti maalia saavuttaaksemme voittajan palkinnon, pääsyn taivaaseen. Sinne sinä kutsut Kristuksen Jeesuksen omat.

Kaikkivaltias, armollinen Jumala. Kiitämme Sinua Sanastasi, joka on muuttumaton ja ikuinen. Auta meitä syventymään siihen ja noudattamaan sitä, niin että se saa opettaa, nuhdella, ojentaa ja kasvattaa meitä Jumalan tahdon mukaiseen elämään (2. Tim. 3:16). Auta meitä rakentamaan koko elämämme Sanasi kalliolle, niin että kestämmme rankkasateet ja myrskytuulet, koettelemukset, tappiot ja oman heikkoutemme (Matt. 7:24-27; Luuk. 6:48,49).

Rukoilemme, että oppisimme Sanan valossa erottamaan oikean opetuksen väärästä, totuuden hengen eksytyksen hengestä, ja että tunnustaisimme rohkeasti Poikasi Jeesuksen Kristuksen Herraksemme (1. Joh. 4:1,2).

Rukoilemme, että johdattaisit meitä niin, että Kristus asuu uskon kautta sydämissämme ja opimme tuntemaan Hänen rakkautensa, joka on kaikkea tietoa ylempänä (Ef. 3:17,19).

Rukoilemme, että sinä, Jumala, vahvistaisit meitä ja antaisit meille alttiuden kieltää itsemme, ottaa joka päivä ristimme ja seurata Vapahtajaamme (Matt. 16:24; Mark. 8:34; Luuk. 9:23).

Olemme arkoja ja pinnallisia ja toivoisimme, että elämämme olisi aina helppoa ja mukavaa, emmekä haluaisi kokea kipua eikä kärsimystä. Siksi rukoilemme, että saisimme armon suostua kulkemaan sitä tietä, jota meidän on määrä kulkea, vaikka se tie tuntuisi raskaalta ja vaikealta. Rukoilemme myös, että oppisimme etsimään lohdutusta Kristuksen rististä ja kiittämään Häntä siitä, että hän suostui kärsimykseen meidän tähtemme.

Rukoilemme, että Herran armon avulla voisimme pukeutua sydämelliseen armahtavuuteen, ystävällisyyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen ja oppisimme muistamaan, että olemme yhden ja saman ruumiin jäseniä (Koi. 3:12-15).

Rukoilemme, että sinä Herra antaisit meille sellaisen mielen, ettemme päästäisi itsekästä luontoamme valloilleen (Gal. 5:13), vaan haluaisimme kantaa toistemme taakkoja (Gal. 6:2) ja vahvistaa ja rohkaista toisiamme (1. Tess. 5:11).

Koska sinä olet antanut meille Kristuksen tähden syntimme anteeksi, rukoilemme, että olisimme valmiit antamaan toisillemme anteeksi, vaikka meillä olisikin moittimisen aihetta (Koi. 3:13).

Rukoilemme nöyryyttä, että voisimme antaa ojentaa itseämme ja ottaa vastaan kehotuksia. Rukoilemme, että saisimme armon olla yksimielisiä ja elää sovussa, niin että rakkauden ja rauhan Jumala olisi kanssamme ja auttaisi meitä säilyttämään Hengen luoman yhteyden rauhan sitein (2. Kor. 13:11; Ef. 4:3).

Me ylistämme sinua, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja armahtava Isä, runsaan lohdutuksen Jumala! Kiitämme siitä, että sinä rohkaiset meitä kaikissa ahdingoissamme, niin että me sinulta

saamamme lohdutuksen voimalla jaksamme lohduttaa muita ahdingossa olevia (2. Kor. 1:4,5).

Paavalin kanssa rukoilemme, että oppisimme pukemaan yllemme sinun taisteluvarustuksesi, jotta kykenisimme pahan päivän tullen pitämään puoliamme paholaisen juonia vastaan, tekemään vastarintaa ja selviytyisimme taistelusta pystyssä pysyen. Ymmärrämme, että emme taistele ihmisiä vastaan vaan henkivaltoja ja voimia vastaan, tämän pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä vastaan. Rukoilemme, että vyönämme olisi totuus. Rukoilemme, että sinä pukisit meidät lahjavanhurskauden haarniskaan ja sitoisit jalkineiksemme alttiuden julistaa rauhan evankeliumia. Pyydämme, että kaikessa ottaisimme suojaksemme uskon kilven, jolla voimme sammuttaa pahan palavat nuolet. Rukoilemme, että ottaisimme vastaan myös pelastuksen kypärän ja Hengen miekan, Jumalan sanan.

Teemme tämän kaiken rukoillen ja anoen. Rukoilemme Hengen antamin voimin. Pyrimme pysymään valveilla ja rukoilemaan hellittämättä kaikkien pyhien puolesta. Rukoilemme toinen toistemme puolesta, että kullekin meistä annettaisiin oikeat sanat suuhun, kun ryhdymme puhumaan, ja että voisimme rohkeasti julistaa evankeliumin salaisuutta. (Ef. 6:11-19.)

Rukoilemme sinua, Jumala, maamme ja kansamme puolesta ja pyydämme, että sinä kuulisit rukouksemme niin kuin sinä kuudit Salomon rukouksen, jonka hän lausui kansansa Israelin puolesta (2. Aik. 6,7).

Suuri Jumalamme, kiitämme sinua siitä, että olet niin monin tavoin siunannut kansaamme. Kiitämme vapaudesta ja itsenäisyydestä, kiitämme siitä, että olet antanut hengellisen herätyksen ja uudistuksen aikoja ja olet varjellut kansaamme niin, että kristillinen usko on säilynyt esivanhempiemme sydämissä raskaina sotien, tautien ja nälän vuosina. Nyt, kun olemme saaneet elää rauhan vuosikymmeniä ja maamme on vaurastunut, olemme hylkäämässä Sanasi kestävät ja muuttumattomat arvot ja uskon Kristukseen. Herra, meidän Jumalamme! Anna meille armo nöyrytyä edessäsi, kääntyä katuen ja rukoillen sinun puoleesi ja hylätä pahat tiemme. Kuule meitä, anna syntimme anteeksi ja tee maamme jälleen terveeksi.

Rukoilemme, että sinä, Jumala antaisit meille näinä aikoina samanlaisen mielen kuin minkä annoit Nehemialle,

joka Jerusalemin murheellisesta kohtalosta kuultuaan rukoili sinua. Nehemian tavoin me pyydämme: “Herra, taivaan Jumala, sinä suuri ja pelättävä Jumala! - - Avaa silmäsi näkemään ja korvasi kuulemaan palveltaisi rukous! Me rukoilemme sinua palvelijoihdesi puolesta ja tunnustamme synnit, joita olemme tehneet sinua vastaan. Kukin meistä sanoo Nehemian kanssa: ‘Myös minä itse ja perhekuntani olemme tehneet syntiä - - ’ Muistathan Jumala, että me olemme sinun palvelijoihdesi, sinun kansaasi, jonka sinä olet suurella voimallasi ja väkevällä kädelläsi vapauttanut. Herra, avaa korvasi kuulemaan rukouksemme ja kaikkien niiden palvelijoidesi rukousta, jotka tahtovat pelätä ja kunnioittaa sinun nimeäsi! Täytä nyt pyyntömme ja anna tahtosi tapahtua.” (vrt. Neh. 1:5-11.)

Jos jossakin kohden joku meistä ehkä ajattelee toisin, uskomme apostolin tavoin, että Jumala on kullekin meistä ilmoittava, kuinka asia on. Meidän on vain jatkettava eteenpäin siitä, mihin olemme päässeet (Fil. 3:15-16).

Hengellinen herätys

Tarve ja kaipa

“Oi, jospa sinä halkaisisit taivaat ja astuisit alas, niin että vuoret järkkäisivät sinun edessäsi, niin kuin risut leimahtavat tuleen, niin kuin vesi tulella kiehuu, että tekisit nimesi tunnetuksi vastustajillesi ja kansat vapisisivat sinun kasvojesi edessä, kun sinä teet peljättäviä tekoja, joita emme odottaa voineet! Oi, jospa astuisit alas, niin että vuoret järkkäisivät sinun edessäsi! Ei ole ikiajoista kuultu, ei ole korviin tullut, ei ole silmä nähnyt muuta Jumalaa, paitsi sinut, joka senkaltaisia tekisi häntä odottavalle. Sinä käyt niitä kohden, jotka ilolla vanhurskautta tekevät ja jotka sinun teilläsi sinua muistavat. Katso, sinä vihastuit, ja me jouduimme synnin alaisiksi; niin on ollut ikiajoista asti — saammeko avun?” (Jesajan kirja 64:1-5.)

Uskon, että jokainen lähellä Kristusta vaeltava uudestisyntynyt Jumalan lapsi on aina kiitollinen niistä siunauksista, joita hän on saanut kokea. Samalla ilmenee yhä laajemmalti pyhää tyytymättömyyttä, kun näemme kuinka sielunvihollinen on johtamassa kansaamme yhä syvemmälle jälkikristilliseen pimeyteen. On niitä, jotka kantavat myös huoltaja ovat murheellisia siitä, kuinka vihollinen hyökkää seurakuntaa ja tervettä julistusta vastaan. Ei ole liioiteltua sanoa, että monen uskovan sydän vuotaa verta, kun Jumala on avannut silmät näkemään, kuinka useat ovat joutuneet noiden salakavalien hyökkäysten uhriksi.

Tällainen tyytymättömyys on ja sen tuleekin olla Jumalan Hengen aikaansaamaa murhetta. Väärä, omasta lihasta juontuva negatiivinen kritiikki voi pahimmillaan vain pahentaa tilannetta. Me tarvitsemme ennen kaikkea Kristuksen mieltä, hänen, joka armahti syntisen naisen, mutta joutui joillekin sanomaan: “Te käärmeet, te kyykäärmeitten sikiöt, kuinka te pääsisitte helvetin tuomiota pakoon?”. On kuitenkin tarpeellista muistaa, että Jeesus saattoi näin sanoa, sillä kuolihan hän niidenkin edestä, joille näin puhui. Kristuksen mieli saadaan ristin juurella.

Hätää ja tuskaa sieluista ei saada tilastoja lukemalla. Se ei synny komiteoiden pohdinnan seurauksena. Se ei ammenna voimaansa kollektiivisista julkilausumista. Jumalan mielen mukainen murhe on hyvin kaukana hurskastelevan fariseuksen mielenlaadusta, hänen onnitellessaan itseään, ettei hän ole niin kuin nuo muut, jotka eivät tilannetta tajua. Nykytilanteen aiheuttaman Jumalan mielen mukaisen murheen ja kaipauksen saada nähdä todellista hengellistä herätystä tulee olla Pyhän Hengen aikaansaamaa. Hän avaa silmät näkemään kadotukseen matkaavan syntisen, jonka puolesta Jeesus kuoli. Hän avaa silmät näkemään kansan, joka uskonnollisuudestaan huolimatta hoipertelee sielunvihollisen pettämänä kuilun partaalla.

Luemme Sanasta, kuinka Jeesus tuli aasilla ratsastaen Jerusalemiin ja suuri kansanjoukko palvoi häntä hoosianna-huudoin (Matt. 21:1-11; Luuk. 19:28-40). Pian sen jälkeen luemme kuitenkin: “Ja kun hän tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, itki hän sitä” (Luuk. 19:41). Hän tuli lähemmäksi ja näki todellisen tilanteen, näki kansan, joka uskonnollisten johtajien harhaan johtamana pian tulisi ristiinnaulitsemaan hänet.

Jeesus olisi ollut vastaus tuon kaupungin hengelliseen hätään, mutta kaupungin ihmiset eivät ottaneet häntä vastaan. Hän tiesi, kuinka kansa tulisi hylkäämään hänet: “Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niin kuin kana kokoaa poikansa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.” (Matt. 23:37.) Väärän valinnan tehneenä Jerusalem kulki kohti järkyttävää tuhoa sen tähden, ettei se tuntenut etsikkoaikaansa (Luuk. 19:44).

Jeesuksen kanssa katsomaan kaupunkia

Meille nuo sanat “lähemmäksi kaupunkia” tarkoittavat, että Herra saa avata silmämme näkemään, mitä ympärillämme todella tapahtuu. Näkemään kuinka kansakuntamme johtajat, vaikka he kantavat kristityn nimeä, ovat johtaneet ihmiset kuilun partaalle. Se, mitä menneet sukupolvet vielä jollain tavalla arvostivat ja mikä perustui Jumalan antamiin ohjeisiin, heitetään nyt ylimielisesti romukoppaan. Suomi on kansakuntana matkalla kohti tuhoa.

Vielä murheellisemmaksi tilanteen tekee se, että myös aikamme uskonnolliset johtajat ristiinnaulitsevat jälleen Jeesuksen. Hän on heille

vain perustuslaillisen monarkian keulakuva. Hänellä ei ole oikeutta ja valtaa puuttua ihmisten varsinaiseen elämän kulkuun. Uskonnosta on tullut melko suosittu ihmisen itsensä suunnittelema “ajanvietepeli”. On monta joukkuetta johtajineen. Jäsenmaksunsa maksaneet kannattajat siirtävät kannatuksensa joukkueelta toiselle. “Se tapa, jolla nuo potkivat palloa, miellyttää minua.” Nyt hurrataan tälle tähdelle; huomenna onkin jo toisen vuoro. Kulutusyhteiskunnan jäsen, kuluttaja, on luonut itselleen “jeesuksen”, jota se kuluttaa periaatteella “uusi muoti piristää mieltä”.

Kristillisyydestä on tehty aate muiden aatteitten joukkoon. Kirkkojen, seurakuntien ja uskonnollisten liikkeitten johtajat ovat avanneet ovet susille, niin että lampaat jostain oudosta uudesta viinistä juopuneina ovat jättämässä Jeesuksen, hänet jonka Pyhä Henki on Sanassa ilmoittanut. Pyhästä Hengestä on tehty *tunne*, joka syrjäyttää Jeesuksen. Usko on muuttunut elämishakuiseksi uskonnolliseksi oopiumiksi, joka huumaa ja hurmaa. Tässä hurmiossa silmät ovat niin sokaistuneet, ettei nähdä kuilun reunaa, jonka yli ihmiset syöksyvät ikuisen tuhoon.

Jeesuksen kanssa lähemmäksi kaupunkia

Kuinka lähelle meidän tulisi päästä tuhoon syöksyvää maailmaa? Koko elämänsä ajan Jeesus meni niin lähelle “kaupunkia”, että hän itki. Eikä ainoastaan, että hän itki, vaan siinä kaupungissa hän myös uhrasi itsensä tuodakseen pelastuksen ihmisille. Murtumatonkin sydän voi älyllisesti todeta, että tilanne yhteiskunnassamme jatkuvasti vain pahenee. Ja niin ihminen, uskonnollinenkin, suunnittelee tuhat ja yksi keinoa tilanteen korjaamiseksi.

Jeesuksen sydämen tuska ja hätä tuhoutuvasta kaupungista valtasi Jumalan Pojan niin, että hän itki. Meidän ainoa toivomme saada tällainen jumalallinen tuska sieluista on mennä Jeesuksen luokse ja käydä hänen kanssaan lähelle “kaupunkia”. Tässäkin asiassa hän on Aja O. Hengellisen herätyksen kaipaus sydämessä ei ole jokin muusta uskonelämästä irrallaan leijuva tunne; sen kaipauksen voi yksin Jumala antaa Henkensä ja sanansa kautta.

Jeesuksen näkeminen ja tunteminen niin läheisesti, että Hän voi muuttaa meidän välinpitämättömyytemme itkuksi, on Jumalan teko. Kun Jumala vaikuttaa pyhää tyytymättömyyttä nykytilanteeseen ja synnyttää

kaipausten saada nähdä Herran ilmestyvän voimallisemmin kansamme keskuudessa, hän johdattaa meidät seuraavaksi rukoukseen. Rukouksessa viipyessämme joudumme toteamaan, ettemme näe niin kuin Jeesus näki. Miksi käy näin? Siksi, että sydämemme ei ole puhdas. Ainoastaan puhdassydämiset saavat nähdä Jumalan.

Jeesus kutsuu meitä läheiseen armonyhteyteen kanssaan, jolloin näemme “kaupungin” niin kuin hän näki, ja silloin me myös murehdimme ja itkemme niin kuin hän itkee. Älkäämme luottako siihen, että uskoa tunnustavien suuret joukot kantaisivat tuskaa ja hätää sieluista. Kollektiivinen vastuu tässäkin asiassa ei ole kenenkään vastuu. Se alkaa siitä, että me, minä ja sinä, saamme kokea kuinka Pyhä Henki kirkastaa meille Jeesuksen ja saa antaa meille tuon rakkauden taakan. Jumalan Karitsaa katsellessamme me muutumme. Tällaisista ihmisistä koostuu se joukko, jota Herra tahtoo käyttää.

Herra, rukoulen että sinä Henkesi kautta laskisit rakkautesi taakan sydämeeni. Oma tuskailuni ja itkuni eivät riitä. Hukkuvan maailman tuska ja hätä on niin hirvittävän suuri, etten minä jaksa sitä kantaa. Rukoulen kuitenkin, että läheisyydessäsi jotain sinun mielenlaadustasi voisi tulla myös minun osakseni ja näkisin niin kuin sinä näet.

Mitä hengellinen herätys ei ole

Hengellisen herätyksen keskeisin asia ei ole mikään sellainen, minkä ihminen voi saada aikaan. Jumala kyllä käyttää ihmisiä toimintansa välikappaleina; ei hän enkeleitä tässä tehtävässä käytä. Kuitenkin on kristikunnassa hyvin laajalti erehdytty ajattelemaan, että herätys on jotain, mitä me saamme aikaan. Ehkä joku nyt ajattelee, ettei kukaan näin voi ajatella. — Ajatellaanko ja uskotaanko todella näin? Hurskaista sanoista huolimatta teot ja käytäntö osoittavat, että me uskomme itse pystyvämme tekemään jotain sellaista, joka poistaa pimeyden kansamme yltä.

Uskotellaan, että kunhan vain mainonnan ja muun maailmasta opitun avulla saamme ihmisjoukkoja kokoon, tilanne muuttuu. Ihmismassoja voidaan saada koolle, mutta se ei vielä takaa, että herätyksen aika on tullut. Paavit ovat kristillisyyden nimissä, sekä eläessään että kuoltuaan, saaneet valtavat, monimiljoonaiset ihmismassat liikkeelle, vaikka he opetuksessaan ja toiminnassaan ovat hylänneet Jumalan sanan. Myös aikamme “superevangelistat” saavat kokoon valtavat joukot kuuntelemaan

heidän ihmiskeskeistä julistustaan. He kertovat jopa sadoista tuhansista, jotka ovat tulleet uskoon muutamien päivien kokoussarjan aikana. Koko sydämestäni toivoisin, että tämä olisi totta. Ikävä kyllä tällaiset uutiset eivät useinkaan kerro todellisesta hengellisestä herätyksestä.

Vuosien varrella minulla on ollut tilaisuus vieraila monissa eri maissa ja kaupungeissa tällaisten suurkokousten jälkeen. Maailmalle kerrottiin, kuinka eräässä pienessä kaupungissa todellinen “Jumalan leikkuupuimuri” oli ollut korjaamassa satoa. Kymmenen tuhatta oli tullut uskoon. Noin vuosi kyseisen kokoussarjan jälkeen minulla oli tilaisuus palvella seurakuntia kyseisessä kaupungissa. Samat seurakunnat olivat jälleen mukana. Tiedustellessani seurakuntien paimenilta niistä kymmenestä tuhannesta uskoon tulleesta kukaan ei tiennyt ainuttakaan tapausta, joka kasteen kautta olisi tullut Jumalan seurakuntaan.

Se, että ihmisiä saadaan liikkeelle, ei vielä kerro sitä, että kysymyksessä olisi hengellinen herätys, kysymys on jostain muusta. Pyhä Henki kyllä mainitaan, mutta Jeesus jää varjoon.

Herää kysymys, mikä on se henki, joka korottaa ihmisen niin, että hän nousee maineessa Jeesuksen yläpuolelle. Mikä on se henki, joka saa puhujan julkeasti sanomaan, että syy miksi tavalliset “sirpillä leikkaajat” eivät kokoa valtavia ihmisjoukkoja on siinä, etteivät he ole voideltuja? — Uudessa testamentissa nimi Voideltu (=Kristus) oli ainoastaan Jeesuksella, Jumalan Pojalla. Muista kristuksista hän varoitti.

Olen saarnaajakodin poikana noin viidenkymmenen vuoden ajan seurannut mahtipontisia ennustuksia “juuri nyt” alkavasta herätyksestä. Kaukaisista maista tulleet julistajat ovat ilmoittaneet kerta toisensa jälkeen, kuinka juuri nyt Suomessa on alkamassa koko kansakuntaa ravisteleva valtava herätyksen aika. Monen kirjoituksen ja kirjankin nimenä oli “Herätys on täällä”. Koko Skandinaavia koskettava kaiken muuttava herätys on nyt tullut. — Hyvä Jumala, oi, jospa se olisikin ollut totta! Murheellisina joudumme toteamaan: kansakuntamme yllä on synkkä hengellinen pimeys, joka yhä vain pahenee.

Englanninkielisten puhujien usein käyttämä tapa heidän ilmoittellessaan kokouksistaan tuntuu surkuhupaiselta: “We are going to have a Revival in Dallas in June 2003” (“Meillä tulee olemaan herätys Dallasissa kesäkuussa 2003”). Me voimme pitää nk. herätyskokouksen, mutta herätystä me emme *pidä* niin, että etukäteen voisimme sitä mainostaa.

Iloitsemme seurakunnista, joissa Jumala toimii, mutta herätysliikkeet *ilman* aitoa Pyhän Hengen virvoittavaa vaikutusta niin, että “ne rakentuvat ja vaeltavat Herran pelossa ja lisääntyvät Pyhän Hengen virvoittavasta vaikutuksesta”, eivät enää ole nimensä arvoisia. Kun herätystä ei ole, jää jäljelle vain “liike”. Luonnollisen ihmisen itsensä aikaansaama liikehdintä ja touhu eivät ansaitse nimeä hengellinen herätys. Kun tällaiseen tilanteeseen on jouduttu ja vihollinen on päässyt voitolle, on pakko turvautua puolustelemaan tappioita. Me saarnaajat olemme hyvin eteviä selittämään kaiken “parhain päin”. Loppujen lopuksi me olemme rikkaita eikä meiltä mitään puutu. Laodikealainen ajanhenki sokaisee.

Me itse pystymme paljon, mutta hengellistä herätystä *me itse* emme saa aikaan. Helpompaa olisi hakea kuu taivaalta.

Hengellinen herätys — mistä on kysymys?

Raamattu ei varsinaisesti käytä sanaa “herätys”. Käyttämällämme sanonnalla ”hengellinen herätys” tarkoitamme kuitenkin sitä, mistä luemme esim. Ef. 5:14: “Heräjä sinä, joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee!” Kun ihminen kokee hengellisen herätyksen, hän herää synnin unesta, nousee kuolleista ja uudestisyntyty Jumalan Hengestä. Tällaista heräämisen aikaa rukoilemme monelle.

Jos tahdomme katsoa, mitä laajemmalti tapahtuu, kun herätyksen aika koittaa, meidän tulee palata takaisin ensimmäiseen helluntaihin. Se, mitä tapahtui helluntaina, on malliesimerkki hengellisestä herätyksestä. Kun Pyhä Henki vuodatettiin yläsalissa odottavan joukon päälle, opetuslapset täyttyivät Pyhällä Hengellä ja todistivat, että Jeesus, joka oli ristiinnaulittu, onkin ylösnoussut ja on nyt todella heidän keskellään. Pietari saarnasi, ja kuulijat tekivät parannuksen eli tulivat mielenmuutokseen, ja sen jälkeen kerrotaan: “Jotka nyt ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin, ja niin heitä lisääntyi sinä päivänä noin kolmetuhatta sielua. Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa. Ja jokaiselle sielulle tuli pelko; ja monta ihmettä ja tunnustekoa tapahtui apostolien kautta.” (Ap. t. 2:41-43.) Sanan saarnan kautta Pyhä Henki korotti Jeesuksen ja syntyi herätys.

Joku on sanonut, että herätys on ilmapiiri, missä Pyhä Henki kirkastaa ja korottaa Jeesuksen. Pyhä Henki tekee todelliseksi Jeesuksen

kaikessa siinä, mitä hän on. Hän kiinnittää katseemme “Jeesukseen, uskomme perustajaan ja täydelliseksi tekijään”. Jos Jeesus ei ole herätyksessä kaikessa ensimmäinen, kysymyksessä ei ole todellinen hengellinen herätys.

Helluntaina alkaneeeseen herätykseen liittyi olennaisesti paljon muita seuraamuksia, joista se tunnetaan. Pyhän Hengen täyttäessä Kristuksen ruumiin seurakunnan jäsenet tulivat välikappaleiksi Hengen ilmenemiselle monien eri armoitusten kautta. “Hän antaa Hengen ilmetä itse kussakin erityisellä tavalla, yhteiseksi hyödyksi” (1. Kor. 12:7).

Apostolien teot — näin oli alussa

Helluntaina alkaneeeseen herätykseen liittyi seuraamuksia, joista luemme Apostolien teoissa. Elävä Jeesus vaikutti uskon niin, että syntymästään asti rampa mies sai terveytensä. Parantumista ei tarvinnut selitellä, koska “kaikki kansa näki hänen kävelevän”. Opetuslapset “opettivat kansaa ja julistivat Jeesuksessa ylösnousemusta kuolleista”. Pietari ja Johannes heitettiin vankilaan. “Mutta monet niistä, jotka olivat kuulleet sanan, uskoivat, ja miesten luku nousi noin viiteentuhanteen”.

Ananias ja Safiira valehtelivat Jumalalle, yrittivät pettää Pyhää Henkeä, kun Saatana täytti heidän sydämensä. Molemmat kuolivat, ja nuoret miehet kantoivat heidät pois ja hautasivat. Usko ylösnousseeseen Jeesukseen vahvistui, ja paljon ylikuonnollisia ihmeitä tapahtui.

Seurakuntaa uhattiin ja vainottiin, mutta kristityt kiinniottivat mielensä Jeesukseen ja rukoilivat: “Herra, katso heidän uhkauksiansa ja anna palvelijaisi kaikella rohkeudella puhua sinun sanaasi; ja ojenna kätesi, niin että sairaat parantuvat ja tunnustekoja ja ihmeitä tapahtuu sinun pyhän Poikasi Jeesuksen nimen kautta. Jakun he olivat rukoilleet, vapisi se paikka, jossa he olivat koolla, ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti.” Stefanusta syytettiin neuvoston edessä. Hänen puolustuspuheensa ei ollut omien “juttujen” esittämistä. Hänen puheensa koostui kokonaisuudessaan Kirjoitusten siteeraamisesta. Stefanus kivitettiin kuoliaaksi. Kun Pyhä Henki palvelijoittensa kautta korotti Jeesusta, Saatana suuttui. Ensimmäinen marttyyri antoi henkensä.

Herätys laajeni muillekin paikkakunnille. Pyhän Hengen eläväksi tekevä aikakausi oli alkanut. Sanomaa Jeesuksesta julistettiin, ja

seurakuntia syntyi eri paikkakunnille. Ja “niin oli nyt seurakunnilla koko Juudeassa ja Galileassa ja Samariassa rauha; ja se rakentui ja vaelsi Herran pelossa ja lisääntyi Pyhän Hengen virvoittavasta vaikutuksesta”. Kaikessa heidän elämässään, julistuksessaan ja toiminnassaan toteutui että he olisivat “hänen kirkkautensa kiitokseksi”. Tässä oli lyhyt katsaus siihen, kuinka herätys alkoi, kuinka se jatkui ja mitä se sai aikaan.

Minä Itse oikotienä herätykseen

Oikoteitä herätykseen ei ole. Liian usein toimintamme arvojärjestys osoittaa, ettemme usko tähän väittämään. Ainoa tie todelliseen herätykseen on Jeesus ja hänen ristinsä. Ihmiskeskeiselle itsensä toteuttamiselle tämä on kuitenkin hullutusta: “ - luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää” (1. Kor. 2:14, “luonnollinen” = kr. *psykikos* ‘sielullinen’). *Itse* ei tajua, että inhimillinen viisaus ei voi koskaan viitoittaa tietä herätykseen. Pyhän Hengen innoittamana apostoli Paavali kirjoitti korinttolaisille, että se, “mikä on hulluutta maailmalle, sen Jumala valitsi saattaaksensa viisaat häpeään, ja sen, mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaaksensa sen, mikä väkevää on, häpeään, ja sen, mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen, joka ei mitään ole, tehdäksensä mitättömäksi sen, joka jotakin on, ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä”. Tämä koskee myös tietä herätykseen. Myöhemmin katsomme, miksi meidän on niin vaikeaa käydä sanan viitoittamalle tielle ja miksi aina yritämme löytää jonkin oikotien.

Olemme joskus uskotelleet, että herätys tuodaan “sotaväen paljoudella ja voimalla”. Niilo Tuomenoksa kirjoitti: “Kristillisyyys kokoaa armeijoita, laittaa komiteoita, mobilisoi tyhjäntoimittajatkin riveihinsä, että voitto saavutettaisiin. Herra panee Gideoninsa pienentämään joukkojansa, vähentämään lukumäärän kolmestakymmenestä tuhannesta kolmeensataan.” Jumalan Sana vakuuttaa, että Hän voi “antaa voiton yhtä hyvin harvojen kuin monien kautta”.

Monien ateististen psykologien opetusten mukaan “hyvä itsetunto on vastaus ongelmiimme”. Harhoihin eksyneen on äärimmäisen vaikea ymmärtää, ettei mikään itsestämme lähtöisin oleva pysty viitoittamaan tietä herätykseen. “Matomentaliteetti” on valtaville “leikkuupuimureille”

ja “tähtievankelistoille” kauhistus; tällainen on jopa heidän ivansa kohde. Luonnollinen ihminen kieltäytyy ymmärtämästä jumalallista totuutta, joka sisältyy seuraavaan sanan kohtaan: “Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, tartun sinun oikeaan käteesi, minä sanon sinulle: ’Älä pelkää, minä autan sinua.⁴ Älä pelkää, Jaakob, sinä mato, sinä Israelin vähäinen väki: minä autan sinua, sanoo Herra, ja sinun lunastajasi on Israelin Pyhä. Katso, minä panen sinut raastavaksi puimaäkeeksi, uudeksi, monihampaiseksi. Sinä puit ja rouhennat vuoret, muutat kukkulat akanoiksi; sinä ne viskaat, ja tuuli ne viejä myrsky ne hajottaa. Mutta sinä iloitset Herrassa, Israelin Pyhä on sinun kerskauksesi. Kurjat ja köyhät etsivät vettä, eikä sitä ole; heidän kielensä kuivuu janosta. Mutta minä, Herra, kuulen heitä, minä, Israelin Jumala, en heitä hylkää. Minä puhkaisen purot kalliokukkuloihin, lähteet laaksojen pohjiin; minä muutan erämaan vesilammikoiksi ja hietikon hetteiköksi. Minä kasvatan erämaahan setripuita, akasioita, myrtejä ja öljypuita; minä istutan aroille kypressejä, jalavia ynnä hopeakuusia, jotta he näkisivät ja tietäisivät, huomaisivat ja myös ymmärtäisivät, että Herran käsi on tämän tehnyt, Israelin Pyhä sen luonut.” (Jes. 41:13-20.)

Tämän päivän kristillisyydelle on täyttä hulluutta tässä sanankohdassa esille tuleva periaate: “sinä vähäinen väki”, “sinä mato”! Siunauksen sateisiin liittyvän “raastavan, monihampaisen puimaäkeen” tehtävä annetaan *madolle!* Mato “rouhentaa vuoret”! Anna mielikuvituksesi nyt lentää ja ajattele matoa tässä tehtävässä; sehän on mieletöntä. Niin onkin, mutta Jumalan tiet herätykseen ovat Jumalan teitä ja jumalallista viisautta: “Sillä minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne, eivätkä teidän tienne ole minun teitäni, sanoo Herra. Vaan niin paljon korkeampi kuin taivas on maata, ovat minun tieni korkeammat teidän teitäne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne.” (Jes. 55:8,9.) Tämä Korkea sanoi “madolle”: “Minä tartun käteesi... Minä autan sinua... Israelin Pyhä on sinun kerskauksesi.” Kun Jumala käyttää “matoa”, kaikille on ilmeistä, mistä on kysymys: että he “huomaisivat ja myös ymmärtäisivät, että Herran käsi on tämän tehnyt - - ”. Aikamme palvoo ”tähtiä”. Teologiakin pyritään valjastamaan asialle tuotettaessa sankareita “minä olen hieno tyyppi” -periaatteella.

Tietä herätykseen ei tasoiteta eikä sitä pidetä yllä luonnollisen ihmisen kyvyillä: ei puheen, laulun, toiminnan, suunnittelun tai organisoinnin loistolla. Ei viisaimmankaan luonnollisen ihmisen järjen

loistolla. Jumala käyttää puhtaita “saviastioita” voimansa ilmenemisen välikappaleina, ja juuri tässä apostolin käyttämässä termissä “saviastia” tulee esille jumalallinen periaate: “sen, mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaaksensa sen, mikä väkevää on, häpeään, ja sen, mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen, joka ei mitään ole, tehdäksensä mitättömäksi sen, joka jotakin on, ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä” (1. Kor. 1:27-29).

Tien hengelliseen herätykseen täytyy löytyä jostain muualta kuin ihmisen omista oivalluksista. Kun Pyhä Henki saa ensiksi näyttää meille todeksi itseriittoisuuden syntimme, avautuu ristin veren kautta tie puhdistukseen, anteeksiantoon, siunauksiin ja myös herätykseen.

Herra, anna meille anteeksi, että olemme uskotelleet, että olemme rikkaita emmekä mitään tarvitse. Me olemme korottaneet itseämme, emme sinun Poikaasi Jeesusta Kristusta. Anna meille silmävoidetta, että näkisimme.

Tie herätykseen — alhaalla kulkeva tie

Ensimmäinen askel herätykseen johtavalla tiellä on nöyrytyminen kaikkivaltiaan Jumalan edessä. On armoa, kun Jumala saa johdattaa meidät sille paikalle. Meidät, jotka väitämme: “Mutta eihän meillä ole aikaa; maailma täytyy evankelioida, nyt on kiire.” On *pikaruuan* ja *pikaelämysten* aikakausi. Malttamaton *pikakristillisuus* luottaa omiin keinoihinsa ja lähtee liikkeelle eikä kuule Herran sanoja omilleen: “älkää lähtekö ennen kuin - - ” ja ”pysykää tässä kaupungissa, kunnes teidän päällenne puetaan voima korkeudesta.” Kun tätä käskyä ei totella, saadaan kyllä aikaan paljon hämäävää “liikettä”, mutta ei huomata että mitään aitoa ei syntynyt.

Raamatun kirjoituksista näemme, kuinka siunauksen aikoja edelsi kehoitus nöyryyä, niin että he “huomaisivat ja myös ymmärtäisivät, että Herran käsi on tämän tehnyt”. Jumalan sana tuli kerran Salomolle: “Jos minä suljen taivaan, niin ettei tule sadetta, jos minä käsken heinäsiirkkain syödä maan tahi jos minä lähetän ruton kansaani, mutta minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyryy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi.

Nyt minun silmäni ovat avoinna, ja minun korvani tarkkaavat rukouksia tässä paikassa.” (2. Aik. 7:13-15.)

Jumalan siunauksen lupaukset kuuluvat nöyryvälle. Ihmettelemme, kun todellisia siunauksen sateita ei tullutkaan, vaikka niin paljon teimme ja yritimme. Moni on palanut loppuun yrittäessään. Ilman Pyhän Hengen apua on mahdotonta nähdä omien ponnistelujen keskellä, että usein kaiken takana on ylpeys. Mitään hengellistä ei silloin voida saada aikaan, sillä “Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon”. “Nöyrytkää Herran edessä, niin hän teidät korottaa.” (Jaak. 4:6,10.)

Ei ole muuta kouluajossa tämä läksy opitaan kuin se, että ollaan Jeesuksen seurassa. Siinä koulussa me katselemme Opettajaa — ja jotain luonnolliselle ihmiselle käsittämätöntä ja itselle huomaamatonta alkaa tapahtua: ylpeästä tulee nöyrä. Ihmeellinen lupaus: “Me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muutumme saman kuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niin kuin muuttaa Herra, joka on Henki” (2. Kor. 3:18). Hengellisen herätyksen välikappaleiksi valmistutaan Kristuksen koulussa. Siellä ymmärretään, mitä tarkoittaa nöyryys ja hiljaisuus Väsyttävä monitouhaisuus jää. *Itsen* valitsemat taakat ja paineet kirpoavat.

“Tulkaa minun tyköni, kaikki työtä tekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne. Sillä minun ikeeni on sovelias, ja minun kuormani on keveä.” (Matt. 11:28-30.)

Siunattu lepo! — Rukouksen tie

“Jos - - minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyrtyy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi” (2. Aik. 7:13,14).

Toinen askel tiellä siunauksiin, Herran ilmestymiseen, on rukous. Näin on ollut kautta koko seurakunnan historian. Pimenevässä ajan illassa uudet, sielulliselle ihmiselle mieluisat virtaukset syrjäyttävät rukouksen. Uskotellaan, että Pyhä Henki on yhtä kuin tunne, ekstaasi, jopa transsitila. Sanan mukaista rukousta ei enää tarvita. Ylistyksestä on tehty *menetelmä*, jolla tuo tunnetila saavutetaan.

Afriikkaa kiertävä puhuja opettaa myös Suomessa tätä uutta oivallusta. “Iloitsemiseen täytyy liittyä ÄÄNEKÄSTÄ huutoa, laulua, tanssia ja musiikkia.” Hän kertoo: “Olen johtanut erilaisia ylistys- ja palvontaseminaareja, joissa olen pyytänyt rumpalia lyömään rumpujaan erittäin radikaalilla tavalla. Pyhän Hengen voitelu tuli niin väkevänä, että olen monta kertaa rohkaissut seurakuntaa kokoontumaan korokkeen ympärille tekemättä mitään muuta kuin että antavat *rummunlyöntien* hoitaa heidän sieluaan ja henkeään.” Samainen mies siteeraa Jeremian kirjan jaetta 23:10 ja sanoo, että tässä Jeremia opettaa meitä. Raamatun jae, jonka “opetusta” hän voimakkain sanoin tarjoaa, on seuraava: “Sillä maa on täynnä avionrikkokkia, maa murehtii kirouksen tähden, erämaan laitumet kuivuvat; he rientävät pahuuteen, ja heidän väkevyytensä on väärä meno.” Välittömästi tämän jakeen jälkeen hän jatkaa: “Herran totinen ylistys on pelastettujen ainoa keino voittaa tämä haureus ja kiroileminen, joka turmelee maan. Meillä on siis valtava vastuu ylistämisestä.” Mies rohkenee väittää, että jos uskova ei täällä alhaalla lähde mukaan tähän äänekääseen huutoon ja meteliin, hän ei tule viihtymään taivaassa, sillä taivas “tulee olemaan erityisen meluisa paikka”.

Järvenpääläisen ylistysryhmän rumpali kertoi kokeneensa samoin, että rummutus on erittäin hyvä *keino* saada Pyhä Henki lankeamaan. Hän oli erityisesti huomannut, että tietty rummutuskomppi sai sen aikaan. Se henki, jonka myös Samaanien ja noitatohtoreitten rummutus saa lankeamaan, *ei ole* Jumalan Pyhä Henki. Rummutus voi kyllä viedä sielun hurmioon, jopa transsiin, mutta henkeä se ei saavuta eikä voi hoitaa.

Jumalan lapset, *paetkaa* tällaista!

David Wilkerson kirjoittaa otsikolla “Kristus tulee muukalaiseksi kun ihmiset ylistävät häntä, mutta eivät rukoile häntä”. Hän toteaa: “Me ylistämme sellaista Kristusta, jota emme rukoile! Meistä on tullut ylistävä joukko, mutta ei rukoileva joukko. Monelle Jumalan kansasta on rukouskammiosta tullut menneisyyden jäänne. ‘Miksi pyytää Jumalalta sitä, minkä hän on jo luvannut. Pidä vain lupauksista kiinni ja käske!’ Me emme enää halua Kristusta siinä määrin kuin haluamme sitä, mitä hän voi tehdä puolestamme... Me haluaisimme, että ongelmat katoaisivat... Olemme niin kiinni paossamme tuskaa, että kadotamme ristin todellisen merkityksen... Ei tuskan öitä! Emme edes halua tuntea tätä kärsivää, verta vuotavaa ja ylösnoussutta Kristusta!

Haluamme hänen parantavan voimansa. Haluamme hänen lupauksensa menestymisestä. Haluamme hänen suojeluksensa. Haluamme enemmän tämän maailman hyvää. Haluamme hänen onnellisuutensa. Mutta emme todellisuudessa halua häntä yksin!

Vain hyvin harvat rukoilevat häntä enää! He ovat liian kiireisiä työssään Jeesukselle puhuakseen hänelle! Erityisesti pastorit ovat tulleet niin kiireiseksi valtakunnan työssä, että heillä on vähän jos ollenkaan aikaa rukoukseen. On aikaa vierailla, rakentaa, matkustaa, aikaa lomilla, käydä kokouksissa, aikaa viihteelle, lukemiselle — mutta ei aikaa rukoukseen! Saarnaajista, jotka eivät rukoile, tulee organisoijia... Saarnaajilla, jotka eivät rukoile, on minä, jota ei pysty ohjaamaan... Evankelistoista, jotka eivät rukoile, tulee tähtiä ja tarinankertojia.”

Edelliseen tahdon lisätä, että Jumalan lapsi, joka hylkää rukouksen ja etsii oikoteitä siunauksiin, altistuu yön pimetessä eksytyksille. Kaikille seurakuntien paimenille ja seurakuntia palvelevien eri yhdistysten vastuussa oleville rukouksen viisautta ja päättäväisyyttä sulkea ovet niiltä, joiden toiminta tekee Kristuksesta muukalaisen keskuudessamme.

Mistähän maasta löytyisi teologi, joka tulisi Suomeen ja oikein systemaattisesti neuvoisi meille oikeaoppiset rukousmenetelmät? *Unohda* tällainen ja *pakene* tällaisten metodien opettajia! Kun Jeesuksen veri on saanut puhdistaa sydämesi ja hän on avannut sydämesi silmät näkemään helvettiin hoipertelevan kansamme tuskan ja hädän ja sinulla on kaipaus saada nähdä ihmisten heräävän synnin unesta, on vain yksi opettaja, joka parhaiten opettaa sinua rukoilemaan. Käy nöyränä hänen eteensä. Tutki hänen sanaansa. Kun katselet häntä, sinusta tulee suuri syntinen, joka on paljon anteeksi saanut ja rakastaa paljon. Näin Pyhä Henki vuodattaa rakkauden sydämeesi ja antaa voiman ja taidon käydä rukoukseen kansamme puolesta.

“Jos - - minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyrytyy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi” (2. Aik. 7:13,14).

Pyhän Hengen vaikuttama nöyrytyminen ja Herran etsiminen vie parannuksen, mielenmuutoksen paikalle. Huomaamme, että meidän mieleemme mukainen tie olikin lopulta tappioihin johtava tie. Nöyrytyminen, näin alas käyminen, on hirvittävän vaikea *Itselle*. Se on kuoleman tie. Kun oma mieleemme johti meitä harhaan, on ehkä monien

vuosien harhailun jälkeen nöyryyttävää nähdä, ettei minulla ollutkaan Kristuksen mieli.

Uudessa Testamentissa sana ”parannus” vastaa alkukielen sanaa *metanoia* ‘mielenmuutos’. Kysymyksessä ei ole itsensä paranteleminen. Mielenmuutoksen vaikuttaa Jumala sanansa ja Henkensä kautta. “Niin on siis Jumala pakanoillekin antanut parannuksen elämäksi” (Ap. t. 11:18). Sanan mukainen parannus, mielenmuutos, saa aikaan sydämessä tapahtuvan muutoksen. Se saa aikaan Jumalan mielen mukaisen murheen, jota seuraa synnin ja tottelemattomuuden hylkääminen. Parannus, mielenmuutos, tunnetaan sen hedelmästä. Jumala on muuttanut mieleni, ja minä tahdon kääntyä pois väärältä tieltä oikealle tielle. Mitä läheisemmin tunnemme Jeesuksen, sitä enemmän Kristuksen mieli valtaa sydämemme. Parhain parannussaarna on julistaa Jeesusta Kristusta ja ristiä. Laki ja moraalisaarnat eivät itsessään auta!

Jos sydämessä on salakavala ylpeyden synty, silloin ei nähdä niin kuin Jumala tahtoi. Näin on esimerkiksi silloin kun *Minä Itse* tahtoo hengellisen herätyksen nimissä korottaa itseään julkisuuden valokeilassa. Jumalan työ alkaa aina parannuksesta, mielenmuutoksesta.

Näin on aina ollut, kun Jumala on antanut hengellisen herätyksen ajan jollekin seudulle. Näin oli myös Hebridien saarten herätyksen aikana. Wesley Duval kertoo, kuinka herätys alkoi Barvasin kylässä. Seitsemän nuorta miestä kokoontui kolme kertaa viikossa eräässä tallissa rukoilemaan herätystä. He olivat tehneet sopimuksen Jumalan kanssa, etteivät he antaisi Jumalalle lepoa ennen kuin hän lähettäisi herätyksen seuraavan raamatunkohdan mukaisesti: “Sinun muureillesi, Jerusalemin, minä asetan vartijat; älkööt he milloinkaan vaietko, ei päivällä eikä yöllä. Te, jotka ylistätte Herraa, älkää itsellenne lepoa suoko. Älkää antako hänelle lepoa, ennen kuin hän on asettanut ennallensa Jerusalemin, tehnyt sen ylistykseksi maassa.” (Jes. 62:6,7.) Kuukausi toisensa jälkeen he viipyivät rukouksessa.

Heidän ollessaan polvillaan eräänä iltana yksi nuorista diakoneista luki toisille nuorille miehille: “Kuka saa astua Herran vuorelle, kuka seisoa hänen pyhässä paikassansa? Se, jolla on viattomat kädet ja puhdas sydän - - Hän saa siunauksen Herralta.” (Ps. 24:3-5.) Tämä diakoni sanoi toisille: “Veljet, eikö tämä ole humpuukia, että me ilta toisensa jälkeen viivymme täällä, jos asiamme Jumalan kanssa eivät ole kunnossa?” Nostaen kätensä taivasta kohti hän huusi: “Oi Jumala! Ovatko minun

käteni puhtaat? Onko sydämeni puhdas?” Siinä hetkessä hän lankesi kasvoilleen lattialle. Pelkoa herättävä tietoisuus Jumalasta täytti tallin. Jumalan yliluonnollinen voima kohtasi heidät. Jeesuksen Kristuksen veri puhdisti heidät (1. Joh. 1:7). Kun Jumalan pyhyyden valokeila paljasti heidät, he näkivät elämässään jotain sellaista, mitä eivät aikaisemmin olleet edes tiedostaneet.

Maaperän muokkaus ennen sateita

Hoosean kirjan 10. luvussa Jumala puhuu palvelijansa kautta Israelin kansalle: “Mitä runsaampi sen hedelmä oli, sitä runsaammin se teki alttareita - -, sitä parempia patsaita se pystytti - - Liukas oli heidän sydämensä - - - - he puheita pitävät - - “Beet-Aavenin vasikkain tähden joutuvat pelkoon Samarian asukkaat. Sillä vasikan tähden vaikeroi sen kansa, ja vasikan tähden sen papit vapisevat, sen kunnian tähden, kun se siltä vaeltaa pois.”

Kuningas Jerobeam oli kansan jakautumisen aikoina teettänyt kaksi kultaista vasikkaa. Näistä vasikoista hän sanoi kansalle: “Te olette jo tarpeeksi kauan kulkeneet Jerusalemissa. Katso, Israel, tässä on sinun Jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta - -. Ja tämä koitui synniksi - - (hän) teki kansan keskuudesta papeiksi kaikenkaltaisia miehiä, jotka eivät olleet leeviläisiä - -. Hän nousi sille alttarille, jonka oli teettänyt Beeteliin, viidentenätoista päivänä kahdeksatta kuuta, jonka kuukauden hän oli omasta päästään keksinyt. Hän laittoi silloin juhlan israelilaisille ja nousi alttarille polttamaan uhreja.” (1. Kuningasten kirja luvut 12,13,14.)

Tilanne Jerusalemissa oli vakava. Kuninkaan ote kansaan oli herpaantumassa. Jerobeam pelkäsi menettävänsä valtansa. Hän ei kysynyt neuvoa Herralta, vaan “hän oli omasta päästään keksinyt vastaukset”. Ja niin profeetta Ahian ennustus toteutui: “Hän antaa alttiiksi Israelin niiden syntien tähden, jotka Jerobeam on tehnyt ja joilla hän on saattanut Israelin tekemään syntiä” (1. Kun. 14:16). Jerobeamin tottelemattomuuden synty ja sen seuraukset olivat järkyttävät: “Ei tämänkään jälkeen Jerobeam kääntynyt pahalta tieltään, vaan teki taas uhrikukkulapapeiksi kaikenkaltaisia miehiä kansan keskuudesta. Kuka vain halusi, sen hän vihki papin virkaan, ja niin siitä tuli uhrikukkulapappi. Ja tällä tavalla tämä tuli synniksi Jerobeamin suvulle

ja syyksi siihen, että se hävitettiin ja hukutettiin maan päältä.” (1. Kun. 13:33,34.)

Murheellista on, että meidän aikamme tilanne on suurelta osalta tämän Raamatun kertomuksen kaltainen. Sen sijaan, että olisimme nöyrytyen ja Herran kasvoja etsien rukoilleet mielenmuutosta ja kääntyneet pois “omassa päässä keksityltä” tieltä, olemmekin auttaneet eksytysten leviämistä.

Israelin kansan ja samoin myös meidän toivomme lähtee siitä kehotuksesta, jonka Jumalan antoi heille: “Raivatkaa itsellenne uudispelto, silloin kun on aika etsiä Herraa, kunnes hän tulee ja antaa sataa teille vanhurskautta” (Hoos. 10:12). Heprean kielen sana *nir* tarkoittaa myös kyntämätöntä kesantopeltoa. Kesanto on ihmisten ja karjan tallaama maa, joka on rikkaruohojen vallassa. Tällaiseen kesantopeltoon on turha kylvää siementä, ja on turha polvillaan viipyen rukoilla sinne sadetta. Jumalan kehoitus kansalle oli hyvin voimakas ja selvä: “Murtakaa, kyntäkää kesantopeltonne, silloin kun on aika etsiä Herraa, kunnes hän tulee ja antaa sataa teille vanhurskautta” (engl. käännös). Israel ei ollut “uudispelto”, vaan se oli “kesantopelto”.

Meidän tulee sallia jumalallisen auran painua syvälle sydämemme maaperään. Tämä on ehdoton edellytys *todellisille* siunauksen sateille. Kun aura tekee tehtävänsä, valo paljastaa pinnan alta synnin koko sen kauheudessaan. Kauheuden, koska ylpeys, ihmisen palvominen, mielenlaadun synnit ja tekosynnit, joita ei tahdota hylätä, estävät taivaan sateet.

Sanansa ja Henkensä kautta Jumala osoittaa meille tien hengelliseen herätykseen. Älkäämme tehkö niin kuin Israelin kansa teki: “Näin on Herra sanonut: ‘Astukaa teille ja katsokaa ja kysykää muinaisia polkuja, kysykää, mikä on hyvä tie, ja vaeltakaa sitä, niin te löydätte levon sieluillenne.’ Mutta he vastasivat: ‘Emme vaella’.” (Jer. 6:16.) Onko meillä aikaa hiljentyä kuuntelemaan Jumalan ääntä? Miten vastaamme hänen puheeseensa?

Lupaukset ovat voimassa

Kaikkivaltias Jumala on sanansa lupauksen takana. Syntinsä tunnustavalle hän sanoo: “Katso Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin.” Etsivä löytää! “Sillä minä tunnen ajatukseni, jotka

minulla on teitä kohtaan, sanoo Herra: rauhan eikä turmion ajatukset; minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Silloin te huudatte minua avuksenne, tulette ja rukoulette minua, ja minä kuulen teitä. Te etsitte minua ja löydätte minut, kun te etsitte minua kaikesta sydämestänne. Ja niin minä annan teidän löytää itseni, sanoo Herra, ja minä käännän teidän kohtalonne - - ” (Jer. 29:11-14). Myös meille kuuluu tämä lupaus: ”Itkien he tulevat, ja minä johdatan heitä, kun he kulkevat rukoillen” (Jer. 31:9).

— Herra, rukoulemme, että johdattaisit meidät nöyryyden ja mielenmuutoksen paikalle. Herra, opeta meitä rukoulemaan. Armollisen Henkesi vaikuttaessa me tahdomme kääntyä pois pahoilta teiltämme. Rukoulemme Pyhän Henkesi virvoittavia aikoja seurakuntaasi. Hyvä Paimen, johdata sinä meidät virvoittavien vetten luokse. Anna meille anteeksi, että niin kauan olemme uskoneet itseemme. Herra, lisää meille uskoa ja luottamusta sinuun ja sinun lupauksiisi. Rukoulemme, että armahtaisit kansaamme ja antaisit maahamme vielä herätyksen ajan.

Matti Pyykkönen
Leivonnäki

Jumala on pyhä

“Herra sanoi Moosekselle: ‘Sano Israelin kansalle: Olkaa pyhät, sillä minä, Herra, teidän Jumalanne, olen pyhä’ ” (3. Moos. 19:2).

“Niin kuin hän, joka teidät on kutsunut, on pyhä, niin tulkaa tekin pyhiksi kaikessa mitä teette. Onhan kirjoitettu: ‘Olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä’.” (1. Piet. 1:15,16.)

Isossa Raamatun tietosanakirjassa sanotaan: “Jumalan pyhyys ei tarkoita yksityistä ominaisuutta raamatullisessa jumalakuvassa, vaan se on kokonaisuutta, Jumalan olemusta, Hänen täyteytään ja täydellisyyttään kuvaava nimitys.” Samaan tapaan toteaa Agne Nordländer teoksessaan Pyhyiden paluu (s. 17): “Jumaluuden kaikki ominaisuudet sisältyvät pyhyyteen. Pyhyys voidaan määritellä kaiken sen säteilyksi, mitä Jumala on. - - Pyhyys on Jumalalle ominainen tapa olla olemassa ja toimia.”

Se, että pyhyys tarkoittaa Jumalan koko olemusta ja täyteyttä, näkyy mm. siinä, että erityisesti Vanhassa testamentissa mutta välistä myös Uudessa testamentissa käytetään ilmausta “Pyhä” Jumalan nimenä. Tällaista käyttöä esiintyy mm. Jesajalla, esim. “ — Mihin te minua valaisitte? Kuka on minun kaltaiseni? kysyy Pyhä” (40:25, samoin 57:15). Myös Habakukin, Hoosean ja Jobin kirjoissa “Pyhä” esiintyy erisnimen tapaan (Hab. 3:3; Hoos. 11:9; Job 6:10).

Johannes käyttää kirjeessään pelkkää “Pyhä”-ilmausta Jumalasta: “Te taas olette Pyhältä (kr. *hagios*) saaneet Hengen voitelun, ja kaikilla teillä on tieto” (1. Joh. 2:20), samoin Ilmestyskirjassa (16:5, kr. *hosios*). Ilmestyskirjan kolmannessa luvussa (3:7) Jeesus sanoo: “Filadelfian seurakunnan enkelille kirjoita: “Näin sanoo Pyhä (kr. *hagios*) ja Tosi, Daavidin avaimen haltija - -” (vrt. Ap. t. 3:14, UT 1938).

Vanhassa testamentissa Jumalasta käytetään varsin yleisesti nimeä “Israelin Pyhä”, ensimmäisen kerran 2. Kuninkaiden kirjassa (19:22). Jesajan kirjassa ilmaus esiintyy yli 20 kertaa, esim. “Minä, Herra, olen sinun Jumalasi. Minä, Israelin Pyhä, olen sinun pelastajasi.” (Jes. 43:3,

myös esim. 1:4, 30:11,12,15.) Jesajalla on “Israelin Pyhän” synonyyminä kerran “Jaakobin Pyhä” (29:23).

Israelin Pyhä esiintyy myös Jeremialla (50:29, 51:5) ja Hesekielillä (39:7) sekä Psalmien kirjassa, esim. “Herra on meidän kilpemme, Israelin Pyhä meidän kuninkaamme” (89:19, myös 71:22, 78:41).

Voidaan sanoa, että koko Raamattu kertoo pyhästä Jumalasta ja ihmiskunnan turmeluksesta. Pyhyytensä takia Jumala reagoi vihassaan ihmisen syntiin, mutta jo Vanhassa testamentissa Jumala osoittautuu myös armon ja rakkauden Jumalaksi. Heti syntiinlankeemuksen jälkeen Jumala antaa lupauksen “vaimon (naisen) siemenestä”, joka on “murskaava” käärmeen pään (1. Moos. 3:15), vrt. Room. 5:17-19. Jumalan pyhyys on siis sekä tuomitsevaa että armahtavaa pyhyyttä.

Agne Nordländer korostaa, että vaikka useimmissa uskonnoissa tunnetaan käsite pyhyys, niissä pyhyydellä tarkoitetaan aivan erilaista asiaa kuin kristinuskossa. Niissä pyhyys tarkoittaa “persoonatonta, eettisesti neutraalia, vaarallista voimaa, joka voi täyttää esineitä ja ihmisiä”. Se pyhyys, josta Raamattu puhuu, “johtuu persoonallisesta Jumalasta, joka toimii ja on yhteydessä ihmisten kanssa”. (Pyhyyden paluu s. 19.)

Aapeli Saarisalo selittää Raamatun sanakirjassa (s. 894) tavallisimpien “pyhää” tarkoittavien sanojen merkitystä seuraavasti: “Sanaa ‘pyhä’ käytetään Raamatussa sekä Jumalasta että ihmisestä. Vastaava hebrean sana *gados* on muodostunut juurisanasta, joka merkitsee erottamista, tahratonta puhtautta, ylevyyttä, korkeutta ja majesteettiutta, ja kreikan *hagios* merkitsee alkuaan hämmästyä, kunnioitusta herättävää.”

Jesajan kutsumusnäky ja Jumalan pyhyys

Kenties kaikkein vaikuttavin ja havainnollisin kuvaus Jumalan pyhyydestä sisältyy Jesajan kutsumusnäkyyn (Jes. 6:1-8).

Jesajan näyssä Jumala istuu majesteettillisuudessaan “korkealla ja ylhäisellä istuimella” ja hänen suuruuttaan kuvaa se, että “hänen vaatteensa liepeet täyttivät temppelin”. Näky heijastaa Jumalan tuonpuoleisuutta (transsendenssia) ja kaikkivaltiuutta. Hän on täysin toisenlainen kuin luodut olennot. “Hän pystyttää ehdottomat rajat itsensä ja muiden olentojen välille ja vaatii välimatkan säilyttämistä. Ihminen

ei saa lähestyä Pyhää eikä loukata Pyhän persoonallista aluetta.” (Nordlander, Pyhyiden paluu s. 20.) Jumala sanoi Moosekselle, ettei yksikään ihminen, joka näkee hänet, jää eloon (2. Moos. 33:20). Serafitkin, jotka ovat luotuja olentoja, peittävät kasvonsa Jumalan läheisyydessä (jae 2).

Jumalan pyhyys ja kirkkaus (kunnia; hepr. *kabod*, kr. *doksa*) liittyvät läheisesti yhteen, ja niitä voidaan pitää rinnakkaisina käsitteinä (Iso Raamatun tietosanakirja s. v. “Pyhä”). Serafitkin huutavat toisilleen: “Hänen kirkkautensa täyttää kaiken maan” (jae 3). Kun Vanhassa testamentissa kerrotaan Jumalan ilmestymisestä, mainitaan usein, kuinka “Herran kirkkaus” “ilmestyi”, “laskeutui”, “täytti” pyhäkköteltan / temppelin. Siinä erämaan tapahtumien yhteydessä “israelilaiset näkivät Herran kirkkauden vuoren laella, se oli kuin tuli, joka polttaa kaiken” (2. Moos. 24:17). Pyhäkköteltan (ilmestysmajan) pystyttämisen jälkeen “Herran kirkkaus täytti telttamajan” (2. Moos. 40:34, vrt. 2. Moos. 24:16; 4. Moos. 14:10, 16:19; 2. Aik. 7:1-3).

Hesekielin kutsumusnäky (Hes.1-3) muistuttaa paljon Jesajan näkyä: siinä kuvataan Jumalan kirkkautta hyvin monipuolisesti, ja siihen sisältyy myös tuli, joka esiintyy Jumalan pyhyiden ilmauksena muuallakin (ks. esim. 2. Moos. 3:2, 19:18; 5. Moos. 4:12; Aam. 5:6). Myös Uudessa testamentissa kirkkaus on yleinen ilmaus Jumalasta (ja Kristuksesta) puhuttaessa, esim. Pietari sanoo puhuessaan Kristuksesta: “Hän sai Jumalalta, Isältä, kunnian ja kirkkauden, kun hänelle kantautui Ylhäisimmän Kirkkauden ääni: ‘Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt’ ” (2. Piet. 1:17). Vrt. esim. Room. 1:23, 5:2; 1. Kor. 2:8; 2. Kor. 3:7-11; 2. Kor. 4:4; Ilm. 5:13, 7:12, 21:11,23.

Jesajan näyssä tulee ilmi myös se, joka meille ilmeisesti tulee ensiksi mieleen, kun kuulemme puhuttavan Jumalan pyhyydestä: ajattelemme puhtautta, kaiken synnin ja saastaisuuden vastakohtaa, moraalista täydellisyyttä. Johannes kirjoittaa: “Tämä on se sanoma, jonka olemme häneltä (=Kristukselta) kuulleet ja jonka julistamme teille: Jumala on valo, hänessä ei ole pimeyden häivää” (1. Joh. 1:5). Kun Jesaja kohtaa tällaisen Jumalan hän huudahtaa: “ — Voi minua, minä hukun! Minulla on saastaiset huulet, ja saastaiset huulet on kansalla, jonka keskellä olen, ja nyt minun silmäni ovat nähneet Kuninkaan, Herran Sebaotin.” Heprean sanaan, joka on käännetty sanalla “hukun”, liittyy ilmeisesti tuhoutumisen ja musertumisen ajatus. Raamattu kansalle -yhdistyksen

käännösehdotuksessa on käytetty ilmausta “Minä olen tuhon oma”. Näyssä eivät siis vapise ainoastaan ovenpielet vaan myös Jesaja vapisee Jumalan pyhyiden edessä.

Jesaja on ennen “Voi minua”-huudahdustaan käyttänyt “voi”-huudahdusta yksitoista kertaa. Ensimmäisessä luvussa (jae 4) hän huudahtaa: “Voi syntistä kansaa, raskaasti rikkonutta sukua, pahantekijöiden perhettä, rikoksiin eksyneitä lapsia!” Viidennessä luvussa on kuusi kertaa “Voi niitä”-huudahdus, esim. jakeessa 5:20: “Voi niitä, jotka sanovat pahaa hyväksi ja hyvää pahaksi!” Nyt Jesaja joutuu kohdistamaan “voi”-huudon itseensä.

Miksi Jesaja huudahtaa, että hänellä on “saastaiset huulet”? Voisi ajatella, että huulet kertovat hänen sydämensä tilasta ja hän tuntee sydämensä saastaisuuden. Jeesus sanoo, että “se, mikä tulee suusta ulos, on lähtöisin sydäimestä, ja se saastuttaa ihmisen” (Matt. 15:18), ja hän sanoo myös: “Mitä sydän on täynnä, sitä suu puhuu” (Matt. 12:34).

Roy Hession viittaa teoksessaan Kun minä näin hänet Jesajan sydämen tilaan, mutta hän sanoo myös: “Tämän lisäksi hänen huulensa edustivat hänen työtään: hän oli saarnaaja. Jos hänen ruumiissaan oli paikkaa, jonka hän luuli olevan pyhitetyn Jumalalle, ne olivat hänen huulensa; hänellä oli kultaiset huulet, lahjakkaat huulet. Mutta tuona päivänä hän näki, että hänen pyhitetty palvelunsakin oli saastaista ja epäotollista Jumalalle, koska se oli lähtöisin hänestä itsestään.” (Kun minä näin hänet s. 22.)

Hession on tulkinnut Jesajan kokemusta siten, että Jesaja tajusi, miten hänen palvelutyönsä oli sisältänyt paljon oman kunnian etsintää: “Jumala haluaa meidän näkevän, mitä Jesaja näki: että meidän suurin huolenaiheemme on ollut tuoda itseämme esille, ja jopa käyttää Jumalan palvelemista tämän päämäärän saavuttamiseksi. Vaikka teemmekin hänen työtään, perusmotiivinamme on ollut ‘tule nähdyksi, tule tunnetuksi, tule kuulluksi’.

Tämä on hirvittävä synty Jumalan silmien edessä, ja sen pitäisi olla synty myös meidän silmissämme: siihen sisältyvä ylpeys ja kapinointi, Jumalan armon ja oman kutsumuksemme väärinkäyttäminen, jotta me itse pääsisimme esille ja saisimme kunnian. Näin tehdessämme otamme kunnian Häneltä jota tunnustamme palvelevamme.” (Kun minä näin hänet s. 23.)

Meidän voi olla vaikea käsittää, mitä Jesaja koki kohdatessaan Jumalan pyhyiden. R. C. Sproul toteaa teoksessaan Jumalan pyhyys (s. 31), että tuona hetkenä Jesaja ymmärsi synnin aivan uudella ja radikaalilla tavalla: “Hän näki, että sitä oli kaikkialla, hänessä ja kaikissa muissa.” Monen kristityn kokemus on, että Jumala paljastaa syntisyyden vähitellen. Aluksi kristitty huomaa joitakin tekosyntejä, mutta ajan oloon hän joutuu kipeästi kokemaan, että hän on turmeltunut sisimpiä ajatuksiaan myöten. Sproul sanoo, että “Jesajalle Jumala näytti turmeltuneisuuden kokonaisuudessaan, yhdellä kertaa” (mts. 31).

Jesajan näkyyn ei sisälly vain Jumalan ankara, tuomitseva ja pelkoa herättävä pyhyys vaan myös hänen laupias ja armahtava pyhyytensä. Jesaja sai kokea, että hänen syntinsä on sovitettu ja syyllisyytensä otettu pois. Tuomion Jumala osoittautuu myös armon ja anteeksiantamuksen Jumalaksi.

Kautta koko Vanhan testamentin tulee ilmi Jumalan pyhyiden kaksi puolta. Pyhyytensä tähden Jumala vihaa syntiä ja rankaisee synnintekijöitä (1. Moos. 2:16,17; 5. Moos. 12:29-31; Jes. 5:16 jne.). Ihmisen on kunnioitettava yksin Jumalaa, eikä hänellä saa olla epäjumalia (5. Moos. 5:4-11, 10:12,13, 11:16,17; Jes. 8:13 jne.). Erityisesti juuri Jesajan kirjassa samoin kuin mm. Hesekielin ja Hoosean kirjoissa tulee esiin Jumalan armahtava pyhyys ja rakkaus. Jumala kehottaa kansaa tulemaan luokseen ja lupaa puhdistuksen synneistä, mikäli kansa kääntyy (esim. Jes. 1:16-20, 30:15, 18-21, 57:15-19; Hes. 36:21- ; Hoos. 6:1-3).

Jesaja nimittää Israelin Pyhää luvusta 41 alkaen lunastajaksi. Jumalan rakkaus ja uskollisuus kansaansa kohtaan tulee Jesajan kirjassa useita kertoja esiin erittäin vakuuttavasti, esimerkiksi luvussa 54 (jakeissa 6-10): “Nyt Herra kutsuu sinua, hylättyä vaimoa, joka on toivonsa menettänyt. — Kuka voisi hylätä nuoruutensa vaimon, sanoo sinun Jumalasi. — Hetkeksi minä sinut jätin, mutta suuressa rakkaudessa minä nyt haen sinut takaisin. Vain tuokioksi, vihani vimmassa, minä käänsin korvani sinusta pois, mutta minä armahdan sinua, minun uskollisuuteni on ikuinen, sanoo Herra, sinun lunastajasi. — Minä vannon niin kuin Nooan päivinä. Silloin minä vannoin, etteivät Nooan ajan vedet enää koskaan tulvisi maan yli, ja nyt minä vannon, etten enää sinuun vihastu enkä sinua soimaa. Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat, minun rakkauteni sinuun ei järky eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi.”

Usein kuulee sanottavan, että Vanha ja Uusi testamentti sisältävät aivan erilaisen jumalakuvan: tämän ajatuksen mukaan Vanhassa testamentissa on vihan ja koston Jumala, Uudessa testamentissa rakkauden Jumala. Kuitenkin myös Uusi testamentti vakuuttaa Jumalan vihaavan syntiä. Johannes kirjoittaa evankeliumissaan: “Joka ottaa hänen ^Jeesuksen) todistuksensa vastaan, tunnustaa, että Jumala puhuu totta, sillä hän, jonka Jumala on lähettänyt, puhuu julki Jumalan sanat. Ei Jumala anna Henkeään määrämitalalla. Isä rakastaa Poikaa ja on antanut kaiken hänen valtaansa. Sillä, joka uskoo Poikaan, on ikuinen elämä, mutta joka ei tottele Poikaa, se ei pääse näkemään elämää, vaan Jumalan viha pysyy hänen yllään.” (Joh. 3:33-36.) Paavali toteaa painokkaasti Roomalaiskirjeessään (1:18, 2:1-6), että Jumala vihaa syntiä, ja hän sanoo ateenalaisille puheessaan, että “hän (Jumala) vaatii kaikkia ihmisiä kaikkialla tekemään parannuksen” (Ap. t. 17:30).

Aikamme tarvitsisi kipeästi julistajia, jotka ovat Jesajan tavoin vapisseet Jumalan pyhyiden edessä ja nähneet myös oman syntisyytensä. Ellei hengellisen työn tekijä ole kohdannut Jumalan pyhyttä, hän ei voi myöskään julistaa sitä. Jos julistaja suosii mitä tahansa syntiä elämässään, hän joutuu tinkimään Jumalan sanan totuudesta. Jumala sanoi Jeremialle: “Niin profeetat kuin papitkin pettivät kansaa. Huolettomasti he parantelevat minun kansani vammoja. He sanovat: ‘Nyt on rauha, kaikki hyvin!’ vaikka rauhaa ei ole.” (Jer. 6:13,14.) Luvussa 23 Jeremia välittää Herran sanat: “Minä en ole lähettänyt tuollaisia profeettoja, mutta silti he juoksevat joka suuntaan. Minä en ole puhunut heille, mutta silti he esiintyvät minun profeettoinani. Jos he olisivat olleet läsnä ja kuulleet, mitä minä päätin tehdä, he julistaisivat kansalleni minun päätökseni ja saisivat sen kääntymään pahoilta teiltään ja pahoista teoistaan.” (Jer. 23:21,22.) Edellinen kirkkoraamattu sanoo alkukielen mukaisesti: “Jos he olisivat seisonet minun neuvottelussani, niin he julistaisivat minun sanani kansalleni.”

Paavali kehottaa Timoteusta julistamaan sanaa ja astumaan esiin “sopivaan ja sopimattomaan aikaan”, ja hän sanoo, että tulee aika, “jolloin ihmiset eivät siedä kuulla tervettä oppia vaan haalivat itselleen halunsa mukaisia opettajia kuullakseen sitä mitä kulloinkin mieli tekee” (2. Tim. 4:1-3).

Jos julistaja ei ole Jesajan tavoin kohdannut omaa syntisyyttään, hän ei voi asettua kuulijoiden rinnalle, hänellä ei ole sääliä eksyneitä

kohtaan eikä hän voi tuoda esiin evankeliumia ilman vaatimuksia. Hän ei voi myöskään korottaa Kristusta, ellei hän ole päässyt Jumalan puhuttelussa näkemään huultensa saastaisuutta, haluaan etsiä omaa kunniaansa ja korottaa itseään. Hesekiel sai tehtäväkseen julistaa tuomion Israelin paimenille, jotka pitivät huolta vain itsestään, “vaikka paimenen tulisi huolehtia lampaistaan” (Hes. 34:2). “Te ette ole hoivanneet uupuneita, ette ole lääninneet sairastuneita ettekä sitoneet murtunutta jalkaa, te ette ole etsineet kadonneita ettekä lähteneet eksyneiden perään” (Hes. 34:4).

Jesajan näyssä serafit huutavat toisilleen: “ — Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot”. Kolminkertainen “pyhä”-huuto korostaa Jumalan pyhyiden valtavuutta. Johanneksen näyssä Ilmestyskirjassa yhdistyvät Jesajan ja Hesekielin näyt, ja siinä toistuu trishagion eli kolminkertainen “pyhä” -huuto: “ — Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias! Hän oli, hän on ja hän on tuleva.” (Ilm. 4:8.)

Herran pelko

Jos meillä on oikea Jumalan pyhyiden tunto, siitä on seurauksena oikea Jumalan pelko. Jesaja kohtasi pyhän Jumalan, jonka edessä hän joutui näkemään pohjattoman syntisyytensä mutta myös Jumalan ihmeellisen armon. Vähän myöhemmin Jesajan kirjassa kerrotaan, että Jumala käskää Jesajan sanoa Israelin kansalle: “Pitäkää te Herra Sebaot pyhänä, pelätkää vain häntä, vaviskaa hänen edessään” (Jes. 8:13). Ilmestyskirjassa kuvataan, kuinka kristallivirran rannalla seisovat “pedosta voiton saaneet, ne, jotka eivät ole kumartaneet sen kuvaa eivätkä ottaneet merkkiä, jossa on sen nimen luku”. Heidän laulussaan on mm. sanat “Kuka ei sinua pelkäisi Herra, kuka ei ylistäisi nimeäsi? Sinä yksin olet pyhä.” (Ilm. 15:2-4.)

Jumalanpelko on hyvin keskeinen ja laaja käsite sekä Uudessa että Vanhassa testamentissa. Mm. Sananlaskujen kirja puhuu paljon Herran pelosta, esim. Sanani. 14:27: “Herran pelko on elämän lähde, se ohjaa ohi kuoleman loukkujen.” Sananlaskussa 9:10 sanotaan: “Herran pelko on viisauden alku. Pyhän tunteminen on ymmärryksen perusta.”

Voinemme tulkita näitä sananlaskuja niin, että Herran pelko on oikeastaan sama kuin elämänkatsomus. Jos meillä on oikea Herran pelko, ymmärrämme, mikä on Jumalan tahto meihin ja meidän elämäämme

nähdessä ja saamme paljon sellaista viisautta, mitä emme pelkän järkemme avulla saa.

Saarnaajan kirjan kirjoittaja päättää ihmiselämän tarkastelun seuraavasti: “Tässä on lopputulos kaikesta, mitä nyt on kuultu: pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä. Tämä koskee jokaista ihmistä. Jumala vaatii tuomiolle kaikista salatuistakin teoista, niin hyvistä kuin pahoista.” (Saarn. 12: 13,14.)

Uudessa testamentissa on runsaasti kehotuksia jumalanpelkoon. Pietari kehottaa kristittyjä pyhittymään ja elämään jumalanpelossa vedoten siihen, että Jumala on pyhä: “Niin kuin hän, joka teidät on kutsunut, on pyhä, niin tulkaa tekin pyhiksi kaikessa mitä teette. Onhan kirjoitettu: ‘Olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä.’ Ja jos kerran te rukoillessanne kutsutte Isäksi häntä, joka puolueettomasti tuomitsee kunkin hänen tekojensa mukaan, niin eläkää jumalanpelossa tämä muukalaisuutenne aika.” (1. Piet. 1:15-17.) Paavali kehottaa samoin Jumalan lupauksiin vedoten (2. Kor. 7:1). Heprealaiskirjeessä (12:28) kehoitetaan kiittämään Jumalaa ja palvelemaan häntä “kunnioituksen ja pyhän pelon tuntein” (UT 1938: “pyhällä arkuudella ja pelolla”).

Jumalanpelko on siis Raamatun mukaan asia, jonka tulisi leimata kristityn koko elämää ja jumalasuhdetta. Iso Raamatun tietosanakirja tiivistääkin (s. v. “Jumalanpelko”): “Jumalanpelko on kaiken oikean jumalasuhteen tuntomerkki.” Sananlaskujen kirja yhdistää viisauden ja Herran pelon (Sanani. 2:1-6.).

Mooses lausuu puhuessaan israelilaisille, 5. Moos. 10:12,13, paitsi kehotuksen pelätä Jumalaa myös sen mitä jumalanpelkoon kuuluu: “Kuulkaa siis, israelilaiset! Herra, teidän Jumalanne, ei vaadi teiltä muuta kuin sen, että pelkääte häntä, että aina vaellatte hänen teitään, että rakastatte häntä ja palvelette häntä koko sydämeštänne ja koko sielustanne ja että tarkoin noudatatte hänen käskyjään ja säädöksiään, jotka minä teille annan. Kun tämän teette, te menestytte.”

Jumalanpelko on oikeastaan ensimmäisen käskyn noudattamista, sitä että kunnioitetaan Jumalaa Jumalana, että hän on ensimmäinen elämässämme, että meillä ei ole epäjumalia ja että noudatamme hänen sanaansa. Psalmin 86 kirjoittaja pyytääkin (86:11): “Herra, neuvo minulle tiesi, että noudattaisin sinun totuuttasi. Paina sydämeeni syvälle pyhä pelko nimeäsi kohtaan.”

Hyvin keskeisesti Herran pelkoon liittyy Raamatussa Jumalan Sanan kunnioitus ja sen noudattaminen (ks. esim. edellä 5. Moos. 10:13; Saarn. 12:13; Ps. 119:1-12; Joh. 15:10; 2. Piet. 1:19; 1. Joh. 2:3-6). Jumala lupaa: “Mutta minä katson sen puoleen, joka on nöyrä, jolla on särjetty henki ja arka tunto minun sanani edessä” (Jes. 66:2, VT 1933); Raamattu kansalle -yhdistyksen käännöksen mukaan: “Mutta minä katson sen puoleen, joka on nöyrä, jolla on särkynyt henki ja joka vapisee minun sanani edessä.”

Herran pelkoon kuuluu synnin karttaminen ja vihaaminen. Sananlaskussa 8:13 sanotaan: “Joka Herraa pelkää, vihaa kaikkea pahaa.” Edellinen kirkkoraamattu antaa oikeastaan määritelmän: “Herran pelko on pahan vihaamista.” Voidaan sanoa, että vain Herran pelko pitää erossa pahasta.

Heprean pelätä-sanaa vastaava verbi merkitsee myös ‘kunnioittaa’ (vrt. esim. Ps. 55:20 vuosien 1938 ja 1992 käännöksissä).

On syytä vielä korostaa yhtä puolta, joka kuuluu Herran pelkoon. Psalmissa 147:11 sanotaan: “Herra mielistyy niihin, jotka häntä pelkäävät, jotka panevat toivonsa hänen armoonsa” (VT 1933). Pyhä Jumala ei siis tahdo sitä, että syntinen ihminen pakenee häntä vaan tulee hänen luokseen ja turvautuu hänen armoonsa (vrt. Joh. 6:37, 1. Joh. 4:16-18).

Etenkin Vanha testamentti puhuu paljon siunauksesta, joka tulee niiden osaksi, jotka pelkäävät ja rakastavat Herraa. Otan tähän vain yhden esimerkin: “Anteeksiantava ja laupias on Herra. Hän on kärsivällinen ja hänen armonsa on suuri. Ei hän iäti meitä syytä, ei hän ikuisesti pidä vihaa. Ei hän maksanut meille syntiemme mukaan, ei rangaissut niin kuin olisimme ansainneet (ed. kirkkoraamatussa on preesens: “Ei hän tee meille syntimme mukaan eikä kosta meille pahain tekojemme mukaan.”). Sillä niin kuin taivas on korkea maan yllä, niin on Herran armo suuri niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä. Niin kaukana kuin itä on lännestä, niin kauas hän siirtää meidän syntimme. Niin kuin isä armahtaa lapsiaan, niin armahtaa Herra niitä, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.” (Ps. 103:8-13, ks. myös 103: 17,18.)

Nykyajan kristillisyyys ja Herran pelko

Jesajan kirjassa sanotaan: “Siionin aarre on Herran pelko” (Jes. 33:6; ed. kirkkoraamatussa: “Herran pelko on oleva Siionin aarre”). Nykyajan kristillisyydessä on piirteitä, jotka kertovat siitä, että Jumalan pyhyiden

tunto ja Herran pelko ovat paljolti kadoksissa. Suhtautuminen Jumalan pyhyyteen on sidoksissa siihen, mikä asema Raamatulla on kristikunnan keskuudessa ja miten Raamattua tulkitaan.

Perinteinen luterilainen korostus on, että Raamattu on uskon, opin ja elämän ylin ohje (ks. esim. Yksimielisyyden ohje Tunnustuskirjoissa), ja tähän yhtyvät myös Suomen ns. vapaat suunnat.

Raamattu on ihmisten kirjoittama, ja se on siten ihmisten todistusta Jumalasta, mutta Raamatun arvovalta perustuu siihen, että se on Jumalan puhetta ihmiselle. Raamatun oman todistuksen mukaan ”ihmiset ovat puhuneet Pyhän Hengen johtamina sen, minkä ovat Jumalalta saaneet” (2. Piet. 1:21). Jeesuksen Raamattu oli Vanha testamentteja Jeesus tunnusti toiminnassaan ja puheissaan sen arvovaltan (esim. Matt. 4:3-10; Mark. 12:10,11, 14:21; Luuk. 22:37, 24:25-27, 44-49).

1970-luvulta lähtien näyttää suomalaisessa teologiassa alkaneen kehityskulku, jossa yhä selvemmin irtaudutaan siitä käsityksestä, että Raamattu on Jumalan ilmoitus. Keskeisenä ajatuksena näyttää olevan, että Raamattu vain heijastaa kirjoittajiensa ja heidän aikalaistensa elämäntodellisuutta ja kokemuksia. Raamattu ei siis tämän näkemyksen mukaan sisällä yleispätevää ja ehdotonta totuutta. Historialliskriittinen koulukunta korostaa sitä, että Raamattu sisältää käsityksiä, jotka ovat keskenään hyvin ristiriitaisia. Koulukunnan näkemyksiä ovat suurelle yleisölle esitelleet mm. Heikki Räisänen (esim. teokset Miten ymmärtäisin Raamattua oikein, Raamattunäkemyistä etsimässä, Uuteen uskoon) ja Wille Riekkinen (esim. teos Raamatun monet kasvot).

Jos uskotaan ja opetetaan, että Raamattu ei ole Jumalan sanaa, jumalallisen ilmoituksen lähde, on selvää, että silloin ei juuri puhuta tai edes voida puhua Jumalan pyhyydestä. Silloin ihminen ja ihmisen järki tulee ylimmäksi auktoriteetiksi. Samalla klassinen kristinuskko muuttuu yleisuskonnollisuudeksi ja humanismiksi.

Raamatun arvovaltan kieltäminen heijastuu mm. siihen, miten suhtaudutaan Jumalan pyhyyden yhteen ilmaukseen eli Jumalan lakiin. Julistus Jumalan pyhästä tahdosta eli laista samoin kuin kehoitus kääntymykseen on käymässä melko harvinaiseksi. Jumalakuvasta pyritään leikkaamaan pyhyys kokonaan pois. Yleinen hokema on, ettei Jumalan lain vaatimuksista saa puhua, koska ihmiset ovat muutenkin niin ahdistuneita ja stressaantuneita.

Ahdistus ja stressi on totta, mutta kysyä sopii, onko ahdistus aina sama asia kuin synnintunto ja onko armolla mitään merkitystä, jos ihminen ei tunne omaa syntisyyttään. Totta on ilmeisesti se, että ihmiset yleensä käsittävät Raamatun lähinnä moraalisia ohjeita sisältäväksi teokseksi. Kuitenkin on niin, että ihminen luonnostaan rakastaa jonkinlaista pinnallista lainalaisuutta, joka ei kuitenkaan saa aikaan sitä, että hän kokee olevansa Pyhän Jumalan edessä ja etsii Kristusta.

Wilhelmi Malmivaara, jonka syntymästä tuli viime vuonna kuluneeksi 150 vuotta, kirjoittaa mielenkiintoisesti vuoden 1894 Hengellisen Kuukauslehden ensimmäisessä numerossa lain saarnasta ja evankeliumin saarnasta. Hän aloittaa kirjoituksensa näin: “Kuulee usein saarnoja arvosteltaessa sanottavan toisesta: hän saarnaa lakia, kun toisesta sanotaan: hän saarnaa evankeliumia. Noita arvosteluita kuullessa olen joutunut ajattelemaan, miksi niin usein leimataan lain saarnaksi sitä, joka vaikuttaa kuulijoissa, kun sitä vastoin saarnaa, joka ennestään nukkuvia yhä rauhoittaa, sanotaan evankeliumin saarnaksi. Tuota arvoitusta tekee mieli ratkaista, mikäli voi.” Malmivaara korostaa mm. sitä, että jos kääntymätöntä ihmistä kehoitetaan tekemään “elävän töitä”, se ei ole evankeliumin julistusta.

Viime aikoina on Suomessa ja muissa Pohjoismaissa alettu puhua siitä, että Raamattu on eettiseltä kannalta vanhentunut. Korostetaan, että rakkaus on Raamatussa kaikkein tärkeintä. Niin tietysti onkin, jos puhutaan Jumalan rakkaudesta Kristuksessa (Joh. 3:16), mutta asia on aivan toinen, jos puhutaan ihmisen rakkaudesta. Yleisesti korostetaan, että ihmiset ymmärtävät ns. luonnollisen lain sekä järkensä ja omantuntonsa valossa, mikä on oikein ja rakkaudellista. On jotenkin ristiriitaista, että samalla kun luterilaisuudessa korostetaan ihmisen turmeltuneisuutta, samalla kuitenkin luotetaan ihmisen järkeen.

Kaikilla ihmisillä on kyllä omatunto (Room. 2:14,15), mutta kristityilläkin on turmeltunut ja itsekäs luonto, joka etsii vain ihmisen omaa parasta. Saatamme rakkauden nimissä tehdä ratkaisuja, jotka ovat lähimmäisen kannalta erittäin rakkaudettomia. Jos kristitty ilman muuta osaisi elää Jumalan pyhyyttä kunnioittaen, miksi sitten apostolien kirjeissä on niin paljon opastavaa ja kehottavaa ainesta (ks. esim. Ef. 4:17-6:9, 1. Tess. 4:1-12; Tit. 2; 1. Piet., joka sisältää lähes kauttaaltaan kehotuksia ja ohjeita).

Suomalaisen kristillisyyden nykyiset painotukset johtuvat ilmeisesti monenlaisista vaikutteista. Liberaaliteologian lisäksi kyseeseen tulee Lutherin ajatusten yksipuolinen tulkinta ja ns. lundilaisuuden vaikutus. Meillä vallitsee merkillinen allergisuus ja neuroottinen suhtautuminen Jumalan lakia kohtaan. Tämä johtunee paljolti siitä, että Lutherin mukaan laki kuuluu yhdessä synnin, kuoleman ja Saatanan kanssa turmiovaltoihin. Lutherista on saatettu etsiä tukea antinomismille (=lain hylkäämiselle), vaikka Luther korosti painokkaasti sitä, kuinka sekä lain että evankeliumin saarna on säilytettävä kirkossa.

Laki ja evankeliumi -teoksessa, joka sisältää Lutherin väittelyt antinomisteja vastaan, hän sanoo: “Perisynnin turmelema ja tuhoama ihmisluonto on kohtuuttoman taipuvainen syntiä tekemään. Se ei välitä synnistä eikä usko Jumalan vihastuvan siitä eikä rankaisevan siitä ankarasti. Siksi ihminen vaeltaa eräänlaisessa kauheassa väärässä varmuudessa ja Jumalan halveksimisessa.” - - “Älä siksi kallista korvaasi niille, jotka tahtovat, että laki olisi poissa Kirkosta. Sen tehtävä on nimittäin välttämätön ja jatkuvasti hyödyllinen, niin kovasydämisten pelottamiseen kuin pyhien kehottamiseenkin, jotta he eläisivät elämänsä loppuun asti alkamassaan parannuksessa.” (Laki ja evankeliumi s. 76, 77.)

Kotimaa -lehdessä oli 21.1.2005 Olli-Pekka Vainion artikkeli, jonka otsikko oli “Onko olemassa luterilaista etiikkaa?”. Artikkelissa Vainio referoi Reinhold Hiitterin teosta *Bound to be free* (Eerdmans 2004). Hiitter “haastaa teologit lukemaan Lutheria uudella tavalla”. Yleisesti on korostettu, että Lutherin mukaan Jumalan ilmoitus koskee vain oppia mutta ei etiikkaa. Hiitter toteaa: “Eettisiä malleja, joissa käytetään raamattuperusteluja, on tavattu kutsua ‘reformoiduksi etiikaksi’.” Hän osoittaa, että luterilaiseen etiikkaan on vaikuttanut paljon Immanuel Kantin ajattelu. Kant korosti järjen kaikkivoipaisuutta ja jätti Raamatun “eettisen pohdinnan ulkopuolelle”.

Hiitterin mukaan “kantilaisessa luterilaisuudessa” on hylätty lain myönteinen käyttöjä “pelätään jatkuvasti lakihenkisyyttä ja omavanhurskautta”. Hiitter kyselee, “onko luterilaisuus alkanut yhä enemmän muistuttaa antinomismia, lain kieltämistä opettanutta 1500-luvun lahkoa, jonka näkemyksiä Luther piti hurmahenkisyytenä”. Vainio toteaa artikkelinsa lopussa: “Hiitterin teosta voidaan pitää erittäin merkittävänä. Hän auttaa näkemään ja kyseenalaistamaan niitä

taustaoletuksia, joiden varaan luterilaista etiikkaa on pitkään rakennettu. Hän myös nostaa esiin sivuun jääneitä Lutherin ajattelun juonteita. Näistä tärkein on kysymys Jumalan laista kristityn rakkauden kohteena.”

Ns. lundilaisuus on saanut nimensä Lundin yliopistossa harjoitetusta teologisesta tutkimuksesta. Suomeen lundilaisuuden näkemykset tulivat teologisten tutkimusten mutta ennen muuta Lundissa opiskelleiden teologien (esim. Lauri Haikola, Aarne Siirala) välityksellä. Lundilaisuus korosti mm. sitä, että yksilöllinen pelastuskilvoitus on itsekästä onnen tavoittelua, eudaimonismia. Pietismia ja yleensä herätyskristillisyyttä ruvettiin vieroksumaan. Lundilaiset teologit korostivat kantilaisittain järjen käyttöä ja etiikkaa, erityisesti kristityn kutsumusta. Osmo Tiililän mukaan lundilaisuus samoin kuin sen edeltäjä ritschliläisyys korosti “Jumalan rakkautta tavalla, joka antaa aiheen kysyä, jääkö Jumalan pyhyys ja vanhurskaus tarpeellista huomiota vaille”. (Lundilaisuutta on käsitelty mm. teoksissa Timo Junkkaala, Osmo Tiililä -protestantti s. 344-347; Juha Seppo, Teologinen Aikakauskirja 5/1997).

Lundilaisuus on vaikuttanut ilmeisesti varsin syvästi Suomessa kirkollisuuteen ja myös herätysliikkeisiin. Herätysliikkeiden tutkija teol. tri Jouko Talonen toteaa Perusta-lehdessä (5/2003) arvioidessaan Viljo Remeksen Paavo Ruotsalaisesta kirjoittamaa elämäkertateosta: “Herännäisyyden pitkän linjan kehityskaari körttipietismistä Lapuanliikkeen kautta körttihumanismiin olisi perusteellisen kirkko-, teologia- ja aatehistoriallisen selvityksen ansaitseva tutkimuskohde.”

Edesmennyt teologi Simo Kiviranta tarkastelee eräässä artikkelissaan (Mitä on saarnata kokonaista Jumalan sanaa? Kotimatkalla 1992) yhtä tekijää, joka on vaikuttanut nykyjulistuksen sisältöön. Kivirannan mukaan Lutherin teosta Sidottu ratkaisuvalta (suom. 1952) osa teologeista alkoi lukea “oudosti”: “Kun kerran Luther opettaa ihmisen pelastumisessa Jumalan Kaikkivaikuttavuutta, silloin on ihan tarpeetonta ja väärin saarnata parannusta, puhua herätyksestä tai kiinnittää huomiota henkilökohtaisen pelastuksen vastaanottamiseen” (Kotimatkalla 1992 s. 144).

Johdonmukainen seuraus Raamatun auktoriteetin kieltämisestä ja Jumalan pyhän tahdon ylenkatsomisesta on Kristuksen merkityksen turhentaminen. On vaikea kuvitella Raamatun valossa pahempaa Jumalan pyhyiden loukkausta kuin se, että turhennetaan koko Raamatun ja kristillisen uskon keskeisin asia, Jumalan Pojan ihmiseksi tulo ja hänen

hervittävä kuolemansa maailman syntien vuoksi ja nouseminen ylös kuolleista. Jeesus sanoo Totuuden Hengestä eli Pyhästä Hengestä, että hän paljastaa synnin, johdattaa tuntemaan koko totuuden ja kirkastaa Kristuksen (Joh. 16:8-14). On tuhoisaa, jos kristillisestä sanomasta riisutaan lain lisäksi myös armo. Totuuden Henki ei yhdy sellaiseen sanomaan eikä anna sille siunaustaan. On armotonta, jos syntejään katuva ja Jumalan pyhyiden edessä vapiseva ihmisen ei saa kuulla sanomaa siitä, että Kristus on täysin maksanut hänen syntivelkansa ja antaa hänelle kaikki synnit anteeksi.

Armo ei sinänsä ole hulluutta ihmisten mielestä, sillä ihmisjärjen muotoilema oppi perustuu siihen ajatukseen, että Jumala on ikään kuin velvollinen armahtamaan ihmisen ilman muuta, koska ihmisjärki ei ymmärrä Jumalan ehdotonta pyhyyttä. Hulluutta on sen sijaan “puhe rististä” (1. Kor. 1:18) eli se, että Jumala armahtaa ihmisen vain sillä perusteella, että Kristus on vuodattanut verensä meidän syntiemme vuoksi.

Nykyteologiassa saatetaan korostaa, ettei esimerkiksi Paavali pidä puhetta Jeesuksen uhrikuolemasta ja sovituksista keskeisenä asiana. Tavallinen raamatunlukija hämmästyty tällaista väitettä, kun hän lukee vaikkapa 1. Korinttilaiskirjeen 15. luvun alkua: “Ennen muuta annoin teille tiedoksi tämän, minkä itse olin saanut vastaanottaa: — Kristus kuoli meidän syntiemme vuoksi, niin kuin oli kirjoitettu, hänet haudattiin, hänet herätettiin kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu - -” (1. Kor. 15:3,4). Galatalaiskirjeen 1. luvussa Paavali puhuu Kristuksesta, “joka uhrasi itsensä meidän syntiemme tähden pelastaakseen meidät nykyisestä pahasta maailmasta, niin kuin oli Jumalan, meidän Isämme tahto” (Gal. 1:3,4). Paavalin julistuksen ydin on “puhe rististä” (1. Kor. 1:18).

Uuden testamentin kirjeiden vastaanottajat olivat tulleet kristityiksi, kun he olivat kuulleet ja vastaanottaneet evankeliumin. Korinttilaisille Paavali kirjoittaa: “Minähän teidät olen evankeliumia julistamalla synnyttänyt Kristukseen Jeesukseen uskoviksi” (1. Kor. 4:15). Evankeliumin sisältönä taas on Kristuksen kuolema ja ylösnousemus ihmisten syntien vuoksi, niin kuin Paavali hyvin painokkaasti sanoo saman kirjeen 15. luvun alussa. Tämä sanoma oli johtanut heidät Kristuksen yhteyteen, esim. Efesolaiskirjeessä sanotaan: “- - he (= muihin kansoihin kuuluvat, “pakanat”) ovat saman ruumiin jäseniä ja heitä koskee

nyt sama lupaus, kun evankeliumi on johtanut heidät Kristuksen yhteyteen” (Ef. 3:6). Paavalin mukaan “Kristus on kuollut puolestamme, jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan, olimmepa valveilla tai kuolemanunessa” (1. Tess. 5:10).

Voimme siis edelleen uskoa siihen, mitä Paavali kirjoittaa roomalaisille: “Tämä Jumalan vanhurskaus tulee uskosta Jeesukseen Kristukseen, ja sen saavat omakseen kaikki, jotka uskovat. Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi. Hänet Jumala on asettanut sovitusuhriksi, hänen verensä tuo sovituksen uskossa vastaanotettavaksi. Näin Jumala on osoittanut vanhurskautensa.” (Room 3:22-25.)

Jos Jumalan pyhyys kielletään ja Kristuksen sovitustyö turhennetaan, silloin kristillisen julistuksen sisällöksi tulee jonkinlainen yleisuskonnollisuus, antinomismi eli lain kieltäminen tai moralismi: ihmisiä kehoitetaan olemaan ystävällisiä ja rakastavia toisiaan kohtaan, huolehtimaan köyhistä ja sorretuista — mutta kaikki tämä omin voimin. Simo Kiviranta on analysoinut erittäin ansiokkaalla tavalla yleisuskonnollisuutta (Puhe evankeliumijuhlissa Hyvinkäällä 1984). Hän osoittaa, että ihminen ei voi päästä yleisuskonnollisuuden pohjalta “kasvamaan oikeaan Jumalan tuntemiseen. Se Jumalan palvonta, jonka ihminen itse kehittää, on aina sydämen kiinnittämistä epäjumalaan”. Kiviranta toteaa yleisuskonnollisuuden olevan pohjimmiltaan aina lain uskontoa. Hän kuvaa tällaisen uskonnon syntyvän siten, että ensin Jumalan laki lievennetään ihmiskäskyiksi, jotka ovat vallitsevan käytännön mukaisia. Ihmiset voivat näin ajatella olevansa mitan täyttäviä lähimmäistensä edessä, ja näin myös “luonnollisen ihmisen uskonnollisuuden tarve tulee tyydytetyksi”.

Kiviranta osoittaa myös, että kun Jumalan pyhä tahto suhteellistetaan, samalla suhteellistetaan myös evankeliumi. Kirkon katsotaan noudattavan evankeliumia, kun se on hyvin “salliva ja joustava”. “Juuri lain hengellisen käytön laiminlyöminen julistuksessa on kenties näkyvin oire yleisuskonnollisuuden ohjaavasta otteesta kirkon toimintaan. Mutta jos hylkäämme lain, silloin evankeliumistakin tulee ajopuu ihmisuskonnollisuuden koskenkuohuissa.”

Kiviranta pukee sanoiksi sen, mitä monet nykykristillisyyden tilasta huolestuneet ovat pohtineet. Hänen tasapainoinen ja samalla terävä

analyysinsä paljastaa, mihin yleisuskonnollisuus johtaa: “Yleisuskonnollisuus johtaa tekojen vankilaan. Ihmiselle annetaan näennäisesti liikkumatilaa, mutta häntä ei ohjata vankilasta ulos. Evankeliumista tulee vain tyhjä nimitys, jossa ei ole todellista voimaa auttaa ihmisiä. Yleisuskonnollisuuden piirissä ihmiset kyllä tuntevat lain, kuten kaikki ihmiset. Mutta koska he eivät tunne lain jumalallista virkaa ja voimaa, he pysyvät kiinni laissa eikä evankeliumi kelpaa heille.”

Paljon tärkeämpää kuin miettiä sitä, miten kristinuskon pitäisi muuttua ihmisjärjen ja luonnollisen uskonnollisuuden mukaan, olisi se, että otettaisiin Jumalan ilmoitus vakavasti, sekä Jumalan tuomitseva ja syntimme paljastava pyhyys että hänen armollinen ja laupias pyhyytensä. Nämä molemmat, Jumalan viha syntiä kohtaan ja Jumalan ääretön rakkaus syntistä kohtaan, yhdistyvät Golgatalla Kristuksen sovitusteossa.

Silloin kun tarkastellaan jonkin yhteisön tai suuntauksen virheitä, on vaara sortua yksipuolisuuteen ja liialliseen yleistykseen. Siksi on sanottava myös se, että maassamme on paljon sananjulistajia, jotka haluavat vilpittömästi tuoda esiin Jumalan sanan totuutta. He joutuvat tekemään työtään monien paineiden alla. Moni myös kipuilee oman huonouden tunnossa, koska haluaisi nähdä työstään enemmän tuloksia. Kun arvioimme aikaamme, meidän on syytä muistaa, että vain Jumala näkee tilanteen täysin oikein. Jumalan mielen mukaista on ennen muuta se, että kaikki kristityt muistavat olevansa kaiken aikaa pyhän Jumalan edessä ja rukoilevat kansamme puolesta ja kaiken kristillisen työn puolesta (2. Aik. 7:13,14).

Lundilaisuuden korostuksista on syytä nostaa esiin jo Lutherin usein esittämä näkemys uskon ja rakkauden yhteenkuulumisesta. Meillä on aina vaara keskittyä omaan hengellisyYTEEN ja hyvinvointiin sillä tavalla, että unohdamme lähimmäisen. Sellainen pyhyys on rakkauden kaksoiskäskyn vastaista. Tarvitsemme paitsi heräämistä synnistä myös heräämistä omasta “pyhydestä”.

Elämäntapa ja kulttuuri

Muutaman viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana on elintavoissamme ja kulttuurissamme tapahtunut kehitys, jota leimaa kristillisistä arvoista luopuminen. Luopuminen johtuu juuri siitä, että olemme kääntämässä selkämme pyhälle Jumalalle. Kehitys on edennyt

vähitellen, niin että emme sitä hevin huomaa. Sen ovat panneet merkille mm. lähetystyöntekijät, jotka ovat olleet joitakin vuosia poissa Suomesta. He hämmästelevät mm. sitä porno- ja väkivaltakulttuuria, jota esiintyy televisiossa, filmeissä, lehdissä, internetissä. Samoin sitä ihmettelevät monet maahanmuuttajat. Sanomalehti Keskisuomalaisessa oli 27.2.2005 pikku uutinen, jonka otsikkona oli “Alastomuus ja viina hämmästyttävät maahanmuuttajia”.

Uutisessa kerrottiin kriisityöntekijä Arja Riipisen puheenvuorosta, jonka hän piti Oulussa maahanmuuttajien elämää ja ongelmia käsitelleessä konferenssissa. Uutisessa mainittiin, että “Suomen mielenterveysseuran ylläpitämä SOS-Keskus auttaa maahanmuuttajia sopeutumaan. Keskuksessa työskentelevän Riipisen mukaan maahanmuuttajien kulttuurisokki menee yleensä ohi muutamassa kuukaudessa. Kaikki eivät välttämättä toivu siitä ikinä”. Koska Jumalan pyhyyden tunto on meiltä suomalaisilta samoin kuin yleisesti länsimaisilta ihmisiltä kateissa, ovat kylmät materialistiset arvot täyttäneet mielemme ja kulttuurissamme on sairaita piirteitä.

On pelättävissä, että erityisesti lasten ja nuorten maailmankuva samoin kuin minäkuva vääristyy nykykulttuurin keskellä. Sana -lehdessä oli 20.2.2003 artikkeli, jossa eräs ala-asteen rehtori kertoi, kuinka “islaminuskoisia hämmentää se, että vaikka Suomi on kristillinen maa, ihmisten elämäntavat ovat niin vapaamielisiä”. Haastateltava kertoi monien muslimi-isien olevan “huolissaan siitä, kuinka varjella lastensa puhtautta ja kasvattaa heidät vastuullisiksi aikuisiksi kulttuurissa, joka on näin seksin kyllästämä ja naista esineellistävä”. — Niin, onko Suomi kristillinen maa, vai onko meidät valtaamassa uuspakanuus? Muualta tulleet näkevät kulttuurimme sairauden, me itse emme juuri näe tai ole huolissamme.

Edellä oli jo puhetta siitä, kuinka raamatullisesta etiikasta vieraantumista on perusteltu ns. luonnollisen lain perusteella. On totta, että kristillinen usko ei ole ensisijaisesti etiikkaa, mutta emme voi kuitenkaan Raamatun perusteella erottaa uskoa ja Jumalan tahdon mukaista elämää toisistaan. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisema synodaalikirja (2004) “Raamattuja kirkon usko tänään” sisältää melko hämmäntäviä tulkintoja, mutta teokseen sisältyy myös Raamattua arvostavia näkemyksiä, esim. Antti Raunio kirjoittaa artikkelissaan “Raamatun eettinen vaatimus — laki, evankeliumi ja armo” (mts. 167):

“Länsimaissa on yleistynyt tapa irrottaa etiikka ja Jumala-suhde toisistaan. Raamatun tekstit eivät tee tällaista eroa. Myöskään luterilaisen teologian puhe luonnollisesta moraalilaista ja luonnollisesta järjestä ei ainakaan alun perin sisältänyt ajatusta, että Raamatun eettinen vaatimus eli moraalilaki voitaisiin irrottaa Jumala -suhteesta.”

Kristittyjen yhteiset kokoontumiset

Kolmannen Mooseksen kirjan 10. luvussa (10:1-3) kerrotaan: “Aaronin pojat Nadab ja Abihu ottivat kumpikin tuliastiansa, sytyttivät niihin tulen, panivat niihin suitsuketta ja toivat näin Herran eteen tulta, jota ei ollut tehty hänen käskynsä mukaisesti. Silloin Herran luota lähti tuli, joka poltti heidät kuoliaaksi Herran edessä. Mooses sanoi Aaronille: ‘Tästä Herra puhui, kun hän sanoi: — Niissä, jotka ovat minua lähellä, minun pyhyteni tulee näkyviin, ja koko kansa saa oppia tuntemaan minun valtani ja voimani.’ Aaron ei saanut sanaakaan suustaan” (ks. myös 4. Moos. 3:4,26:61).

Edellinen kirkkoraamattu puhuu “vieraasta tulesta”. Edellisen luvun viimeisestä jakeesta (9:24) käy ilmi, että “Herran luota lähti tuli, joka kulutti polttouhrin ja rasvat alttarilta”. — Tuli liittyy Vanhassa testamentissa Jumalan läsnäoloon, hänen pyhyyteensä ja kirkkauteensa, mutta tuli on myös Jumalan vihan ja rangaistuksen välikappale (Iso Raamatun tietosanakirja s. v. “Tuli”), niin kuin se oli tässäkin tapauksessa: Herran luota lähtenyt tuli poltti Nadabin ja Abihun kuoliaaksi, koska he toivat “vierasta tulta”. Uudessa testamentissa tuli on merkki Pyhän Hengen läsnäolosta (Ap. t. 2:3; Ilm. 4:5).

Suitsuke kuvaa Raamatussa rukousta (Ps. 141:2; Ilm. 5:8, 8:3,4). Toisen Mooseksen kirjan 30. luvussa puhutaan suitsutusalttarista. Tällä alttarilla Aaronin täytyi joka aamu polttaa hyväntuoksuisia suitsukkeita. Väärästä suitsukkeesta Herra varoittaa: “Älkää tuoko tälle alttarille mitään väärää suitsuketta” (2. Moos. 30:9). C. H. Mac Intosh sanoo 3. Mooseksen kirjan selitysteoksessaan (s. 124, 125), että “Jumala hylkää aina ehdottomasti kaiken sellaisen kunnioituksen ja jumalanpalveluksen, joka ei todella kunnioita Isää, jonka sisältönä ei ole Kristus ja jonka voimana ei ole Pyhä Henki. Jumalan pyhyys hylkää yhtä ehdottomasti ja nopeasti kaiken ‘vieraan tulen’, kuin Hän armossaan on halukas nopeasti kuulemaan vilpittömän sydämen heikoimmankin huokauksen”.

Toisen Mooseksen kirjan selitysteoksessaan Mac Intosh sanoo: “Turha on koettaa kaikennäköisellä ulkonaisilla jumalallisuuden muotomenoilla synnyttää hurskautta ja hartautta. Sekä tulen että pyhän savun on oltava puhdasta (vertaa 3. Moos. 10:1 ja 16:12). Kaikki yritykset ja puuhut, joilla koetamme palvella Jumalaa luonnollisen ihmisemme saastaisin voimin, ovat vain ‘vierasta tulta’. Jumala on ainoa kunnioituksemme kohde. Kristus on kaiken jumalanpalveluksen todellinen perustus ja sisältö, ja sen voimana on Pyhä Henki.” (Mac Intosh, Toinen Mooseksen kirja s. 261.) Vähän myöhemmin (s. 262, 263) Mac Intosh sanoo: “Olipa meillä minkä verran tietoja ja ymmärrystä tahansa tahi kuinka rikkaita kokemuksia ja syvää hartautta hyvänsä, aina on meidän kuitenkin palattava tuolle ainoalle perustukselle, aina turvattava yksinkertaiseen jumalalliseen, eläväksi tekevään totuuteen, Jeesuksen *vereen*.”

Jumalan eteen tuodaan vierasta tulta ja väärää suitsuketta, jos hengellisten kokousten ilmapiiiri on kovin riehakas ja kantaa kauttaaltaan sielullisuuden leimaa. Samoin on syytä miettiä, miten Jumala suhtautuu siihen, jos hengellisissä kokouksissa kuvitellaan, että Jumalan läsnäolo voidaan saada aikaan jollakin menetelmällä, joka perustuu vain tunne-elämän kiihotukseen. Mitä Jumala mahtaa ajatella siitä, jos seurakunta nostaa kenet tahansa ihmisen palvonnan kohteeksi? Entä onko kysymys puhtaasta tulesta silloin, kun julistajan käden heilautuksesta ihmiset kaatuvat, sätkivät lattialla ja nauravat hillittömästi!

Kun arvioimme esimerkiksi hengellisiä tilaisuuksia, on varottava liian yksioikoisia päätelmiä. Ihmiset ovat erilaisia luonnerakenteeltaan ja temperamentiltaan ja kokevat asioita eri tavalla. Käyttäytymistavat ovat myös paljolti kulttuurisidonnaisia, esimerkiksi afrikkalaisten spontaani ja aito ilo saattaa tuntua suomalaisesta liian kuohuvalta ja voimakkaalta. Meillä on vaarana liiallinen oikeaoppisuus ja tiukkuus mutta myös liiallinen hyväuskoisuus ja kritiikittömyys. Usein varoitetaan, että ei saa arvioida mitään vaan on vaiettava “rakkauden” takia, mutta Raamattu kehottaa arvioimaan ja koettelemaan henget (esim. 1. Joh. 4:1-3; Matt. 24:3-5; 1. Tess. 5:19-22; Juud. 1:17-23). Toisaalta on sanottava, että ylihengellisyys lisäksi kristillisyydessämme taitaa olla paljon myös alihengellisyttä. Ollaan tyytyväisiä, vaikka eletään väärässä rauhassa ja sitovan uskonnollisuuden kahleissa.

Oskari Vihantola, omaperäinen ajattelija ja matkasaarnaaja, kirjoitti viime vuosisadan alkupuolella: “Herätystä eivät tarvitse vain yksityiset ihmiset, vaan myös uskonnolliset liikkeet. Kuljetaan vanhoja latuja ja harjoitetaan kristillistä toimintaa, mutta ilman henkeä ja voimaa. Itserakkaus ja omahyväisyys rasittavat ja väsyttävät. Ei ole suolaa, kansanelämä mataloituu, siveellinen hätä on suuri. Ihmiset räkkäävät omaatuntoansa ja raskauttavat elämäänsä synneillä. Heidän hartioillaan on raskaat kuormat, heidän sydämensä on sairas. He tarvitsevat Kristusta, tarvitsevat tietämättään häntä, teoissaan väkevää ja sanoissaan elävää Kristusta, joka ei tuomitse eikä vaadi vaan säälii ja armahtaa.” (Herätys, Jumalan ihme s. 15,16.)

Ristin Voitto -lehdessä oli 8.1.2003 kolumni, jonka otsikkona oli “Pyhä”. Kolumnissa Tuuli Halonen tarkastelee Jumalan pyhyyttä ja sitä, kuinka pyhyiden tunto on nykyaikana paljolti kateissa. Hän tarkastelee asioita lähinnä helluntailaisesta näkökulmasta, mutta hänen mainitsemansa asiat eivät liity vain helluntalaisiin. Lainaan loppuosan tästä hyvästä kolumnista: “Minusta tuntuu, että pyhyiden tunto on kristityiltä, ainakin helluntalaisilta, välillä kateissa. Jumalaan suhtaudutaan omituisen tuttavallisesti. Pyhyys on kuitenkin jotain sellaista, joka herättää sekä ihastusta että kauhua. Pyhyys vaatii kunnioitusta. Itse kaipaen välillä ylistyksen ja palvonnan oheen tiettyä arkuutta, Pyhän kavahtamista. Se voisi ilmetä esimerkiksi hiljaisuutena tai pään painamisena. Olin kerran nuorten aikuisten illassa, jota ennen me illan vastuunkantajat olimme keskustelleet siitä, saako ja kannattaako ihmisiä kehottaa nousemaan ylös ylistystilanteessa. Sinä iltana ylistyksen johtaja päätyi sanomaan jotain seuraavan suuntaista: ‘Jos Jeesus nyt tulisi tänne ihan fyysisesti, niin tuskin te istuisitte.’ Vieruskaverini kuiskasi minulle: ‘Ei me myöskään seistäisi, vaan painuttaisiin polvillemme.’ Kun seuraava laulu alkoi, vieruskaverini otti ja polvistui. Kunnioitin hänen ratkaisuaan, vaikka siihen ehkä sisältyikin hiukan provokaation makua.” Mielestäni ei ole oleellista, mitä fyysisiä merkkejä jumalanpalveluksen missäkin vaiheessa käytetään, mutta edellinen esimerkki kuvaa sitä, mitä yritän sanoa. Ainoa tarkoituksenmukainen asento Jumalan edessä on polvistuminen.

Hätkähdyttävä tosiasia on kuitenkin, että meidän ei ole *pakko* lähestyä Jumalaa ryömien. Pyhä, korkea ja ylhäinen Jumala ei vain luonut meitä omaksi ilokseen, Hän myös rakastaa meitä yhä, vaikka olemme

rikkoneet Häntä vastaan. Rakkautensa Hän osoitti antamalla armossaan Poikansa kuolemaan meidän syntiemme tähden. Ällistytävää, eikö totta!”

Olemme pyhän Jumalan edessä koko ajan, emme vain hengellisissä tilaisuuksissa. Jumala näkee meidät silloinkin kun olemme yksin. Emme voi tehdä mitään Jumalalta salassa, emme pahaa mutta emme myöskään hyvää (Ef. 5:8-13; Matt. 6:1-4). Jumala näkee myös sen, kun yksinäisyydessä rukoilemme ja etsimme häntä ja hänen armoaan (Matt. 6:5,6, 16-18; Ps. 33:13-19).

Jumalan pyhyys ja meidän pyhityksemme

Pietari kehottaa 1. kirjeessään (1:15): “Niin kuin hän, joka teidät on kutsunut, on pyhä, niin tulkaa tekin pyhiksi kaikessa mitä teette.” Pyhityskahotuksen jälkeen hän muistuttaa: “Tiedättehän, ettei teitä ole lunastettu isiltä perimästänne tyhjänpäiväisestä elämästä millään katoavalla tavaralla, hopealla tai kullalla, vaan Kristuksen, tuon virheettömän ja tahrattoman karitsan, kalliilla verellä” (1:18,19).

Raamattu puhuu pyhityksestä kahdella tavalla: kertakaikkisena, jo tapahtuneena tosiasiana (Hepr. 10:10; 1. Kor. 6:11) ja toisaalta prosessina, jonka tulee jatkua. Pietarin kehoitus viittaa jatkuvaan pyhitykseen (samoin 2. Kor. 7:1; 1. Tess. 4:3). Kertakaikkisen pyhityksen perustana on Kristuksen täydellinen sovitustyö, jatkuva pyhitys on kasvamista “meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa” (2. Piet. 3:18).

Kun armo kasvattaa kristittyä, sillä on monenlaisia vaikutuksia. Se saa “hylkäämään jumalattomuuden ja maailmalliset himot ja elämään hillitysti, oikeamielisesti ja Jumalaa kunnioittaen tässä maailmassa” (Tit. 2:11). Jumalan pyhyys ja hänen lakinsa saa myös näkemään oman turmeltuneisuuden ja täydellisen kykenemättömyyden hyvään, niin että kristitty joutuu tunnustamaan Paavalin tavoin: “Tiedänhän, ettei minussa, nimittäin minun turmeltuneessa luonnossani, ole mitään hyvää. Tahtoisin kyllä tehdä oikein, mutta en pysty siihen.” (Room. 7:18,19.) Näissä tunnoissa kristitty jää helposti katselemaan vain syntisyyttään ja puutteitaan eikä huomaa, että hän tällöin pyrkii löytämään *itsestään* jotakin sellaista, jonka perusteella Jumalan tulisi armahtaa hänet ja antaa hänelle voimaa elää Jumalan tahdon mukaista elämää.

Ilmeistä on, että nykyisen pinnallisuuden aikana meillä on pinnallinen käsitys paitsi Jumalan pyhyydestä myös Jumalan armosta. On

rohkaisevaa lukea menneiden aikojen kilvoittelijoiden ajatuksia, jotka ohjaavat katsomaan kaikissa vaiheissa Kristukseen. Jonas Lagus sanoo eräässä sielunhoidollisessa kirjeessään (teoksessa Evankeliumin ääni): “Armoa isoavaa sielua ahdistavista monista vaikeuksista pahin on omavanhuskaus. Se vaikeus ei tahdo koskaan väistyä, se on teloituskirveen tavoin aina uhkaamassa, sillä ihminen vaatii itseään alati paremmaksi. Niin pian kuin sielu Jumalan Hengen valossa näkee olevansa poissa Herrasta, näkee hitautensa, laiskuutensa ja muut syntinsä, tulee heti hänen mieleensä, että hänen pitäisi olla parempi ja toisenlainen. Ja hänen on hirveän vaikea oppia, ettei hänen laitansa syntiinlankeemuksen jälkeen mitenkään voi olla toisin.

Lähimpänä seurauksena tästä on lohduton, salainen valitus ja pyrkimys korjata ja parantaa tätä puutetta. Tämä on Aadamin lapsille niin yleistä, ettei kukaan ole siitä vapaa. Mutta opi tässä kohden heti kääntymään Kristuksen puoleen ja elämään hänessä. Tunnusta aina uudelleen heikkoutesi ja pyydä häneltä halua, elämää ja tahtoa, joita itselläsi ei koskaan ole. Hän on elävä ja elämää antava Herra, jonka puoleen aina saat ja sinun täytyykin vapaasti kääntyä. Lakkaamatta hän katsoo sinuun, rakastaa sinua, tuntee heikkoutesi ja parantaa joka hetki uudelleen kaikki puutteesi. Sillä hänen haavoissaan me olemme parannetut, ja hänen verensä puhdistaa todellakin meidät kaikista synneistämme elävän Jumalan edessä. Sinun rakkautesi Herraan näyttää kyllä surkealta, mutta hänen rakkautensa sinua kohtaan loistaa aurinkoa kirkkaammin Getsemanessa, ristillä ja nyt Isän oikealla puolella, jossa hän puhuu puolestasi.”

Urho Muroma, joka julistuksessaan korosti Jumalan ehdotonta pyhyyttä, kirjoittaa pyhityksestä: “Kun ensin olen kaikin voimin yrittänyt tulla Kristuksen kaltaiseksi omassa voimassani ja lopulta sorrun mitä syvimmän epätoivon kautta sellaiseen vararikkoon kaikesta omastani, ettei minulle jää enää mitään muuta kuin Kristus yksinään, silloin alan aavistella pyhityksen salaisuutta” (Elämä Hengessä s. 172).

Sama sävy on myös Fredrik Gabriel Hedbergillä: “Meidän on luovuttava tarkkaamasta kaikkea omaa ansiotamme, suljettava silmämme katselemasta keltomuuttamme ja syntiämme ja kiinnitettävä katseemme pelkkään Jumalan sanaan joka ilmoittaa armon ylenpalttisen rikkauden Kristuksessa. - - Sen tähden kun synnit vaivaavat sinua, kuolema, Jumalan viha ja kadotus pelottavat, nosta silmäsi ja ylennä

sydämesi kohti tätä kirkkaana hohtavaa armon aurinkoa, joka koittaa maailman kaikille syntisille Kristuksessa. Kun toisin sanoen et näe itsessäsi muuta kuin synnin etkä tunne muuta kuin kelvottomuutesi, tartu juuri silloin turvallisesti sydämesi koko uskalluksella Jumalan armon sanaan. Opettele tätä, jos kohta mikään maailmassa ei ole luonnollemme vaikeampaa! — Harjoittaudu siitä huolimatta ahkerasti tässä taidossa, että edes vähänkin oppisit ottamaan lahjaksi armoa armosta ja näin tuntemaan Kristuksen salaisuuden, jonka tunteminen on kaikkea ymmärrystä ylempi.” (Uskonoppi autuuteen, kuudestoista uusittu ja tarkistettu painos s. 60.)

Näillä melko erilaisilla miehillä on syvällinen näkemys Jumalan pyhyydestä, ihmisen turmeltuneisuudesta ja ennen kaikkea Jumalan armosta. Heidän pyhitysnäkemyksensä on sama kuin Paavalilla (ks. esim. Gal. 2:19-21).

Päätäntö

Koko Raamattu kertoo siitä, että Jumala on pyhä: hän on kaikkivaltias, kaikkien luotujen yläpuolella oleva majesteetti, synnitön ja syntiä vihaava mutta myös laupias ja armollinen. Jumalan pyhyydessä on siis kaksi puolta: tuomitseva pyhyys ja armahtava pyhyys (vaativa pyhyys ja lahjoittava pyhyys). Vain Jumala on itsessään pyhä, ja pyhyys sisältyy koko hänen olemukseensa ja hänen kaikkiin tekoihinsa.

Jumalan pyhyys on niin täydellinen ja Jumalan laki niin ehdoton, ettei kenelläkään ole mitään mahdollisuutta pelastua oman kuuliaisuutensa tai ansioidensa perusteella. “En pysty uimaan yli ehdottomien vaatimusten koko meren” (Karl Heim).

Jumalan pyhyys paljastaa meidän epäpyhyytemme. Kristus kärsi syntiemme rangaistuksen ja täytti Jumalan pyhyyden vaatimukset. Evankeliumiin ei sisälly mitään vaatimusta, se ei uhkaa, pakota eikä kiristä. Se julistaa ja antaa avuttomalle ja kurjalle syntiselle lahjaksi armon ja anteeksiantamuksen.

Jos Jumalan pyhyys jää kristillisestä julistuksesta syrjään, kristillisyydestä tulee yleisuskonnollisuutta ja armosta tulee ns. “halpaa armoa”, joka merkitsee synnin eikä syntisen vanhurskauttamista (Dietrich Bonhoeffer). Armo on kallista, koska sen maksuksi on kelvannut vain Jumalan Pojan veri. Kallis armo ei pidä syntiä vähäpätöisenä asiana, ei

kristitynkään elämässä. Kristityssä on paitsi Pyhä Henki myös turmeltunut luonto, ja siksi hän tarvitsee evankeliumia jatkuvasti. Kristillisen seurakunnan ja yksityisen kristityn aarre on pyhä pelko, joka tarkoittaa Jumalan ja hänen sanansa kunnioittamista, synnin vihaamista ja karttamista mutta myös luottavaista turvautumista Jumalan armoon.

Kristityn pyhittyminen ei Raamatun mukaan ole omavoimaista ponnistelua ja itsensä parantelua. Keskeistä on, “että me, totuutta noudattaen rakkaudessa, kaikin tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää, Kristus” (Ef. 4:15, UT 1938).

Paavo Suihkonen

Muurame

Uskonvanhurskaus

Vanhurskauttaminen — käsittämätöntä kaanaan kieltäkö?

On ihmeellistä ja yllättävää, että Jumalan ja ihmisen välisestä suhteesta puhuttaessa Raamattu käyttää keskeisesti sellaista sanastoa, jota jo muinoin käytettiin oikeudenkäynneissä. Tämä omalta osaltaan osoittaa, että ihmisen suhde Jumalaan on jollain perustavalla tavalla sidoksissa oikeudenkäyntiin. Sen näemme jo Raamatun ensimmäisillä sivuilla.

Jumala loi ihmisen vapaaksi ja onnelliseksi kauniin ja hyvän paratiisin keskelle (1. Moos. 2:8,9), mutta hän asetti ihmisen vapaudelle rajan ja antoi yhden lain. Samalla Jumala ilmoitti avoimesti, että jos ihmisen astuisi tämän rajan yli ja näin rikkoisi annetun lain, sen seurauksena olisi rangaistus: “Olet kuoleman oma” (1. Moos. 2:17). Me tiedämme, että ihminen ei suostunut olemaan ehdottoman kuuliainen Jumalan sanalle. Ihminen toimi vastoin Jumalan säätämää lakia ja sillä tavoin nousi kapinaan Herraansa vastaan.

Raamattumme kolmas luku kuvaa unohtumattomalla tavalla tätä ihmisen kapinaa ja sen tuomaa katastrofia. Katastrofin syy on kautta aikojen kristikunnassa nähty käärmeen sanoissa: “Teistä tulee Jumalan kaltaisia” (1. Moos.3:5). Ihminen ei tyytynyt olemaan niissä rajoissa, jotka Jumala oli asettanut. Juuri sellainen on ihminen tänäkin päivänä. Kukaan ei saa asettaa hänelle rajoja. Hän haluaa toteuttaa itseään vapaasti. Hän ei halua ottaa vakavasti Jumalan sanaa.

Lankeemus oli nimenomaan lankeamista pois siitä uskosta ja luottamuksesta, joka ihmisellä oli Jumalaan. Oikea suhde Jumalaan on aina uskoa häneen (vrt. 1. Moos. 15:6). Vain uskoen voimme olla yhteydessä Jumalaan ja elää hänen tarkoittamallaan tavalla.

Kun ihminen rikkoi annetun kiellon ja kieltäytyi uskomasta Jumalaan, tuli hänen elämäänsä Jumalan sanan mukaisesti myös tilinteon ja tuomion hetki. Tosin ihminen yritti ensin piiloutua ja kiinni jouduttuaan syytti toisia (1. Moos. 3:6-13). Rikosta seurasi rangaistus.

Tältä pohjalta nousee Raamatussa *vanhurskas*-sanana käyttö. Sana kuuluu tilanteeseen, jossa ihmisen ja Jumalan välistä suhdetta kuvatessa käytetään sanoja *kcisky*, *laki*, *lain rikkominen*, *syllisyys*, *tuomari*, *oikeudenistunto*, *tuomio*, *rangaistus*. Tällaisen sanaston käyttö osoittaa myös, että ihmisen *suurin ongelma* on hänen syllisytensä ja tuomionalaisuutensa. Ihminen ei ole Jumalan edessä tuomion kestävä, ja ihmisen syvin pelon aihe on Jumalan viha ja tuomio. Tämän pohjalta määräytyy ihmisen lopullinen kohtalo. Näiden sanojen ja käsitteiden avulla Pyhä Henki paljastaa, mikä on olennaisinta ihmisen suhteessa Jumalaan.

Tällaiseen todellisuuden tulkintaan tämän päivän ihmisen on vaikea suostua. On vastenmielistä, jos uskosta, Jumalasta ja pelastumisesta puhutaan käyttäen oikeuslaitoksen sanastoa. Aikamme ihminen torjuu sellaisen puheen, ja hänelle tulee paha olla. Nykyajan ihminen haluaa Jumalan olevan hänelle leppoisa taivaallinen ”isukki”, eräänlainen hyvääntahtoinen joulupukki, joka ei ole turhan tärkeä eikä tarkka missään asiassa vaan kaikessa ymmärtää ihmistä ja ihmisen heikkoutta ja ennen kaikkea tekee tässä ja nyt onnelliseksi. Miten hyvin tunnettu englantilainen kristillinen kirjailija C. S. Lewis onkaan sanonut: ”Meidän mielestämme mukavin olisi sellainen Jumala, joka sanoisi kaikkeen, mikä meitä sattuu huvittamaan: ‘Mikäpä siinä, jos kerran se sinua ilahduttaa.’” Me emme kaipaa niinkään itsellemme Taivaan Isää kuin taivaallista isoisää — vanhaa herraa, joka haluaa nähdä nuoret iloisina. Tällaisen Jumalan maailmansuunnitelmaksi riittäisi yksinkertaisesti se, että jokaisen päivän päättyessä voitaisiin sanoa: Meillä kaikilla oli niin mukavaa.”

Eräät viime vuosisadan loppupuolen kuuluisimmat jumaluusopineet (Ebeling, Tillich) ovat väittäneet, että puhetta Jumalan vanhurskaudesta ja ihmisen vanhurskauttamisesta on tänä päivänä mahdotonta ymmärtää. Se on nykyajan ihmiselle ”kuin egyptiläinen sfinksi” — salaperäinen ja mykkä muinaisajan muistomerkki. Sellaiset vanhurskauttamiseen liittyvät sanonnat kuin sijaisuus, uhri, hyväksi lukeminen, hyvitys, sovituskoulema tai Jeesuksen veren lunastava merkitys ovat hänelle ”käsittämätöntä salakieltä”.

”Nykyhetken ihmiselle ja jopa kirkolliselle protestantillekin vanhurskauttaminen on vieras käsite, niin vieras, että yhä toistuvan kokemuksen mukaan on tuskin mitään tapaa tehdä sitä ymmärrettäväksi. Ja kuitenkin tämä käsite halkaisi yhtenäisen kristikunnan kahtia, repi

hajalle Euroopan ja erityisesti Saksan, teki lukemattomista marttyyreja, sytytti menneisyyden verisimmät ja julmimmat sodat ja määräsi Euroopan ja tätä tietä koko ihmiskunnan historian. Se mikä melko läheisessä menneisyydessä täytti puolentoista vuosisadan ajan Saksan kaikki kodit ja työpaikat, markkinat ja kyläkapakat, on nykyisin henkisen sivistyksen huipuilleen lähes luoksepääsemätön.” (Paul Tillich.)

Vanhurskaus ja vanhurskauttaminen ovat keskeistä ilmoitustotuutta

Raamatussa sanat *vanhurskas* ja *vanhurskauttaa* ovat erittäin tärkeitä ilmauksia. Sanalla *vanhurskauttaa* Jumala ilmoittaa Poikansa pelastavan työn yksityisen ihmisen elämässä. Se on kuvaus siitä, mitä silloin tapahtuu Jumalan edessä, kun syntisessä syntyy usko Kristukseen. Pyhä Henki on valinnut tämän VT:n aikaisen tuomioistuinten käyttämän sanan ja samalla myös siihen sisältyvän kuvan tehdäkseen Jumalan pelastussuunnitelman havainnolliseksi.

Pyhä Henki opettaa tämän sanan avulla todellista Jumalan tuntemista ja osoittaa sen, miten ihminen pelastuu Jumalan tahtomalla tavalla. Hän haluaa, että me ihmisinä suostumme siihen. Vanhurskauttamisessa ei suinkaan ole kysymys vain kuvasta, vaan ihmisenä olemisen lopullisesta todellisuudesta. Siinä todellisuudessa määrätään ihmisen iankaikkinen kohtalo.

Kun alamme puhua vanhurskaudesta ja nimenomaan uskonvanhurskaudesta, meidät viedään oikeussalin tunnelmiin. Siinä tavalla tai toisella eletään todeksi Jumalan sanan kutsu: “Niin tulkaa, käykäämme oikeutta keskenämme” (Jes. 1:18, KR 38). Siinä “jokainen meistä joutuu tekemään Jumalalle tilin itsestään” (Room. 14:12). Psalmista rukoileekin: “Älä käy tuomiolle palvelijasi kanssa, sillä ei yksikään elävä ole vanhurskas sinun edessäsi” (Ps. 143:2, KR 38). Kun Jesaja näki Jumalan istuvan korkealla ja ylhäisellä istuimella, hän parahti: “Voi minua, minä hukun! Minulla on saastaiset huulet.” (Jes. 6:1,5.) Mutta hän sai myös kokea uskonvanhurskauden ihmeen. Yksi enkeleistä lensi hänen luokseen kädessään hehkuva hiili ja kosketti hänen huuliaan ja sanoi: “Katso, tämä on koskenut huuliasi, sinun syyllisyytesi on poissa ja syntisi sovitettu” (6:6,7). Saada syntinsä anteeksi on samaa kuin tulla uskosta vanhurskaaksi.

Raamatun alkulehdet kuvaavat hyvin sitä, mitä tarkoitetaan vanhurskauttamisella. Ihminen on lankeemuksensa jälkeen yrittänyt piiloutua Jumalalta alastomuuttaan häveten. Jumala on armollinen ja peittää alastomuuttaan häpeilevän ihmisen. Raamattu sanoo: “Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimolleen nahasta vaatteet ja puki heidät niihin” (1. Moos. 3:21). Siinä on Raamatun ensimmäinen havainnollinen kuva uskonvanhurskaudesta. Ilmestyskirjassa Jumalan Henki nuhtelee langennutta seurakuntaa puhutellen sitä juuri tämän saman kuvan avulla: “Sinä kerskut, että olet rikas, entistäkin varakkaampi, etkä tarvitse enää mitään. Et tajua, mikä todella olet: surkea ja säällittävä, köyhä, sokea ja alaston. Annan sinulle neuvon: - - osta valkoiset vaatteet ja pue ne yllesi, niin häpeällinen alastomuutesi peittyy.” (Ilm. 3:17,18.) Sama kuva toistuu myöhemminkin Ilmestyskirjassa: “Minä tulen kuin varas. Autuas se, joka valvoo ja pitää huolen vaatteistaan, ettei joutuisi häpeään, kulkemaan alasti kaikkien nähden.” (Ilm. 16:15.)

Saamme tietää, että nämä vaatteet ovat valkaistuja Karitsan veressä (Ilm. 7:14). Sakarja kuvaa tätä samaa tilannetta ylipappi Joosuan elämässä. Joosua seisoi likaiset vaatteet yllään Herran enkelin edessä. Saatana seisoi syyttämässä häntä. Enkelin käskystä likaiset vaatteet otettiin pois Joosuan päältä ja hänet puettiin juhlavaatteisiin. Enkeli sanoi Joosualle: “Katso, minä olen ottanut pois sinun syntisi ja minä puetan sinut juhlavaatteisiin.” (Sak. 3:1-5.) Juuri näin tapahtuu Jumalan edessä jokaiselle, joka tulee uskosta vanhurskaaksi: hänen häpeällinen alastomuutensa peitetään.

Raamattu vakuuttaa, että Abel lähestyessään Jumalaa veriuhrin suojassa oli uskosta vanhurskas. “Uskon vuoksi oli Abelin Jumalalle antama uhri Kainin uhria arvokkaampi. Koska Abel uskoi, hän sai vanhurskaudestaan todistuksen, kun Jumala otti vastaan hänen lahjansa, ja uskovana hän puhuu vielä kuoltuaankin.” (Hepr. 11:4.) Samoin puhutaan myös Nooasta. Nooa sai ilmoituksen sellaisesta, mikä ei vielä ollut nähtävissä, ja hän uskossa suostui Jumalan sanaan ja rakensi arkin, “ja näin koko hänen perheensä pelastui. Hänen uskonsa langetti maailmalle tuomion ja antoi hänelle itselleen uskovien perinnön, vanhurskauden”. (Hepr. 11:7.)

Vanhurskaus on uskovien perintö. Abrahamissa kohtaamme meidänkin uskomme isän, ja hän oli nimenomaan uskosta vanhurskas. Raamattu sanoo: “Abram uskoi Herran lupaukseen, ja Herra katsoi hänet

vanhurskaaksi” (1. Moos. 15:6.). Mitä profeetta Habakuk sanookaan: “Vanhurskas on elävä uskostansa” (Hab. 2:4, KR 38).

Miksi sanoma uskonvanhurskaudesta ei sytytä? Miksi se tuntuu ja maistuu vain kuivalta oppisanalta? Miksi se ei sano mitään? Miksi siitä on tullut usein toistettu pakkofraasi? Kuitenkin uskonvanhurskauden ymmärtäminen ja todeksi eläminen on aitoa Jumalan tuntemista.

Emme kykene aikamme hengen *lumoamina* enää tajuamaan sitä vakavuutta mikä liittyy Jumalan tuomioon. Meille ei seuraava ole enää elämämme tärkein ja polttavin kysymys: Miten minä, syntinen ihminen, kestän Jumalan tuomiolla? Vielä vähemmän ymmärrämme, että kestän Jumalan tuomiolla vain silloin, kun hän julistaa minut vanhurskaaksi. Kestän tuomiolla vain, mikäli tuomarini sen sanoo!

Uskonvanhurskaus siirtää uskonelämän painopisteen Jumalaan itseensä, hänen sanaansa ja hänen lupauksiinsa. Uskonvanhurskaus-keskeisessä uskonelämässä ja ajattelussa on seurusteltava paljon Raamatun kanssa. Mutta me taas haluamme olla kokemuskeskeisiä, emme sanakeskeisiä. Kokemuskeskeisyys on *tunnekeskeisyyttä*. On valtavaa kokea ja tuntea jotain suurta. Sanakeskeisyys vaikuttaa niin laimealta, paperinmakuiselta. Se ei tunnu antavan mitään erikoista tässä ja nyt. Sanakeskeisyydessä ihminen *riisutaan* alastomaksi, kokemuskeskeisyydessä hänet *puetaan*. Sanassa ei tunnu olevan voimaa, ja kokemus on nimenomaan voiman kokemista. Kokemus tempaa mukaansa.

Vasta sitten kun olen alkanut menettää luottamuksen siihen, mitä *minussa* on ja tapahtuu, herkistyn kuulemaan sanomaa siitä, mitä on *Jumalassa* ja miten hän asennoituu minuun ja elämääni. Saatamme ymmärtää itsekeskeisesti kehotukset parannukseen, uudestisyntymiseen, Jumalalle antautumiseen, ratkaisuun ja rukoilemiseen. Ne siirtävät pääpainon *minuun* itseeni, itsetarkkailuun, siihen mitä itse koen, näen ja tunnen itsessäni, siihen, mitä itse voin ja mitä minun pitää tehdä. Mutta se ei tunnu miltään, kun puhutaan siitä, mitä Jumala on tai mitä *hän* näkee, kokee ja ajattelee. Oma itse ja omat suoritukseni ja kokemukseni ovat kaiken keskus. Siinä tunnen ja näen jotain. Jumala taas on äärettömän kaukaista, jopa utumaista — onko häntä ollenkaan olemassa!

Julistus siitä, mitä minussa tapahtuu, siirtää pääpainon minuun, tähän aikaan ja maailmaan, julistus vanhurskauttamisesta Jumalaan ja taivaaseen ja iäisyyteen. Edellisessä ollaan kuin tämän maailman torilla, jossa käy

kova vilske, jälkimmäisessä ollaan taas taivaan torilla, jossa on syvä hiljaisuus ja jokainen kuuntelee, mitä Taivaallinen Tuomari, se joka sanoo viimeisen sanan, julistaa jokaisesta ihmisestä henkilökohtaisesti. Edellisestä minulla on kokemus, jälkimmäisestä vain Jumalan sanan vakuutukset ja luottamus niiden totuudellisuuteen.

Alan kuunnella sanomaa uskonvanhurskaudesta aivan uudella tavalla silloin kun joudun elämässäni todelliseen ahdistukseen. Silloin minun on pakko pysähtyä. Samoin silloin, kun elämä ottaa kiinni ja huomaa, että aina minulla on jokin ratkaisematon ongelma, aina kipua itsestäni ja lähimmäisistäni, aina on synnin tuntoa ja nöyryyttävä kokemus siitä, etten osaa elää niin kuin tulisi. Oma valinnaisuuden tunto ahdistaa. Jatkuvat krooniset sairaudet repivät irti kuvitelmasta, että ajallinen elämä on jotain varmaa ja mukavaa. Vanha laulu onkin totta sanoessaan: “Tääl on mun paha olla, vaivojen vainiolla.” Tällaisissa ahdistuksissa minut riisutaan tyhjäksi kaikesta, myös omien kokemusten ja tunteiden hurmasta. Siinä seison elämäni keskellä alastomana ja tyhjänä ja pelkäävänä. Minua paleltaa.

Oi, minkä turvallisuuden tuokaan tällaiseen ahdistuksen sanoma uskonvanhurskaudesta. Silloin minulle alkaa vasta todella selvitä, ettei lopulta mikään ole sen tärkeämpää kuin yksin Jeesus Kristus ja hänen työnsä ja persoonansa — kaikki tämä minun puolestani ja minun hyväkseni ja samalla kuitenkin täysin minun ulkopuolellani. Nyt alan kuunnella sanomaa minulle luetusta vieraasta Kristuksen vanhurskaudesta aivan uusin korvin. Alan ymmärtää, että uskonvanhurskaudessa Jeesus Kristus saa kaiken kunnian ja itselleni ei tule mitään eikä tarvitse tulla. Samoin alan aavistella, että Jeesuksen sovituskuolema ristillä minun syntieni tähden on mitä valtavin sanoma, parasta mitä koskaan olen ihmisenä kuullut tai tulen kuulemaan. Kristillisen uskon ydin on yksin Kristus ja se että hän on kaikessa ensimmäinen.

Jumalan tuomio tulee

Jumala on määrännyt päivän, jolloin hän oikeudenmukaisesti tuomitsee koko maailman. Yksikään ihminen ei voi paeta tuomiolle joutumista (Hepr. 9:27). Se on yhtä väistämätön kuin kuolema. “Koko maailma joutuu Jumalan tuomion alaiseksi” (Room. 3:19).

Syntiemme velkakirja on Taivaallisen Tuomarin edessä avoimena ja paljastettuna. Luontemme, asenteemme, ajatuksemme, motiivimme, sanamme, tekomme ja laiminlyöntimme tutkitaan jumalallisen lain vaatimusten mukaisesti. Kaikki on avoimena hänen edessään. Nyt on minun vuoroni. Kirjat avataan minun kohdallani, ja esille tulee koko elämäni. Kaikki tutkitaan, ja tämä tapahtuu jumalallisen lain valossa. Itsestäni en voi löytää mitään, en luonnostani enkä teoistani, mitä voisin esittää Jumalalle ollakseni vanhurskas hänen edessään. Päinvastoin laki julistaa minulle tuomion, Jumalan sormella kirjoitetun tuomiopäätöksen.

Suuri Tuomarimme sanoo meistä ratkaisevan viimeisen sanan. Hänen tuomionsa on aina oikeudenmukainen, vanhurskas. “Mahdotonta ajatella, että Jumala tekisi väärin, että Kaikkivaltias toimisi vastoin oikeutta.” “Totisesti, Jumala ei tee vääryyttä, Kaikkivaltias ei vääristä oikeutta.” (Job 34:10,12.)

Jokaisen ihmisen koko olemassaolon tärkein ja ratkaisevin asia on, miten hän kestää tuomiolla ja millaisen tuomion Tuomari julistaa hänelle. Tämä koskee meitä kaikkia mitä todellisimmin. Lopullinen kohtalomme riippuu siitä, mitä Jumala päättää ja mitä hän sanoo.

Riemullisin asia, mitä koskaan voimme kuulla itsestämme ja elämästämme, ovat Jeesuksen sanat: “Tulkaa tänne, te Isäni siunaamat. Te saatte nyt periä valtakunnan, joka on ollut valmiina teitä varten maailman luomisesta asti.” (Matt. 25:34.) Kauhistuttavinta taas olisi kuulla itselleen sanottavan: “Menkää pois minun luotani, te kirotut, ikuiseseen tuleen, joka on varattu Saatanalle ja hänen enkeleilleen” (Matt. 25:41).

Olemme tälläkin hetkellä Jumalan tulisilmien tutkittavana

Siirrymme viimeiseltä tuomiolta tähän hetkeen. Juuri nytkin olen Jumalan tulisilmien tutkittavana. “Minne voisın paeta sinun edestäsi” (Ps. 139:7). Job koki tämän Jumalan paljastavan pyhyiden sellaisena kuin meidän tulisi kokea valvovalla omallatunnolla eläessämme: “Mikä on ihminen, kun pidät häntä noin tärkeänä ja alati valvot häntä? Aamu aamulta sinä vaadit hänet tilille, joka hetki sinä häntä tutkit. Etkö voisi hetkeksi kääntää katsettasi pois? Etkö edes siksi aikaa, että saisın rauhassa nielaista sylkeni? Jos olenkin tehnyt syntiä, en kai minä sinulle

ole vahinkoa tehnyt, sinä ihmisen vaanija? Miksi olet ottanut minut maalitaulukseksi, miksi noin kovin kannat minusta huolta?” (Job 7:17-20.)

Nytkään en pääse minnekään pakoon Jumalaa. Hän on elävä, läsnä oleva todellisuus, ja minä seison omassatunnossani joka hetki hänen edessään, ja hän tahtoo totuutta salatuimpaan saakka (Ps. 51:8, KR 38). Seison hänen edessään kokonaan arvottomana ja ansiottomana enkä täytä mittaaja tuomio on lähellä. Ongelmani on siinä, että synti asuu tahtoni viimeisissä tahattomissakin liikkeissä, joissa aina on ylpeyttä, itseriittävyyttä, saastaa. Olen perin juurin minäkeskeinen, itsekäs, itseni ympärille käpertynyt ja etsin aina ja kaikkialla omaa etuani ja kunniaani. Sellaisena ihmisenä olen nytkin Jumalan edessä: mitättömänä, arvottomana, syntisenä. Jumalan pyhä laki ja omatunto ahdistaa. Ja kaikesta tästä huolimatta huomaan edelleen jumaloivani omaa itseäni ja vihaavani ja vastustavani Jumalaa.

Vanhurskauttamisessa syntinen ihminen seisoo kauhistuneen omantunnon ahdistamana elävän, vanhurskaan ja kiivaan, syntiä inhoavan ja vihaavan Jumalan edessä. Nyt kaikki riippuu siitä, mihin tulokseen Tuomari tulee kohdallani. Pitääkö hän mielessään minun syntini, sillä ”Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit, Herra, kuka silloin kestää?” (Ps. 130:3). Ei totisesti kukaan! Sen sijaan on hyvä, että minä itse näen omat syntini!

Mitä Tuomarini sanoo minulle? Yksi asia on ainakin varma. Hän ei tee kohdallani erehdystä. Nyt tuleekin yllätys: Jumalan edessä ei olekaan ratkaisevaa syntieni suuruus eikä syyllisyyteni syvyys vaan se, uskonko Jeesukseen Kristukseen synneistäni huolimatta. Jumalan sana on vakuuttanut: ”Usko Herraan Jeesukseen, niin pelastut - - ” (Ap. t. 16:31). En ole voinut olla uskomatta Jeesukseen, ja uskoessani häneen olen pukeutunut häneen (Gal. 3:27). Hänen vanhurskautensa peittää minut nyt Jumalan edessä. Uskossani Jeesukseen olen uskosta vanhurskas ja kestan Jumalan tuomiolla. Uskon vanhurskaus on tälläkin hetkellä minun ainoa mahdollisuuteni kestää Jumalan tulisilmien alla ja pelastua.

Näin siis uskosta vanhurskas on sellainen ihminen, joka on kyllä syntinen ja syyllinen. Tästä huolimatta suuri Tuomari julistaa hänet vapaaksi syntien tuomasta syyllisyydestä ja rangaistuksesta. Jumala ei tee sitä sattumalta eikä hetken mielijohteesta. Hänellä on selvät perusteensa.

Millä perusteella Jumala julistaa ihmisen vanhurskaaksi?

Jumala ei vanhurskauta jumalatonta ihmistä ikään kuin jonkin *erehdyksen* pohjalta, siihen tapaan kuin tuomari, joka julistaisi päätöksen tutkimatta tai perehtymättä riittävästi oikeusasiaan. Jumala ei myöskään vanhurskauta jumalatonta *välinpitämättömästi*, ikään kuin hän ei välittäisikään lakinsa rikkomisesta. Hän ei myöskään vanhurskauta *epäoikeudenmukaisella* tavalla, aivan kuin hyväksyen vääryyden ja ollen valmis juonittelemaan ja tekemään sopimuksia jumalattoman kanssa. Jumala itse sanoo sellaisen vanhurskauttamisen olevan inhottavaa (2. Moos. 23:1; Jes. 5:23; San. 17:15).

Jumala ei voi peruuttaa *päätöstään* ihmisen tuomiosta ja rankaisemisesta, jonka hän on ilmaissut laissaan (Matt. 5:18), ellei anneta riittävää hyvitystä. Jotta Jumala vanhurskauttaisi syntisen, siihen tarvitaan oikeus ja hyvitys. *Jumala ei anna anteeksi syntiä, ellei hyvitystä ole sen korjaamiseksi tehty lain edessä.* Juuri tässä on Raamatun ydinsanoma, jota vastaan ihmisjärki on kaikkina aikoina noussut. Ihminen ajattelee, että jos Jumala yleensä on olemassa, niin silloin hänen on oltava hyvä, armelias ja suurpiirteinen ja silloin hän ilman muuta hyväksyy heikon ihmisen. Juuri tällainen jumala on Allah.

Ihminen ei löydä mitään järjellistä syytä, että anteeksiantoon vaadittaisiin hyvitystä tai niin kuin Raamattu sanoo: “Ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista” (Hepr. 9:22, KR 38). Paavali on sanonut tämä ydintotuuden näin: “Jumala katsoi hyväksi julistaa hulluutta ja näin pelastaa ne, jotka uskovat.” “Puhe rististä on hulluutta niiden mielestä, jotka joutuvat kadotukseen, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima.” (1. Kor. 1:21,18.) Hyvitys sisältyy viattoman veren vuodatukseen ja ristin hulluuteen.

Ihmisessä itsessään ei ole mitään, jonka perusteella Jumala voisi hänet vanhurskauttaa — ja kuitenkin lain vanhurskauden tulee täytyttyä ihmisessä, joka vanhurskautetaan (Room. 8:4). Siksi ainoaksi mahdollisuudeksi pelastua jää, että on joku toinen, joka tulee ihmisen sijaan ja ottaa ihmisen synnin, syyllisyyden ja rangaistuksen omakseen.

Tällaisen toisen, vieraan vanhurskauden on oltava sellaista, jossa on *ehdoton kuuliaisuus* Jumalan lakia kohtaan ja jossa ihmisen syyllisyyden maksu tyydyttää jumalallisen pyhän vihan kaikkea pahuutta kohtaan. Jeesus Kristus on *ainoa* tällainen toinen, tällainen vieras. Hänessä

on olemassa sovitus koko maailman syntien tuomion ja rangaistuksen poistamiseksi.

Jeesus Kristus sovittajanamme ja vanhurskautenamme

Jotta voisimme edes jotain ymmärtää vanhurskauttamisen salaisuudesta, meidän on suostuttava näkemään Raamatun keskuksessa oleva sanoma sijaissovituksesta, rangaistuskärsimyksestä sekä ja lain ja evankeliumin välinen ero ja yhteenkuuluvuus. Emme myöskään kykene ymmärtämään vanhurskauttamista, jollemme näe, että sen perustaan kuuluu myös *Kristuksen kuuliaisuus*. Hän oli lain Herra ja meidän tähtemme hänet tehtiin lain alaiseksi, jotta hän lunastaisi lain alaiset lainrikkoajat, niin että me pääsemme lapsen asemaan (Gal. 4:4,5). Hän täytti koko jumalallisen lain sen pienintä piirtoa myöten (Matt. 5:17,18). Siksi häntä kutsutaan lain lopuksi ja lain täyttymykseksi (Room. 10:4).

Mutta hän kärsi myös sen rangaistuksen, jonka me olemme synneillämme ansainneet. Hän kärsi ja kuoli meidän sijastamme. Kristus on verellään lunastanut ihmiset vapaaksi synnistä (Room. 3:24), ja Jumala on nyt tehnyt Kristuksen verisen ristin syntien sovituksen paikaksi, *jonne jokainen ihminen* saa uskoen tulla (3:25).

Tätä hänen täydellistä kuuliaisuuttaan, joka käsittää sekä sen, mitä hän teki, että sen, mitä hän kärsi, kutsutaan Kristuksen vanhurskaudeksi. Se on *ainoa* vanhurskaus, joka kelpaa Jumalan edessä ja jonka suojassa oleva ihminen pelastuu kadotuksesta. Ratkaisevaa niin tuomionpäivänä kuten tänäänkin on vain se, että syntinen on pukeutuneena tähän Kristuksen vanhurskauteen. “Hän, minun vanhurskas palvelijani, vanhurskauttaa monet, säilyttäen päällensä heidän pahat tekonsa” (Jes. 53:11, KR 38).

Jumala vanhurskauttaa jumalattoman

Paavalin julistaman Kristuksen evankeliumin ydin ja samalla myös sen hullutus voidaan sisällyttää sanoihin “Jumala vanhurskauttaa jumalattoman” (kreik. *a-sehes* ‘ei-kunnioittava’, Room. 4:5). Tuntuu ehkä vaikealta puhua tässä yhteydessä jumalattomasta, koska miellämme tämän sanan kuvaavan äärimmäisen kielteisiä ominaisuuksia ihmisessä. Meidän

mielestämme jumalaton tarkoittaa sellaista ihmistä, joka vastustaa ja hylkää tietoisesti niin Jumalan kuin hyvän elämän.

Mutta entä silloin, jos jumalaton *määritellään* sellaiseksi, joka *ei kykene eikä halua* rakastaa koko sydämeästään Jumalaa? Sen sijaan hän kyllä rakastaa *omaa itseään* ja etsii jatkuvasti *omaa etuaan*, kunniaansa ja nautintoaan. Jumalattomuus ei olekaan siinä, ettei ihminen halua tai kykene itse pelastamaan itseään, vaan siinä, että hän tahtoo itse luoda oman elämänsä sellaiseksi kuin haluaa ja itse pelastaa itsensä.

Minä olen tuo jumalaton, ja minun on uskallettava olla sellainen, mitä todellisuudessa olen: *itseni varaan jätettynä olen jumalaton, eksynyt, kirottu ja langennut*.

Pyhä Henki on antanut minulle erään psalmin, jonka äärellä voin nähdä jotain tästä omasta jumalattomuudestani, pukea sen sanoiksi ja sydämen tunnustukseksi. Se on psalmi 51. Siinä lähestyn Jumalaa. Tajuan olevani hänen edessään hyvinkin kokonaisvaltaisessa oikeusprosessissa. Olen saanut silmäni auki ja näen nyt oikein. Hänen sanansa on sen vaikuttanut. Jumala on tahtonut totuutta salatuimpaan saakka, ja hän on paljastanut minun todellisen olemukseni. Nyt vasta “minä tunnen rikokseni, ja minun syntini on aina minun edessäni” (51:5, KR 38).

Senkin vasta nyt näen, että “sinua ainoata vastaan minä olen syntiä tehnyt, tehnyt sitä, mikä on pahaa sinun silmissäsi” (51:6). Syntini ja syyllisyyteni on jotain niin lähtemätöntä ja syvää, että tajuan olevani “synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siittänyt” (51:7). Syntisenä tunnustan olevani kokonaan syyllinen Jumalan edessä. Jumala on ehdottoman vanhurskas ja oikeamielinen tuomioissaan ja myös tuomitessaan minut syylliseksi. Minä en kykene millään itseäni puolustamaan. Minun ainoa toivoni on siinä, että sinä, Jumala, vielä armahdat ja puhdistat minut kaikesta synnistä (51:3,4,9). Vasta silloin minä, syntinen ihminen, voin iloita, Jumala, sinun vanhurskaudestasi (Ps. 51:16).

Kysymys uskosta

Puhuessamme uskonvanhurskaudesta olemme keskittyneet sanoihin vanhurskaus ja vanhurskauttaa. Mutta mikä merkitys on uskolla? Raamattuhan toistaa moneen kertaan, että juuri usko luetaan ihmiselle

vanhurskaudeksi. “Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi” (Room. 4:3, KR 38). “Joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi” (4:5; vrt. 4:6,9,11,22).

Näyttää siltä kuin kysymys uskosta olisikin vanhurskauttamisessa ja pelastumisessa mitä keskeisin. Uskonko todella Jumalaa kuten Aabraham uskoi? Olenko varmasti uskosta vanhurskas? Onko minulla siihen vaadittava oikea ja pelastava usko? Onko uskoni Kristukseen oikeaa? Onko sittenkin uskoni itse tehtyä, jonkinlaista teeskentelyä, luulouskoa, uskottelua ilman todellista sisältöä ja ilman Pyhän Hengen vaikutusta? Kestääkö uskoni kuoleman todellisuuden edessä? Onko minun uskoni Kristukseen sitä uskoa, jonka Jumala suostuu lukemaan vanhurskaudeksi tulisiemiensä edessä tuomiolla? Niin keskeisiltä kuin nämä kysymykset näyttävätkin, ne eivät sittenkään ole uskonvanhurskaudessa eikä pelastumisessa se varsinainen ydinasia. On nimittäin niin, että jos keskityn *uskooni* ja sen tutkimiseen, *keskityn itseeni* ja silloin ajaudun ahdistukseen.

Onkin sanottu, että usko on kuin silmä. Minä näen silmälläni, mutta en pysty itse katselemaan suoraan omaa näkevää silmääni. On myös sanottu viisaasti, että usko on kuin arka lintu: jos menet sitä liian lähelle, se lentää tiehensä. Minun tulee unohtaa uskoja keskittyä koko voimallani katselemaan Jeesusta Kristusta: “Katse suunnattuna Jeesukseen, uskomme perustajaan ja täydelliseksi tekijään” (Hepr. 12:2). Häneen katsoessani myös uskoni vahvistuu. Minun tulee luottaa häneen tuntui uskoni millaiselta tahansa. Kuinka hyvin tämän sanoikaan vanha ruotsalainen uskova kalastaja:

“Miks’ yhä itket ja huokaillet?

Miks’ aina uskoa punnitset?

Nyt käännä katseesi Golgataan, niin löydät toivotun sataman.

Ei Herra punnitse uskoas, on toinen syy sun rauhallas, syy siihen on veri Jeesuksen, hän synnit maksoi jo kaikkien. ”

Anders Nilsson

Usko on aina sidoksissa Jumalan sanaan

Kristukseen yhdistävä usko on aina Kristusta ilmoittavan sanan, evankeliumin, synnyttämää uskoa (Room. 10:17; Joh. 17:20; 8:31,32).

Aina on ensin olemassa Jumalan ilmoituksen sana Kristuksesta. Ilman Kristuksen sanaa ei uskota Kristukseen, vaan ilmaan tai omatekoiseen Kristukseen. Heti ylösnousemuksensa jälkeen Kristus ei tahtonut olla tekemisissä opetuslastensa kanssa vain todellisuusvaikutelmi-en ja ilmestysten välityksellä, vaan niin, että hänellä oli aina sana sanottavana (Matt. 28:9,10,19; Mark. 16:15; Luuk. 24:36-38; Joh. 20:26-29). Saulus Tarsolainenkin tunsi hänet vasta hänen äänestään ja hänen sanastaan, ei vielä hänen ilmestyksestään.

Ei ole olemassa uskoa Kristuksen persoonaan ilman uskoa Jumalan sanaan, joka kertoo tästä persoonasta. Samoin ei ole olemassa uskoa Kristuksen tekoon tai kristillisiin pelastustotuuksiin ilman uskoa Jumalan sanan todistuksiin näistä pelastustotuuksista (Room. 10:14). Uskossa on kysymys luottamuksesta Jumalan sanaan ja sen lupauksiin. Siksi jokaisen ihmisen on pelastuakseen oltava tavalla tai toisella Raamatun sanan vaikutuspiirissä. Juuri tässä on Kristusta julistavan lähetystyön väkevä peruste: “Kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Kuinka he voivat kuulla, ellei kukaan julista? Kuinka kukaan voi julistaa, ellei häntä ole lähetetty?” (Room. 10:14,15.) Lähetystyön ydintehtävä on viedä maailman kaikille kansoille Jumalan Sana. Jokaisen meidänkin aikamme ihmisen tulee saada kuulla pelastuksen evankeliumi (Matt. 24:14), ja jokaisen Kristukseen uskovan tulee olla kantamassa vastuuta tästä.

Uskonkysymysten erittelyä

Kun ihminen joutuu kosketukseen Jumalan evankeliumin kanssa, hänen kokemuksessaan voidaan havaita tiettyjä piirteitä. Ensimmäinen on *tieto*, joka on saatu Jumalan sanasta ja jossa syvennyttään Kristuksen täytettyyn työhön ja siihen sisältyviin muihinkin Raamatun lupauksiin ja uskontotuuksiin. Tämän tiedon myötä ihminen saa *Jumalan kutsun*. Jumalan kutsu voi tulla myös elämäntilanteiden kautta. Mikäli ihminen ei *torju* tätä kutsua, seurauksena on *herääminen*. Vakuuttuessaan siitä, että evankeliumin kaikkiin ihmisiin kohdistuva lupaus koskee myös häntä, hänen sisimmäs-sään tapahtuu *suostumus*, joka merkitsee *sydämen* ja *tahdon liikettä*, jossa hän *tarttuu* Jumalan armonlupaukseen ja *vastaanottaa* syntien *anteeksiantamuksessa vanhurskauttamisen*. Tätä kutsutaan uskoontulemiseksi tai uudestisyntymiseksi. Uuden elämän seurauksena hän jatkuvasti ja yhä uudelleen *oppii luottamaan*

evankeliumissa tarjottuun Jumalan armoon. Tätä oppimista kutsutaan *uskonkilvoitukseksi*, ja se jatkuu läpi koko elämän.

Omakohmainen, pelastava usko kohdistuu Jumalan armoon ja Kristukseen välimiehenämme. Pelastavan uskon kohteena ei ole vain usko yhteen Jumalaan — niinhän uskovat juutalaiset ja muslimitkin — vaan se on uskoa Jumalan erityiseen *armoon*, joka annetaan meille tässä ja nyt Kristuksen sovitustyön tähden. Sen kohteena ei ole myöskään koko Raamatussa oleva ilmoitus — sitähan ei kukaan pysty muistillaan hallitsemaan jo Raamatun laajuuden takia. *Pelastava usko rajoittuu siihen luottamukseen, että Jumala on meille armollinen Kristuksen tähden.* Saamme keskittyä *yksin Kristukseen ja häneenkin ristiinnaulittuna.*

Meidän ei tarvitse niellä koko Raamattua yhtenä pakettina heti välittömästi, eikä Jumala vaadi sokeaa uskonkuuliaisuutta kaikille Raamatussa oleville ajatuksille ja lauseille. Aloitamme uskon kohteen selvittelyn Golgatan ristin juurelta ja sieltä etenemme vähitellen muuhun Raamatun opetukseen. Raamattu auttaa meitä armonvälineenä kohtaamaan persoonallisen kolmiyhteisen Jumalan ja luo yhteyden meidän ja Jumalan välille ja synnyttää lapsenomaisen mielen, joka auttaa meitä juurtumaan yhä syvemmälle ilmoituksen sanaan.

Jumalaton ihminen *julistetaan* Jumalan edessä vanhurskaaksi, kun hän uskoo Jeesukseen Kristukseen. Hän on Jumalan tuomiolla *vapauttavan tuomion* saanut, sillä Jumala on *lukenut* hänelle Kristuksen vanhurskauden. Hän on kuullut julistusta syntiemme tähden ristiinnaulitusta Jeesuksesta. Herra avaa hänen sydämensä *ottamaan vastaan* kuulemansa evankeliumin (vrt. Apt. 16:14). Hänen uskonsa kohdistuu ja *tarttuu* Jeesuksen Kristuksen Golgatalla suorittamaan sovitustyöhön. Hän *luottaa* Jumalan käsittämättömään laupeuteen Kristuksessa. Hän on *vakuuttunut* siitä, että Jumalan viha on poissa hänen yltään ja Jumala on antanut kaikki hänen syntinsä anteeksi.

Uskonvanhurskaus ja ihmisen muuttuminen

Vanhurskauttaminen on vapauttanut syntisen tuomionalaisesta orjan asemasta Jumalan lapsen asemaan. Se ei ole muuttanut syntisen luontoa eikä olemusta synnittömäksi, mutta se on antanut hänelle taivaan valtakunnan kansalaisuuden. Siinä ei ole kysymys ihmisen sisäisestä muuttumista eikä paremmaksi tulemisestä, ei uudistumisesta eikä Kristus

-tapahtuman aikaansaamasta jumalallistumisesta, vaan *todellisesta armahtamisesta*. Jumalan armo, jonka syntinen on saanut uskonvanhurskaudessa omakseen, on nimenomaan Jumalan sydämen suosiollisuutta ja laupeutta häntä kohtaan. Armo ei ole uskovalle kuin lääke, joka parantaa hänet, vaan sen jatkuvaa näkemistä, että Jumala on hänelle armollinen ja antaa anteeksi. Tämän näkeminen vapauttaa hänet *lain vaikuttamasta itsensä parantelemisesta*, ja silloin moni voittamattomalta tuntuva synti putoaa pois elämästä.

Vanhurskauttaminen ei tarkoita eettistä muutosta syntisen elämässä, vaikka on suurenmoista, kun vanhurskauttamisen jälkeen *alkaa tapahtua myönteisiä muutoksia*. Ihminen ei ole Jumalan edessä vanhurskas siksi, että hän olisi alkanut tulla ja muuttua ulkonaisestikin vanhurskaaksi tai että hän olisi tullut toisten ihmisten silmissä vanhurskaaksi. **Hän on vanhurskas siksi, että Jeesus on täyttänyt lain hänen puolestaan ja että Jumala lukee Jeesuksen laintäyttämisen hänen hyväkseen, kun hän uskoo Jeesukseen.**

On sanomattoman lohdullista tietää, että vanhurskauttaminen on nimenomaan syntien anteeksiantamusta eikä sisäistä ja ulkonaista ihmisen uudistumista ja pyhitystä. Tosin tämä on monelle ihmiselle suuri pettymys. Jokainenhan haluaisi olla tekemisissä sellaisen uskovan kanssa, joka on uudistunut, muuttunut ja pyhittynyt Kristuksen kaltaiseksi. Hän olisi helppo lähimmäinen. Se on myös pettymys omalle itselle, koska jokainen haluaa muuttua paremmaksi ihmiseksi. Sellaisena olisi helpompi elää. Olisi suurenmoista, jos Jeesus muuttaisi kaiken.

Vanhurskaita emme ole *meissä tapahtuvan* Jumalan armotyön pohjalta vaan sen Jumalan armotyön pohjalta, jonka *hän on tehnyt Pojassaan* Golgatan ristillä meidän hyväksemme. Emme ole vanhurskaita siksi, että meihin on vuodatettu Jumalan armo, joka on muuttanut meidät.

Kun olemme päässeet osallisiksi Jumalan armosta, armo *alkaa uudistaa ja muuttaa meitä sekä sisäisesti että ulkonaisesti* kohti Kristuksen kaltaisuutta. Tätä koko elämän kestävää muuttumista kutsutaan elämänvanhurskaudeksi. Muutos ei tapahdu ihmisvoimin, vaan sen saa aikaan Kristus (1. Kor. 1:30). Vasta Kristuksen tullessa uskova muuttuu täysin Herransa kaltaiseksi. “Nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena, kuin hän on.”(1.Joh. 3:2, KR 38.)

Kristukseen uskovaa syntistä Jumala *pitää vanhurskaana*, vaikka hän ei sellainen todellisuudessa vielä *itsessään* ole. Se, mitä hänellä on, on Pyhän Hengen sanan kautta hänessä vaikuttama usko Kristukseen. Usko Kristukseen on tuonut mukanaan Pyhän Hengen läsnäolon, kaikki Hengen lahjat ja ennen kaikkea iankaikkisen elämän osallisuuden.

Uskonvanhurskaus on selvästi *erotettava vanhurskauden ensi hedelmistä*, jotka Jumala Pyhän Henkensä kautta vaikuttaa uskovassa ja jotka kasvavat esiin uskovasta, kun hän elää uudessa kuuliaisuudessa. Tästä Pyhän Hengen vaikutuksesta ei voi kerskua, eikä sitä voi ylpeillen näyttää muille, mutta toivon mukaan siitä on iloa edes joillekin lähimmäisille. Uskova itse kokee kuinka heikkoa ja huonoa hänen uusi kuuliaisuutensa on, ja hän kärsii siitä.

Vanhurskauttaminen *vaikuttaa* uskovan ajalliseen elämään, mutta tästä vaikutuksesta ei saa tehdä uskon perustetta. Vanhurskauttava armo Jumalan sydämellä on uskovan rohkeuden ja toivon antaja, *eivät tämän armon vaikutukset* uskovan elämässä. Vaikutus on aina puutteellista, se ei tee uskovasta nuhteetonta eikä Kristuksen kaltaista ihmistä. Uskosta vanhurskaaksi tulleen ihmisen muuttuminen ajallisessa elämässä jää loppuun asti keskeneräiseksi.

Jos meidän pitäisi havaita, kuinka Jumala on vanhurskauttamalla muuttanut meitä ja näin todeta vanhurskauttamisen tapahtuneen *itsessämme*, ajautuisimme alituisen levottomuuteen ja lopulta jopa epätoivoon. Emme näe sellaista muuttumista itsessämme, asenteissamme tai tunne-elämässämme, jonka turvissa voisimme kestää Jumalan tuomiolla.

Olemme kuulleet väitteen Jumalan lapsesta, että hän on samaan aikaan vanhurskas ja syntinen. Silloin vedotaan usein Roomalaiskirjeen seitsemänteen lukuun (Room. 7:14-25). Sillä on haluttu ilmaista se tosiasia, että jokainen Kristukseen uskova on läpi koko ajallisen elämänsä käytännössä monin tavoin syntinen ja syntiä tekevä ihminen. Todellisuudessa hän on *itsessään* syntinen. Siksi hän joka päivä Jeesuksen opettamana pyytää syntiensä anteeksiantamusta, kuten hän pyytää jokapäiväistä leipääkin. Näin hän tekee siitäkin huolimatta, vaikka hän kokee, että hänellä on jokapäiväinen leipä ja että hän on saanut syntinsä anteeksi. Hän tietää, ettei kumpikaan näistä lahjoista ole itsestään selvä, vaan ihmeellistä Jumalan armon osoitusta. Kristukseen uskova on samaan aikaan *myös vanhurskas eikä vain syntinen*. Hän on pelastettu ja

autuas Jumalan lapsi. Mutta hän on vanhurskas hänelle *luetun* vanhurskauden tähden ja pelastettu toivossa. Kerran kirkkaudessa uskova on oleva täysin ja kokonaan vanhurskas ja lopullisesti pelastettu.

Riemullinen uskonvanhurskaus

Raamatun sanan perusteella voin ja saan tälläkin hetkellä luottaa siihen, että Jumala julistaa minutkin, jumalattoman, vanhurskaaksi. Se on aivan käsittämätön ilouutinen. Hän vapauttaa minut syntieni aiheuttamasta syyllisyydestä, tuomiosta ja rangaistuksesta. Tämän Jumala todella tekee minulle! Ei ole ylpeyttä tai itsekehua luottaa siihen, että juuri näin tapahtuu. Siitä vakuuttaa Jumalan sana, ja siitä todistaa Kristuksen katkera kärsiminen ja kuoleman ristillä syntieni tähden.

Kun haluan tarttua johonkin sellaiseen Raamatun kohtaan, joka vakuuttaa Jumalan pitävän minua vanhurskaana, menen silloin Roomalaiskirjeen kolmanteen lukuun (Room. 3:23-26,28). Tätä muutaman jakeen jaksoa voi kutsua Raamatussa olevaksi taivaallisen ydinvoimalaitoksen ydinreaktoriksi. Siinä Jumalan pelastusteko on saanut erittäin väkevän ilmauksen. Siinä on monta uskomme kaikkein tärkeintä ydinsanaa. Siinä on se evankeliumi, joka on Jumalan voima (Room. 1:16).

Jumalan sana osoittaa minut jälleen syntiseksi ja sellaiseksi, joka ei kestä Jumalan kirkkauden edessä (Room. 3:23). Mutta sana myös vakuuttaa, että Jumala armosta lahjoittaa minulle Kristuksen Jeesuksen lunastustyöllä ansaitseman vanhurskauden (3:24). Hän asetti Kristuksen sovitusuhriksi, ja Kristuksen veri toi sovituksen. Tämän minäkin voin ja saan *uskoen nyt ottaa vastaan* (3:25). Voin olla myös *varma* siitä, että olen Kristukseen uskoessani vanhurskas ja tuomion kestävä Jumalan edessä (3:26). Uskoni on luottamusta, joka ei voi eikä saa perustua siihen, että täytän lain vaatimat teot (3:28).

Toinen käsittämättömän voimakas uskonvanhurskautta korostava kohta löytyy jakeesta Gal. 2:16. Siinä on kolmeen kertaan sanottu kyllä uskonvanhurskaudelle ja kolme kertaa ei tekojen vanhurskaudelle. Luettuaamme tuon jakeen meidän pitäisi olla syvästi vakuuttuneita siitä, että todella tulemme vanhurskaaksi vain uskomalla Jeesukseen. On hyvä opetella ulkoa ja näin aivan kuin niellä Paavalin sanat: *“Olemme mekin uskoneet Jeesukseen Kristukseen, jotta tulisimme vanhurskaiksi*

häneen uskomalla. ”Paavali toistaa tämän saman henkilökohtaisen uskon todistuksen vähän myöhemmin sanoessaan: ”Minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni” (Gal. 2:20).

Uskonvanhurskaus merkitsee minulle sitä, että kohtaan tänäänkin Jumalan hänen sanassaan ja nimenomaan evankeliumin sanassa.

On sanomattoman lohdullista, että Jumalan sana ja Kristus itse ovat asioita, jotka ovat minun ulkopuolellani, ja siksi myös minun vanhurskauteni on ulkopuolellani. Kuten Kristus on iankaikkinen, niin on minun vanhurskautenikin iankaikkinen eivätkä ajalliset syntini voi sitä voittaa.

Se ei ole ylpeyttä, jos sanon nyt olevani vanhurskas, sillä Kristus on tullut minullekin vanhurskaudeksi (1. Kor. 1:30), enkä tee väärin, jos uskon ja turvaudun häneen. Hän itse on minun varmuuteni vanhurskaudestani. Voin sanoa Pietarin lailla kaikkien loukkaantumisieni ja pettymysteni keskellä: ”Herra, kenen luo me menisimme? Sinulla on ikuisen elämän sanat.” (Joh. 6:68.)

Vanhurskauttamisessa Jumala siis julistaa ja kuuluttaa minut vanhurskaaksi. Olen huutanut avuksi Jeesuksen nimeä elämäni vaivoissa, ja niin Jumala on tällä tavoin julistanut minut lapsekseen ja taivaan valtakunnan perilliseksi.

Uskonvanhurskaus merkitsee, että kelpaan Jumalalle, minulla on syntieni armollinen sovitus ja olen saanut ne anteeksi. Kaiken tämän olen saanut lahjana, yksin Jumalan armosta ja pelkästään välimieheni Kristuksen ansion perusteella. Olen *ottanut* tämän lahjan *vastaan* uskomalla evankeliumin sisältämään lupaukseen.

Hän ei ole muuttanut minua *olemukseltani* vanhurskaaksi. Hän ei ole tehnyt minua uudeksi ja kirkastuneeksi ihmiseksi. Tästä huolimatta minulla on kuitenkin taivaan kansalaisuus. Jos joku vaikkapa Afrikasta tänne muuttanut tummaihoisen saa Suomen kansalaisuuden, ei hän muutu väriltään valkoiseksi. Hän vain saa Suomen kansalaisoikeudet. Samoin en minäkään ole muuttunut taivaalliseksi olennoksi, enkeliksi tai Jeesukseksi. Olen edelleen se sama ihminen, joka olen ollut ennenkin, mutta olen saanut Jumalan valtakunnan kansalaisuuden ja lupauksen taivaallisesta perinnöstä.

Uskonvanhurskaudessa on aina myös kysymys Jumalan jatkuvasta *uudestiluomisen* ihmeestä. Jumala juuri nytkin tekee minut kuolleen

eläväksi ja kutsuu minut olemattoman olemaan (Room. 4:17) ja antaa sydämessäni asuvan perisyntisyyteni anteeksi. Tätä ihmeellistä luomistaan hän tekee viimeiseen hetkeeni asti.

Jos ja kun säilytän uskoni Kristukseen, säilytän myös vanhurskauteni. Kuitenkaan uskoni ei ole sen enempää tai kummallisempaa kuin kerjäläisen käden ojentamista rikkaan puoleen ja Jumalan lahjan *vastaanottamista*.

Uskonvanhurskaus merkitsee sitä, että uskonelämäni ja sisäisen iloni lähteenä on yksin Jeesus ja se mitä hän on tehnyt puolestani, kun hän on rakastanut minua Golgatan kärsimykseen ja kuolemaan asti, ja se mitä hän jatkuvasti tekee, kun hän antaa syntini anteeksi. Sisimmältäni olen jatkuvasti käärmeen pureman myrkyttämän vaeltavan kansan jäsen. Siksi pyrin pitämään katseeni jatkuvasti suuntautuneena tangon päähän ripustettuun (4. Moos. 21:9; Joh. 3:14,15).

Rohkeutta ja kärsivällisyyttä elää ja tehdä työtä ei minulle anna muuttuminen Kristuksen kaltaiseksi, ei Hengen hedelmien näkyminen, ei menestys Jumalan valtakunnan työssä eikä sielujen voittaminen Kristukselle. Se, millainen olen ja mitä olen saanut aikaan, on ehdottomasti *toissijaista*. Uskonvanhurskaus vapauttaa minut murehtimasta tätä toissijaista. Uskonvanhurskaus auttaa minua olemaan kiitollinen vapautuneella tavalla yksin Kristuksesta ja siitä mitä hän on saanut aikaan minun puolestani. Toivon sydämestäni, että Kristus ja hänen täytetty työnsä ristillä olisi minulle joka päivä se ensisijainen ja että uskollisesti palvelisin saamillani lahjoilla lähimmäisiäni elämäni loppuun asti.

Olavi Peltola
Helsinki

Kristittyjen yhteys

Alun innostuksesta nykyaikaan

Apostolien tekojen alusta voimme lukea kristittyjen todellisesta yhteydestä. Alussa oli valtava innostus ja kaikki keskeiset tapahtumat olivat vielä tuoreessa muistissa. Mukana joukossa olivat ne, jotka olivat olleet Jeesuksen matkassa ja kokeneet kaiken romahtavan, kun heidän mestarinsa antoi ristillä henkensä. Sitten tapahtui kummia. Jeesus ilmestyi heidän keskelleen ilmielävänä. Ylösnousemus olikin todellinen! Sen jälkeen seurasivat helluntain ihme ja Jeesuksen taivaaseenastuminen. Nämä tapahtumat loivat puitteet yhteydelle. Pian myös vainot yhdistivät kristityt tiiviiksi joukoksi.

Idylli särkyi kuitenkin hyvin pian — arvioidaan, että se olisi kestänyt vain noin 15 vuotta. Paavalin kirjeestä korinttolaisille voimme lukea, että jo Korintossa seurakunta oli jakautunut puolueisiin ja että monenlaiset julkisynnitkin rasittivat seurakuntaa.

Varsinkin viime vuosikymmeninä hajaannusta on yritetty lieventää erilaisilla yhteyspyrkimyksillä. On alettu harrastaa ns. yhteiskristillisyyttä monin eri muodoin. Suurten yhteisesiintymisten on ajateltu olevan näyttönä maailmalle siitä, että ”Kristuksen ruumis” on yksi ja että opilliset erot ovat toisarvoisia. Käsi kädessä voimme laulaa, kuinka rakastamme toisiamme, mutta tosiasiat puhuvat muusta. On kuitenkin hyvä pitää mielessä, että syvässä merkityksessä organisatorinen yhteiskristillisuus ei ole sama asia kuin sydänten yhteys.

Evankelointia ei yleensä ole pidetty riittävän tuloksellisena ilman laajempaa kristittyjen yhteyttä, siksi evankelioimiskampanjan ajaksi pyritään muodostamaan erilaisia ”rintamia”. Joskus opillisissa kysymyksissä ehdotetaan ”aselepoa” siksi ajaksi — ajatellaan, että niitä voidaan käsitellä muissa yhteyksissä, jos sitä yleensäkin pidetään tarpeellisena.

Varsin yleiseksi on muodostunut käsitys siitä, että kun vain yhdessä rukoilemme ja yhdessä työskentelemme, niin siten vähitellen saavutamme keskinäisen yhteyden. Tuloksena tästä olemme nähneet erilaisia massatapahtumia. Tapahtumien mentyä palataan usein lähtötilanteeseen.

Yleinen hyvinvointi ja maallistuminen rasittavat myös kristittyjen yhteyttä. Yhä pienemmät kysymykset ja erimielisyydet käyvät merkityksellisiksi ja muodostuvat usein ylipääsemättömiksi yhteyden esteiksi. Näyttää siltä, että vain kovat ajat ja vainot lähentävät kristittyjä toisiinsa, tällöin toisarvoiset kiistat unohtuvat.

Yhteyden periaate

Kristittyjen yhteyden periaate perustuu muutamiiin raamatunpaikkoihin:

“Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus” (Joh. 13:35).

Tässä Jeesuksen puheesta lainatussa kohdassa on merkittävä ehtoa ilmaiseva sana *jos*. Tämä ehto on kovin huonosti toteutunut kristikunnan historiassa.

“Minä rukoilen heidän edestänsä; en minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä olet minulle antanut, koska he ovat sinun” (Joh. 17:9).

Vaikka Jeesus puhuu tässä opetuslapsistaan, niin samassa luvussa hän liittää tähän yhteyteen vielä ne, jotka tulevaisuudessa heidän sanansa kautta uskovat häneen: “Mutta en minä rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun, että he kaikki olisivat yhtä, niinkuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa, että hekin meissä olisivat, niin että maailma uskoisi, että sinä olet minut lähettänyt” (Joh. 17:20,21).

Tässä meille on annettu tärkeimmät kiinnekohdat kristittyjen yhteyden perusteista. Erityisen tärkeä sana Jeesuksen puheessa on pieni sana *he*. Edellisten jakeiden tekstiyhteydestä löydämme vastauksen siihen, keistä Jeesus puhuu sanoessaan “he”.

“He” tarkoittaa ainoastaan niitä ihmisiä, jotka ovat kutsutut eroon maailmasta. Jakeissa mainitut “he” eivät siis koske kaikkia ihmisiä, vaan se osoittaa tarkan *kahtiajaon* niiden välillä, jotka ovat kutsutut maailmasta, ja niiden, jotka vielä ovat maailmassa. Kutsutut ovat *vastaanottaneet*

Jumalan lahjan, pelastuksen Jeesuksessa Kristuksessapa syntyneet uudesti ylhäältä. Todellinen kristittyjen yhteys on hengellinen yhteys. Tämä yhteys ilmenee sekä kaipauksena yhteyteen niitten kanssa joilla on sama usko että rakentumisena tästä yhteisestä uskosta ja yhdessäolosta. Tämä usko ilmenee ihmisen sisimmän tyydyttymisenä, mutta myös jatkuvana hengellisenä nälkänä ja janona sekä hengellisen opetuksen ja evankeliumin sanan halukkaana vastaanottamisena.

Johanneksen evankeliumin 17. luvussa ei ole vetoomusta yhteyden luomiseen. Herra sanoo, että yhteys on jo olemassa. Hän ei sano, että yhteyteen tulisi pyrkiä. Ei ole tarvetta tulla yhdistetyksi, sillä me olemme jo yhdistetyt samassa Hengessä. Paavali kehottaa uskovia “säilyttämään hengen yhteyden” (Ef. 4:3). Emmehän voi säilyttää sitä, mitä meillä ei ole. Jumala ei ole käskennyt meitä tulemaan yhdeksi, vaan me olemme jo yhtä. Siksi yhteyttä ei tarvitse luoda, vaan ainoastaan säilyttää.

“Jos siis on jotakin kehoitusta Kristuksessa, jos jotakin rakkauden lohduitusta, jos jotakin Hengen yhteyttä, jos jotakin sydämellisyyttä ja laupeutta, niin tehkää minun iloni täydelliseksi siten, että olette samaa mieltä, että teillä on sama rakkaus, että olette sopuisat ja yksimieliset ettekä tee mitään itsekkyydestä tai turhan kunnian pyynnöstä, vaan että nöyryydessä pidätte toista parempana kuin itseänne ja että katsotte kukin, ette vain omaanne, vaan toistenkin parasta” (Fil. 2:1-4).

Käytännössä lähes jokainen kristitty on henkilökohtaisesti kokenut, että joskus hengen yhteys syntyy toisen uskovan kanssa ensi tapaamisesta lähtien. Monta sanaa ei ole vaihdettu, kun yhteys on jo olemassa. Asiaa ei voi järkevästi selittää. Ei ole kysymys “henkilökemiasta”, kuten joskus väitetään, eikä pelkästään toisen sietämisestä vaan jostain paljon enemmästä.

Usein käy myös niin, että Hengen yhteys jää kokonaan syntymättä, vaikka molemmat pitävät itseään kristittyinä ja vaikka toinen puhui miten “hengellisiä” tahansa. Tätäkin ovat monet kokeneet.

Yhteyden puuttumiseen on monia syitä, mutta kaikkein vakavimpia ovat tilanteet, jolloin täydellä syyllä voidaan puhua *toisesta hengestä, toisesta evankeliumista ja toisesta Jeesuksesta*. Paavali näki tämän kirjoittaessaan korinttolaisille (2. Kor. 11:4). Tällöin välillä on ikään kuin muuri, jota on mahdoton ylittää.

“Rakkaani, älkää jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa henget, ovatko ne Jumalasta; sillä monta vääriä profeettaa on lähtenyt maailmaan. Tästä te tunnette Jumalan Hengen: jokainen henki, joka tunnustaa Jeesuksen Kristukseksi, lihaan tulleeeksi, on Jumalasta; ja yksikään henki, joka ei tunnusta Jeesusta (lihaan tulleeeksi), ei ole Jumalasta - - ” (1. Joh. 4:1-3).

Edellä olevien jakeitten mukaan on henkiä, jotka ovat Jumalasta, ja henkiä, jotka eivät ole Jumalasta. On itsestään selvää, että Jumalasta olevat henget ovat Jumalalle alamaisia.

Aivan oikeita asioita voidaan puhua myös väärrien henkien vaikutuksesta. Apostolien teoissa (16:16-18) kerrotaan, kuinka tietäjähenki puhui totuutta, mutta se vaivasi Paavaliala ja hän ajoi hengen ulos.

“Sillä semmoiset ovat valheapostoleita, petollisia työntekijöitä, jotka tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi. Eikä ihme; sillä itse saatana tekeytyy valkeuden enkeliksi. Ei ole siis paljon, jos hänen palvelijansakin tekeytyvät vanhurskauden palvelijoiksi - - ” (2. Kor. 11:13-15.)

On tosiasia, että ns. henkioppaatkin tekeytyvät valkeuden enkeleiksi ja rohkenevat käyttää lähes kaikkea raamatullista sanastoa. Ne voivat puhua Luojusta, Jumalasta, Kristuksesta, Pyhästä Hengestä, rukouksesta ja jopa rististä! Ne puhuvat mielellään rakkaudesta ja voimasta eivätkä hyväksy arvostelua. Moderni ihminen ja nykyinen kristillinen seurakunta tuntee varsin vähän tätä ilmiötä, ja usein niiltä puuttuu henkien erottamisen kyky. Siksi ihmiset eivät havaitse aidon ja epäaidon eroa, vaan juoksevat joukoittain väärrien profeettojen ja julistajien perässä kuvitellen, etteivät niin monet voi olla väärässä.

Osallistujien suurta lukumäärää ja näyttävää toimintaa ei kuitenkaan pidä erehtyä käyttämään todisteena toiminnan aitoudesta. Jos henkien erottamisen lahja olisi yleisesti toimivana, väärrien profeettojen ja julistajien olisi hyvin vaikeaa toimia eivätkä väärät opetukset pystyisi hajottamaan seurakuntaa.

Henkien erottaminen toimii monilla uskovilla siten, että kohdattaessa jotain väärrien henkien vaikuttamaa heidän rauhansa järkkyy. Jos henget ovat Jumalasta, sisäinen rauha pysyy. Henkien erottamisen voi myös kadottaa lähtemällä mukaan sellaiseen, josta sisäinen “ääni” on varoittanut.

Sielullinen ja hengellinen

Yksi hajaannuksen syy on sielullisen eli lihallisen ja hengellisen sekoittaminen toisiinsa. Pelkkää *sielullista tunnetilaa* saatetaan erehtyä pitämään hengellisenä kokemuksena. Nykyisen ajan kulttuuri ja erityisesti nuorisokulttuuri rakentuu mielihyvää tuottavan sielullisuuden varaan. Viime vuosina tämä “kiva kulttuuri” on tunkeutunut voimallisesti myös seurakuntiin. Tunteet eivät sinänsä ole välttämättä hyviä tai pahoja, mutta “hengellisyys”, jossa tavoitellaan tunteiden kuohuttamista, johtaa voimakkaaseen riippuvuuteen tunteista. Oman aktiivisuuden päätyttyä ja tunteiden haihduttua ihminen voi joutua epätoivoon, koska kuvittelee joutuneensa eroon “Jumalan läsnäolosta”.

Tunnekokemusten saamiseksi on monia menetelmiä, joista musiikin käyttö lienee merkityksellisin. Nopeatempoinen ja rytmikäs musiikki yhdistettynä tanssiin on tehokas tunnekokemuksen käynnistäjä ja ylläpitäjä. Sanojen mantranomainen toisto vahvistaa tunnekokemusta. Nämä mekanismit ovat olleet kautta aikojen tunnettuja pakanauskonnoissa ja -kulttuureissa, mutta vasta viime vuosikymmenien aikana ne on otettu laajasti käyttöön myös kristillisyyttä tunnustavissa seurakunnissa, joissa ne ovat aiheuttaneet vakavia häiriöitä, erimielisyyksiä ja hajaannusta.

On erittäin tärkeää, että uskovat oppivat erottamaan sielullisen ja hengellisen: “ - - mutta vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä varten, joiden aistit tottumuksesta ovat harjaantuneet erottamaan hyvän pahasta” (Hepr. 5:14).

“Syömmeni omaan armoon mä ennen turvasin, vaan syntituskissani rauhani kadotin.

Kun tunteita vain riitti, oi’ varma autuutein, vaan tunteen haihtuessa meri ’ autuus yksin tein.

Sielussani yötä päivää näin aina vaihteli. ja sanan riemujuoma mun usein hurmasi.

Vaan kun se kylmäks ’jätti, oi’poissa riemukin, ja lapsen oikeuttain syvästi epäilin. ”

C. O. Rosenius (1816-1874)

Kristus-keskeisyys

Jos esitämme kristillisten yhteisöjen johtajille kysymyksen siitä, mikä on keskeistä heidän yhteisöissään ja opeissaan, saamme kaikilta

vastauksen, että keskeisimpänä on Kristus ja hänen lunastustyönsä. Perusta on siis kaikilla sama — ainakin teoriassa.

Jos tämä on totta, miten on mahdollista, että käytännön tasolla vallitsee kuitenkin suuri erimielisyys ja hajaannus? Kysymys on siitä, että se mitä pidetään luovuttamattomana perustana, ei saa olla sellainen todellisuudessa, siis elämässä ja käytännössä. Se on luovuttamaton vain periaatetasolla.

Tosiasiassa Kristus onkin monessa yhteisössä vain keulakuva, lippu tai julistus, joka otetaan esiin tarvittaessa. Toisaalta voi olla ja onkin runsaasti puhetta Kristuksesta, mutta hänestä annettu kuva saattaa poiketa siitä kuvasta, jonka Raamattuja eritoten apostolien kirjeet hänestä antavat.

Hän, jonka tulisi olla kaiken Pää, on ikään kuin kansakunnan historiassa vaikuttanut merkkihenkilö, jota kiitellään, ylistetään ja palvotaan. Jumalasta yritetään tehdä ikään kuin riikinkukko, joka levittää pyrstönsä koko komeudessaan, kun sitä tarpeeksi kehuaan. Toki jo tehdyille päätöksille voidaan pyytää Jumalan siunausta. Näin pyritään tekemään Jumalan tahto välittämättä Jumalan tahdosta.

Voimakkailla persoonallisuuksilla on vaikutusvaltaa — eikä kristillinen yhteisö tee poikkeusta. Heillä uskotaan olevan enemmän tietoa ja enemmän armoitusta, ja heidän uskotaan olevan muita enemmän Jumalankin hyväksymiä. Usein he itsekin pitävät itseään Jumalan voideltuina, valittuina ja korkeammalla hengellisyyden tasolla olevina. Näiden ympärille syntyy puolueita ja näin on Kristus jaettu.

Tämä kehitys alkoi jo Paavalin päivinä. Jokainen pitää omaa ”totuuttaan” muiden käsitykset syrjäyttävänä. Jos Paavali kiitti Jumalaa siitä, ettei ollut kastanut kuin Gris-puksen ja Gaiuksen sekä Stefanaan perhekunnan (1. Kor. 1:13-17), niin miksi kristikunta on saanut aikaan esimerkiksi eri kastetavoista kristittyjä erottavan asian? Onhan käytäntö kuitenkin selvästi osoittanut sen, että aito hengen yhteys voi olla jopa täysin riippumaton erilaista käsityksistä tässä kysymyksessä.

Paavali torjui jyrkästi lain noudattamiseen perustuvan juutalaisuuden kristittyjä sitovana. Jos hän eläisi nyt, voisimmeko uskoa hänen hyväksyvän kristikunnassa esiintyvää lainomaisuutta? Sanoisiko hän kaikille niille, jotka katsovat että heillä on oikeus erotella uskovia ”vuohiin ja lampaisiin” sen perusteella, mikä on heidän näkemyksensä oikeasta kastetavasta ja sen ajankohdasta: “ - - vaan se on kristitty, joka

sisällisesti on kristitty, ja oikea kaste on sydämen kaste Hengessä, ei kirjaimessa” (vrt. Room. 2:29)?

Sinänsä merkityksellisten asioiden ohella tärkeintä on kuitenkin se, mikä on suhteemme Kristukseen juuri tällä hetkellä, onko ainoa toivomme hänen lunastustyössään eikä suinkaan siinä, että kuulumme oikeaan yhteisöön, tai siinä, että joskus kaikki on tapahtunut kohdallamme oikeaoppisesti.

Oppi yhdistää ja oppi erottaa

Usein on kuultu väite, että oppi erottaa. Paavali ei kuitenkaan vähätellyt oppia. Hän kirjoittaa: “ - - ettemme enää olisi alaikäisiä, jotka ajalehtivat ja joita viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja eksytyksen kavalissa juonissa; vaan että me, totuutta noudattaen rakkaudessa, kaikin tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää, Kristus” (Ef. 4:14,15).

Väärän opetuksen, julistuksen ja käytännön ansiosta kristinuskon samaistunut maailman uskontoihin. Korkeamman hengellisyyden tason saavuttamiseksi siitä on tullut raskasta suorittamista “tee” ja “älä tee” -sääntöineen.

Harhaoppien vaikutus ilmenee ihmisissä kovuutena, paremmuudentuntona, välinpitämättömyytenä, ylimielisyytenä ja vihana. Näin siitä huolimatta, että käytetään samoja hengellisiä käsitteitä ja puhutaan paljonkin rakkaudesta.

Yritykset tuoda omia — hengellisiäkin — suorituksia Jumalan eteen. Hänen mielisuosionsa saavuttamiseksi ovat oman vanhurskauden pystyttämistä. Ne eivät johda evankeliumin vapauteen, vaan uskonnolliseen orjuuteen. Jumala hyväksyy meidät ainoastaan Poikansa tähden.

”Sillä minä todistan heistä, että heillä on kiivaus Jumalan puolesta, mutta ei taidon mukaan; sillä kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, eivät he ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle” (Room. 10:2,3).

Kristinuskon keskeisin oppikysymys on vanhurskauttaminen. Tämä liittyy kiinteästi Jumalan vihaan kaikkea vääryyttä ja syntiä kohtaan. Se viha, jonka me olimme ja olemme olemuksellamme ja teoillamme vetäneet päällemme, kohdistui Jumalan Poikaan ristillä. Vain uskomalla

häneen tämä hänen kertakaikkinen pelastustekonsa luetaan hyväksemme. Todellista hengen yhteyttä ei voi syntyä, ellei tässä kysymyksessä vallitse yksimielisyys, ei ainoastaan teoriassa vaan myös käytännössä. On tarkoin pidettävä erillään kaksi peruskäsitettä: *luettu vanhurskaus* ja sitä seuraava *elämänvanhurskaus*, jota myös *pyhitykseksi* kutsutaan.

Luetulla vanhurskaudella ja elämänvanhurskaudella on erittäin läheinen yhteys toisiinsa siten, että luettu vanhurskaus on perustava syy ja elämänvanhurskaus on sen *seurausta*. Kun puhutaan elämänvanhurskaudesta eli pyhityksestä, se tarkoittaa että Kristus “saa muotoa uskovassa”. Paavali on hyvänä esimerkkinä siitä, kuinka Jumalan armo *vaikuttaa* rakkautta ja uskoa ihmisessä, joka itsessään on monin tavoin puutteenalainen (1.Tim. 1:14,15).

Paavali ei ottanut tästä armosta kunniaa itselleen kirjoittaessaan: “Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä olen, eikä hänen armonsa minua kohtaan ole ollut turha, vaan enemmän kuin he kaikki minä olen työtä tehnyt, en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka on minun kanssani” (1. Kor. 15:10).

Suuri oli ero entisen Sauluksen ja uuden Paavalin välillä: edellinen vainosi seurakuntaa, jälkimmäinen neuvoi ja opetti kyynelin niitä, jotka ottivat vastaan hänen sanomansa Kristuksesta. Silti Paavali sanoi olevansa syntisistä suurin.

Kaikki tällainen muutos parempaan suuntaan on kuitenkin parhaimmassakin ihmisessä enemmän tai vähemmän keskeneräistä loppuun asti tässä ajassa. Joidenkin ja asianomaisen itsensäkin mielestä usein kiusallisen keskeneräistä.

Perustellusti voidaan sanoa, että *luetun vanhurskauden* ja *elämänvanhurskauden* sekoittaminen toisiinsa on aiheuttanut ja aiheuttaa kaikki harhaopit kristikunnassa. Voidaan myös todeta, että samasta syystä kristikunta on jakautunut lukemattomiin ryhmittymiin ja lahkoihin, joissa kilpaillaan erilaisista uskovaisuuden tasoista. Tarvittaisiin jatkuva uskonpuhdistus selvittämään, kuinka keskeisestä asiasta vanhurskauttamisopissa on kysymys.

Väärin ymmärretty farisealaisuus

Ihmisen luonnollinen ajattelutapa on juutalais-farisealainen ja samalla se on oikean kristillisyyden vastakohta. Tämä vastakohtaisuus ei

ole kadonnut mihinkään historian hämärään, vaan on ollut todellisuutta koko seurakuntakauden ajan, näin vielä meidän aikanamme. Prof. Hugo Odeberg kirjoittaa kirjassaan Kristinuskko ja fariseukset (s. 10): “Farisealaisuus, joka omaksuu kristillisen ajattelun, lakkaa olemasta farisealaisuutta ja kristillisyyttä, joka sisällyttää itseensä farisealaista ajattelua, lakkaa olemasta kristinuskkoa.” Kumpikin on vakava uhka toiselle — ne ovat toisensa poissulkevia. Farisealaisuus on edelleen hyvin elinvoimainen ja vakava uhka kristillisyydelle ja kristittyjen yhteydelle.

Kristillisyyden ja farisealaisuuden vastakohtaisuutta on pyritty ymmärtämään siten, että ensin on määritelty mallikelpoinen ja hyvä kristillinen elämä, mitä se on ja mitä sen tulisi olla. Sen jälkeen on kuviteltu edelliselle vastakkainen elämä tai “uskonnollisuuden muoto”, ja tämän ajatellaan edustavan farisealaisuutta. Tarkemmin asiaa tutkittaessa huomataan kuitenkin, että näin aikaansaatu farisealaisuus ei edustakaan farisealaisuutta vaan sen vastakohtaa, kristillisyyttä, koska siinä ei rakenneta mitään ihmisen varaan. Samoin ihmisen luonnolliseen ajatteluun ja ihmisen omiin mahdollisuuksiin perustuva kristillisyyden määrittely tuottaa tulokseksi farisealaisuuden. Näiden periaatteiden tuntemuksen puute on ollut hyvin kohtalokasta kristikunnassa. Jeesus ilmaisi asian seuraavasti: “Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen.” (Luuk. 5:31,32.)

Edellä kuvattu vastakkaisuus aiheutti sovittamattoman erimielisyyden Jeesuksen ja fariseusten välille. Farisealaisuuden mukaan ihminen voi tahtoa hyvää ja myös tehdä hyvää ja tulla näin hyväksi myös Jumalan edessä. Sama henki esiintyy kristikunnassa tänäkin päivänä. Kun *tässä mielessä* tarkoitettu tekeminen on jotain “hengellistä” — esim. rukousta, palvelua, paastoa, Raamatun tutkistelua, ylistystä tms. — sen katsotaan vaikuttavan Jumalassa suurempaa suosiollisuutta, niin että hän juuri siksi antaa meille yhtä ja toista, jota hän ei muutoin antaisi. Tehdystä työstä saa palkan. Tämä ajatustapa kuitenkin halventaa Jumalan armon, jota yhä enenevästi annetaan meille ainoastaan Jeesuksen tähden. Ellei näitä keskeisiä periaatteita ymmärretä, seurakunta hajaantuu “hengellisiin tasoryhmiin” tai peräti tuhoutuu.

Farisealaisuuden olemus käy selkeästi esille Jeesuksen vertauksessa fariseuksesta ja publikaanista temppeleissä (Luuk. 18:9-14), ja toinen esimerkki on Ilmestyskirjassa kuvattu Laodikean seurakunta, joka oli niin

rikastunut, ettei se enää tarvinnut mitään (Ilm. 3:14-18). Farisealaisuus on kuin kameleontti, joka osaa mukautua ympäristöönsä ja pukeutuu tilanteen niin vaatiessa myös omaan huonouteen ja teennäiseen nöyryyteen. Farisealaisuuden leiman lyömme kovin helposti toiseen henkilöön — vaikeinta on nähdä fariseusta itsessämme.

Todellinen yhteys syntyy vain avoimuuden ilmapiirissä

Jokaisen yhteisön sisällä on olemassa erilaisia mielipiteitä ainakin vähemmän tärkeissä kysymyksissä. Missä tahansa syntyy kahdenkin henkilön välillä keskustelua uskonkysymyksistä, aina löytyy erikokoisia mielipide-eroja. Ne eivät kuitenkaan muodostu erottavaksi muuriksi heidän välilleen, jos peruskysymyksistä vallitsee yksimielisyys.

Avoimuuden puute rasittaa monia seurakuntia ja saa jotkut hakeutumaan sellaisiin yhteyksiin, joita ei katsota suopeasti heidän omissa yhteisöissään.

Erimielisyyksien pelossa ei useinkaan uskalleta käsitellä erilaisia kysymyksiä pohjia myöten. Tällöin menetetään avoimuuden myötä tuleva siunaus. Vähiten näiden kysymysten käsittelyyn lienee halua yhteisöjen palkkaamalla henkilöillä, koska avoimuus saattaa vaarantaa heidän henkilökohtaisia etujaan. Asioiden arviointi mielletäänkin yleisesti kielteiseksi, synnilliseksi arvosteluksi ja pahanpuhumiseksi. Vaiti oleminen katsotaan toivotuksi hyveeksi. Ulkopuolisen näkemä ”rakkauden ilmapiiri” osoittautuu liian usein vain pintakiilloksi, jota ei pidä raaputtaa. Joku on sanonut osuvasti, että ”pyhyys” on katselemista, ei penkomista varten.

Vain avoimessa, toistensa kunnioittamiseen perustuvassa ilmapiirissä voidaan kokea todellinen ja aito hengen yhteys. Tällainen yhteys sietää erilaisia näkemyksiä ja suhtautuu armollisesti myös toisinajatteliinsa. Todellinen hengen yhteys vierastaa kaikenlaisia pakkokeinoja, kahleita ja komentelemista.

Kun katsomme puolestamme ristiinnaulittua Kristusta, meille syntyy usko ja Kristukseen katsomisesta se myös jatkuvasti vahvistuu (Gal. 3:1-5). Tämän uskon kautta saamme sydämiimme Jumalan rauhan, jota kokemukset tai niiden puuttumiset eivät järkytä. Viihteellinen ja meluisa ”kristillisuus” — sielullinen pyrkimys päästä Jumalan läsnäoloon — käy

vastenmieliseksi. Siksi ristin tien kulkija tuntee usein muukalaisuutta niittenkin parissa, joilla on kristityn nimi.

Ristin evankeliumi ei sido kuulijaa julistajaan, vaan Kristukseen. Aidon evankeliumin julistajan oma joukko ei useinkaan lisäännä; päinvastoin monet kääntävät hänelle selkensä ja hylkäävät hänet. Tämä kokemus oli Paavalillekin tuskallisen tuttu, kun hän kirjoitti: “ - - kaikki aasialaiset ovat kääntyneet minusta pois” (2. Tim. 1:15).

On monia kristityiksi lukeutuvia, jotka pitävät tärkeänä ristin työtä, mutta jotka katsovat ristin kuuluvan vain menneisyyteen yhtenä sinänsä välttämättömänä osana pe-lastustapahtumassa. Mutta ristillä ei *enää* ole sitä asemaa kuin alussa, vaan nyt keskitytään siihen, mitä ihmisestä tulee ja mitä hän “uudessa elämässään” ja kilvoittelussaan saa aikaan. Ihmisen *oletettu* rakkaus Jumalaan syrjäyttää Jumalan *todellisen* rakkauden ihmiseen.

Juuri tässä kristittyjen tiet erkaantuvat. Poikkeama voi alussa olla hyvin vähäinen, mutta perustan hämärtyessä ero kasvaa vähitellen niin suureksi, että yhteys käy mahdottomaksi.

Paavali taisteli kyynelin puhtaan evankeliumin puolesta. Hän kirjoitti Korinton seurakunnalle: “ - - me taas saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta, joka on juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus” (1. Kor. 1:23), ja: “Sillä minä olin päättänyt olla teidän tykönänne tuntematta mitään muuta paitsi Jeesuksen Kristuksen ja hänet ristiinnaulittuna” (1. Kor. 2:2).

Miksi Paavalin evankeliumi oli näin ”suppea”? Tunsihan hän Jeesuksen ylösnousemuksen, hänen herrautensa, voimansa, kuninkuutensa, helluntain tapahtumat, ihmeet ja merkit. Ja tapahtuihan hänen kauttaan voimatekoja. Miksi hän keskittyi Jumalan Pojan alennustilaan eikä siihen, mitä sen jälkeen tapahtui? Siksi, että se on ihmisen pelastumisen kannalta olennaisinta ja ilman sitä muullakaan ei ole merkitystä. “Jumalan voima tulee täydelliseksi heikkoudessa” (2. Kor. 12:9). Golgatan tapahtumat ovat edelleen kristinuskon keskuksena ja vielä ikuisuudessaakin: “Ja minä näin, että valtaistuimen ja niiden neljän olennon ja vanhinten keskellä seisoivat Karitsa, ikäänkuin teurastettu; sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat ne seitsemän Jumalan henkeä, lähetetyt kaikkeen maailmaan” (Ilm. 5:6).

Evankeliumin ilosanoma on siinä, että Jeesuksessa Kristuksessa ja hänen sovitustyössään kaikki Jumalan vaatimukset ihmisen suhteen ovat

täytetyt. Pelastus ei ole vastikkeellista, vaan Jumala vanhurskauttaa jumalattoman yksin armosta. Tämä vastikkeettomuus erottaa kristinuskon kaikista maailman uskonnoista.

Laki ja evankeliumi

Golgatalla Jumalan laki ja armo olivat läsnä kaikessa hirmuisuudessaan ja ihanuudessaan. Siksi Golgatalla tapahtunut on jumalasuhteessamme kaiken keskus. Mitä kauemmaksi etäännyimme Golgatalta, sitä kauemmas toisistamme joudumme. Kaikki se, mikä suuntaa katseemme pois pelastuksemme perustuksesta, ristiinnaulitusta Jumalan Karitsasta, etäännyttää meidät Hänestä ja toisistamme. Vain risti yhdistää kristityt toisiinsa: mitä lähempänä olemme ristiä, sitä lähempänä olemme myös toisiamme. Jos tahdomme kristittyjen yhteyttä, meidän on yhä uudelleen palattava Golgatalle.

Jeesuksen ristillä vuodattama veri pesee pois syntimme, mutta se ei poista syntistä luontoamme, joka ei jalostu paremmaksi, vaan kapinoi Jumalaa vastaan loppuun asti. Syntinen luontomme saa loppunsa vain kuolemassa. Siksi sen ainoa oikea paikka on ristillä (Room. 6:6), eikä sen tule antaa enää hallita (Room. 6:12).

Jumalan laki toimii elämämme tienviittana. Liikennevalon tapaan se julistaa meille: “Mene!” tai “Älä mene!” Laki ei kuitenkaan anna voimaa toteuttaa sitä, mitä se vaatii. Sitä vastoin Jumalan armolla on tämä ihana ominaisuus: “Sillä Jumalan armo on ilmestynyt pelastukseksi kaikille ihmisille ja kasvattaa meitä, että me, hyljäten jumalattomuuden ja maailmalliset himot, eläisimme siveästi ja vanhurskaasti ja jumalisesti nykyisessä maailmanajassa - - ” (Tiit. 2:11,12).

Kristittyjen yhteys toteutuu parhaiten siellä, missä laki saa murskata ihmisen omat selviytymismahdollisuudet Pyhän Jumalan edessä. Silloin Jumalan armokin voidaan ymmärtää oikein. Näin ihminen ei ole enää *subjekti* pelastuksensa asiassa, vaan *objekti* eli Jumalan työn kohde. Hän saa ottaa vastaan armolahjana (Room. 6:23) valmiin pelastuksen ja vapautuu tasapainoiseen ja hyödylliseen elämään. Uskon kilvoituksen sisällöksi tulee armossa pysyminen — ei enää *armon vaikutusten etsiminen* itsestä ja toisista. Kaiken kristillisen toiminnankin keskellä pysyy sisäinen lepo ja harmonia ja keskinäinen kilpailu paremmuudesta päättyy.

Todellinen ja aito kristittyjen yhteys on Jumalan armolasten yhteyttä. Armolapset ovat valkeuden lapsia. Heillä on kaikki Jeesuksessa Kristuksessa — lain täyttäjässä. Itse he ovat vain ansiottomia palvelijoita, jotka eivät tee luetteloita saavutuksistaan. Heidän uskonsa määrä — suuri tai pieni — ei tule edes esille. Tärkein on heidän uskonsa kohde ja se, että *kaikki toivo* on itse tuossa kohteessa.

Armon julistusta jo uskoon tulleille vältellään siinä pelossa, että kristityt käyvät veltoiksi. Mieluummin puhutaan velvollisuuksien täyttämisestä: jos on “kunnon kristitty”, tulee olla hyödyllinen ja tehdä paljon työtä, nimenomaan “meidän työtämme” jne. On totta, että monet kristityt tekevät paljon työtä. Mutta sekin on totta, että monet väsähtävät siinä. Pahimmassa tapauksessa käy siten, että — lain käskyjen ollessa motiivina — ihmisestä tulee lopulta kyyninen, välinpitämätön, jota mikään ei enää liikuta eikä saa liikkeelle. Laki esittää aina uusia ja uusia vaatimuksia, se ei tyydy mihinkään puolinaiseen, eikä sille riitä mikään muu kuin täydellisyys. Siksi on rohkaisevaa lukea, että “Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi” (Fil. 2:13). Tällöin ihminen voi olla oma itsensä ja vapaa lain vaatimuksista ja hyvän tai huonon itsetunnon hirmuvallasta.

Väärin ymmärretty vapaus

Yhteyttä rajoittavaksi tekijäksi muodostuu jumalattomuus myös kristillisten yhteisöjen sisällä. Joillakin vapaus on pahuuden verhona (1. Piet. 2:16). Ristiriita armolasten ja armon väärinkäyttäjien välillä on sovittamaton. Ero on kuin valkeudella ja pimeydellä.

Juudaan kirjeessä armon väärinkäyttäjät rinnastetaan jumalattomaan maailmaan: “Sillä teidän keskuuteenne on pujahtanut eräitä ihmisiä, joiden jo aikoja sitten on kirjoitettu tulevan tähän tuomioon, jumalattomia, jotka kääntävät meidän Jumalamme armon irstaudeksi - - Nämä juuri saavat aikaan hajaannusta, he ovat sielullisia, henkeä heillä ei ole.” (Juud. 4 ja 19.) Tämä ongelma oli jo apostolien päivinä ja on nykyisinkin yleinen. Monet eivät ymmärrä, että kristityn vapaus on omantunnon vapautta, vaan käsittävät sen lihan vapaudeksi.

Sekä lakia että armoa käytetään väärin, ja näitä väärinkäyttäjiä löytyy kaikista hengellisistä liikkeistä.

Kun ristin työ on meille kaikkein tärkeintä, meillä ei ole tarvetta ponnistella erottautuaksemme maailmasta — se itse hylkää meidät. Olemme kuolleet sille, ja se on kuollut meille. Risti erottaa meidät myös niistä, jotka asettavat meille uskonnollisia vaatimuksia.

Kaksi ryhmää — kaksi evankeliumia

Kuollut muotomeno ei tyydytä ihmisen janoa, sydän kaipaa elävää kosketusta Jumalalta — elävää vettä. Monet herätysliikkeet (ja harhaopitkin) ovat syntyneet tämän kaipauksen seurauksena.

Sisäinen jano synnyttää uutta “liikehdintää”. Kristittyjen yhteyttä ajatellen tässä uudessa on erotettavissa *kaksi* tärkeää *suuntausta*. Toinen tapahtuu salattuna Jumalan vaikutuksena ja toinen ihmisten omien päätösten ja ponnistelujen tuloksena.

Molemmat ryhmät ovat ainakin omasta mielestään evankeliumin asialla. Yhteyttä näiden ryhmien välillä ei yleensä synny eikä voikaan syntyä. Jokin heissä on kuin tuli ja vesi — eivätkä ne voi sekoittua.

Ensin mainitussa tapauksessa Jumalan lapset löytävät tien toistensa luoja alkavat rakentua yhteisestä uskosta, jonka itse Elämän Herra on vaikuttanut. Jumalan työ heissä ja heidän kauttaan on kätkeytyä, hiljaista ja vähemmän dramaattista. Taustojensa vuoksi heillä voi olla erilaisia käsityksiä monista asioista. Niistä ei kuitenkaan tule erottavaa muuria heidän välilleen, koska heitä yhdistää sama Henki.

”Minä ja Me” -ilmiö

Myös jälkimmäisellä ryhmällä on tunnusomaiset piirteensä. Ryhmän kokoavana voimana on tavallisesti yksi henkilö, jolla on ollut henkilökohtainen ja voimakas “hengellinen” kokemus. Johtajan suosiosta kilpaillaan, ja hänen ympärilleen muodostuu ryhmä, jonka tavoitteena on aikaansaada arvostettua ja näyttävää toimintaa. Vastustus koetaan vihollisen hyökkäyksenä.

Tämän ryhmän jäsenet tekevät työtä “Jumalan hyväksi” tosissaan. He ovat ahkeria ja aikaansaavia. He puhuvat paljon rakkaudesta ja Jeesuksesta Kuninkaana, mutta vähemmän Vapahtajasta. Julistuksessa korostuu ihminen, se mitä *me olemme* ja mitä *meistä tulee*. *Minä ja Me*

nousevat suuriksi. Tuloksen tavoittelussa ei kaihdeta utojakaan työtapoja tai menetelmiä. Tarkoitus pyhittää keinot.

Tällainen näyttävä toiminta viehättää monia, ja harva edes huomaa minkään olevan vialla. Vaikuttaa siltä, että todellisia ihmetekojakin tapahtuu tämän joukon kautta. Ajallinen menestys, voima, valta ja auktoriteetti ovat heidän mieliaiheitaan. Koko Jumalan työ tässä ajassa näyttää olevan kiinni heidän “kokosydämisestä antautumisestaan”. Heidän evankeliuminsa kuulostaa lähes oikealta, silti monet tunnistavat tämän ryhmän julistuksessa ja toiminnassa selittämätöntä vierautta ja pyhyiden poissaolon.

Ihmeteot eivät kuitenkaan käy todisteeksi jumalasuhteen aitoudesta, koska juuri voimallisia tekoja tehneille kuuluvat Jeesuksen järkyttävät sanat: “Minä en ole koskaan teitä tuntenut, menkää pois minun tyköäni, te laittomuuden tekijät” (Matt. 7:23).

Kun ihminen *päättää* tulla “hengellisemmäksi”, hänestä tulee monella tapaa kummallinen. Äänenkäyttöä esiintyminen muuttuvat luonnottomiksi, ja joskus tällaisen ihmisen julistus muuttuu pelottavan aggressiiviseksi. Ihmiseen tulee kovuutta ja kireyttä, joita hänessä ei ennen voitu havaita. Jopa ulkomuotoja persoonallisuuskin muuttuvat. Tällaiseen henkilöön ei voi mitenkään yhdistää seuraavia Jeesuksen sanoja: “Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeiltä; niin te löydätte levon sielullenne” (Matt. 11:29).

Kristikuntaa on kaikkina aikoina vaivannut kiihkomielinen “hengellisyys”. Se kaavoittaa ihmiset samaan muottiin ja tekee Jumalan seurakunnasta jäljennöksiä valmistavan tehtaan. Se pyrkii muovaamaan kaikki samanlaisiksi jopa niin, että parista sanasta voimme päätellä mihin ryhmittymään asianomainen kuuluu.

Yksilöllisyyttä Kristuksen kaltaisuudessa

Kun mestari itse valmistaa tuotteen, siinä on selvästi havaittavissa taiteilijan käden kosketus. Kun samaa tuotetta ryhdytään valmistamaan teollisesti, mestarin käden jälki katoaa. Näin käy myös hengellisessä elämässä.

Luonnon peruspiirteenä on lajien runsaus: luonnossa ei tavata kahta samanlaista havunneulasta, puun lehteä eikä kahta samanlaista

lumihiutaletta. Tämä sääntö pätee myös kristittyihin. Mitä enemmän tulemme Kristuksen kaltaisiksi, sitä enemmän tulemme keskenämme erilaisiksi.

Yksi piirre on kuitenkin yhteinen: aito kristittyjen yhteys syntyy siitä, että on *vain syntisiä* ja yksi *synnitön* — Jeesus Kristus, syntisten Vapahtaja. Siinä on oppi, joka ei ole teologista kikkailua, vaan se on *kestävä* kristittyjen yhteyden *perustus*. Siinä on koko “autuudenjärjestys”, muu on sovellusta. Syntiset ovat Jumalan edessä samalla viivalla. Kaikkien armahtaja on Kristus. Kerskaaminen omista saavutuksista on suljettu pois (Room. 3:27).

Paavo Lievonon
Jyväskylä

Menestysteologia on Minän teologiaa

Menestymisen halu

Kukapa ei haluaisi menestyä: saada kokoon paljon varallisuutta, mainetta ja kunniaa tässä ajassa. Monelle kristityn nimeä kantavalle sellaiset maininnat kuin “maailmassa teillä on ahdistus”, “mikä ihmisten kesken on korkeata, se on Jumalan edessä kauhistus”, “ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa” ovat jäänne vanhoilta ajoilta, jolloin seurakunta ei ymmärtänyt Jumalan todellista tarkoitusta siitä, mikä on kristityn asema maailmassa. Ei sekään merkitse mitään, että sanojen takana on itse Kristus. Kristittyjen tulee olla rikkaimmat ja menestyvimvät, sillä vain niin maailma käännytetään. Tunnettujen ja suosittujen menestyssaamaajien opetus on monelle enemmän jumalansanaa kuin Jumalan Sana itse.

Menestysteologia on opetusta, joka on äärikarismaattisen liikkeen kantava voima. Ilman sitä ei olisi nykyisenlaista karismaattista liikettä. Opetus on levinnyt ympäri maailmaa, koska se vetoaa ihmisen itsekeskeisyyteen.

Tässä artikkelissa liitän menestysteologiaan sellaiset käsitteet kuin “uskon sana”, “positiivinen tunnustus”, “valtateologia -liikkeet”, “uusi ilmestystieto”, “uskolla parantaminen”, yleensä ne opit, jotka ovat karismaattisen liikkeen kantavana voimana ja opettavat kristityn hallintaa oman elämänsä ja maailman asioissa. Menestysteologia koskee kahta pääaluetta, jotka ovat keskeisiä ihmisen jokapäiväisessä elämässä: toimeentuloa ja terveyttä.

Hädässä haetaan apua

Sairas ihminen on helppo saalis menestysteologian avulla saalistaville, samoin on toimeentulonsa kanssa kamppaileva. Apua etsivää ei tule syyllistää, eikä tämäkään kirjoitus niin tee.

Heikossa taloustilanteessa nuorena kristittynä sain käsiini amerikkalaisen T. L. Osbornin lehden. Lehdessä oli kertomuksia, kuinka ”siemenen” kylväjät (rahaa Osbornin-le lähettäneet) olivat saaneet moninkertaisesti takaisin. Vanha auto oli muuttunut Cadillaciksi ja velat saataviksi. Minäkin eksyin ”kylvämään siemeneni” Osbornin lompakkoon. Ihmevastausta en saanut Jumalalta enkä mitään viestiä Osbornilta. Mutta jotenkin siitäkkin ajasta vain selvittiin (Jumalan varjelus ja apu käytännössä on yleensä hyvin ”tavallista” ja huomiota herättämätöntä).

Vakuuttavat kertomukset ja varmalla tavalla esitetyt vetoomukset, että Jumala hoitaa tilanteesi, kunhan ensin todistat uskosi, teet uskonteon ja annat rahaa Jumalan työlle (lue: vetoomuksen esittäjän tilille), toimivat. Hädässä oleva ihminen hakee usein apua ja turvaa joka taholta, joka näyttää sitä tarjoavan.

Amerikan TV-evangelistojen kehittämä metodi on varma tie vaurauteen *heille itselleen*. Muualla otetaan oppia ja yritetään matkia perässä. Moraali ja etiikka saavat väistyä tunnetasolla toimivien katteettomien lupauksen edestä, kun tyyli *rahastus* oikeutetaan asiayhteydestään irrotetuilla Raamatun jakeilla.

Menestyminen Raamatussa

Kieltämättä Raamattu puhuu kristityn menestymisestä. Luemme esim.: ”ja kaikki, mitä hän tekee, menestyy” (Ps. 1:3), ”Heitä työsi Herran haltuun, niin sinun hankkeesi menestyvät” (Sanani. 16:3). Mutta myös jumalaton ihminen menestyy: ”Hänen hankkeensa menestyvät joka aika” (Ps. 10:5), ”Älä vihastu siihen, jonka tie menestyy, mieheen, joka juonia punoo” (Ps. 37:7), ”- - näin jumalattomien menestyvän” (Ps. 73:3).

Menestyminen ei ole kiistaton merkki Jumalan erityisestä siunauksesta, eivätkä köyhyys ja sairaus ole merkkejä hylätyksi tulemisesta. Raamatun mukaan syntiinlangenneessa maailmassa vallitsee omat lakinsa. Siellä, missä Jumalan lakia kunnioitetaan ja pyritään pitämään arvossa, Hän auttaa niin, että ihmisarvoinen elämä on mahdollistaja kansakunta voi hyvin. Hyvässä yhteisössä saa sairastava ja epäonninen apua ilman leimaamista, sillä elämässä kaikki on mahdollista. Tällöin tiedostetaan, että menestyä voi myös vilpillisin keinoin.

Varallisuus ei ole ihmisen vanhurskauden mittari eikä sairaus kirouksen merkki.

Raamatun mukaan todellinen menestys on laatuaan ensisijaisesti hengellistä. Köyhä ja sairas on Jumalan maailmassa menestyjä silloin, kun hänellä on osuus Jumalan valtakuntaan. Iankaikkista elämää ei voi ostaa rahalla. Sen suhteen kaikki ovat samalla viivalla. Kukaan ei pääse pakoon elämän koetuksia. Olemme olemassa vain nykyhetkessä, seuraava hetki voi muuttaa koko elämämme tai päättää sen kokonaan.

Terve raamatullinen käsitys sairaudesta, vähistä varoista ja ahdistuksista perustuu siihen tosiasiaan, että ne kuuluvat tämän maailmanajan vitsauksiin. Joskus ne voivat olla seurausta jatketusta epäterveestä tai synnillisestä elämäntavasta. Mutta myös luonnollinen ikääntyminen tuo sairauksia mukanaan. Ihmisen perimä kantaa alttiutta sairauksiin jne. Itsestä riippumaton työttömyys voi saattaa taloudelliseen ahdinkoon. Ahdistukset ovat osa syntiinlankeemuksen seurausta, ei suinkaan aina yksittäisen ihmisen synnin seurausta. Raamatussa sairaus on, niin kuin ovat köyhyys ja kaikinpuolinen vajavaisuuskin, luonnollinen osa ihmiselämää. Kristittykään ei ole niiltä turvassa.

Suuri Minä, pieni Jumala

Kristitty voi ja saa pyytää Jumalan apua ja hänen armonsa kosketusta. Hän saaja hänen tuleekin tuoda tilanteensa rukouksessa Jumalan eteen. Voimme kertoa Hänelle kaikki tarpeemme, ja siihen Raamattu meitä rohkaiseekin. Vaikeissa tilanteissa voimme turvautua Jumalaan ja saamme voimaa ja apua kestää niiden yli. Vaikeat tilanteet ovat koettelemuksia, joiden kautta Jumala myös lähestyy ihmistä. Koettelemusten kautta Jumala muistuttaa meitä savimajamme heikkoudesta, elämän rajallisuudesta, ja haluaa saada meidät ajattelemaan mitä tämän jälkeen seuraa.

Kun Paavali kirjoittaa, että Jumalan voima tulee “täydelliseksi heikkoudessa” (2. Kor. 12:9), hän on asian ytimessä. Kun ihminen kokee olevansa heikkoja vajavainen, silloin Jumala nähdään suurena. Kun Minä on suuri, Jumala on pieni. Jumalan suuruuden ymmärtävät vain itsessään heikot. Elämän koetukset johtavat oman heikkouden tunnustamiseen, ja vain siltä tasolta ihminen alkaa tajuta Jumalan suuruutta ja koko elämänsä

riippuvuutta Hänestä. Juuri tämän keskeisen asian menestysteologia vääntää kiertoon Minän teologiallaan.

Minän teologeja

Suuren Minän teologeista huomatuin on Benny Hinn. Hän ei ole arkaillut kutsua itseään “messiaaksi” ja “Benny Jehovahksi”. Itsensä Jumalaksi, vaikka vain “pieneksi” sellaiseksi julistaminen on osoitus Minän suuruudesta. Tällaisella ihmisellä on pieni jumala, jota ihminen määrää ja komentaa. Juuri näin menestysteologiassa toimitaan. Benny Hinnin jumala on sidottu suurten ristiretkikokousten yhteyteen. Hän toimii Bennyn kautta esiintymislavalla valonheittimien loisteessa tuhansien ihmisten aikaansaamassa tiiviissä tunnelmassa.

Arjessa Bennyn jumala ei toimi. Miksi hän ei käy sairaaloissa parantamassa? Tätä on varmaan paljon kyselyjä niinpä Benny on julkisesti kertonut, mm. kirjassaan Welcome Holy Spirit, kuinka katolisen sairaalan potilaat Ontariossa Kanadassa kaatuivat ja kokivat ihmeitä hänen välittämänsä voitelun vaikutuksesta. Tosin sairaalassa ei asiasta tiedetä.

Benny Hinn onkin lukuisia kertoja saatu kiinni vääristelyistä, liioitteluista ja jopa valheista. Monet kristityt vetoavat siihen, että ovat kuulleet hänen tehneen “parannuksen” jo 1990-luvun alkupuolella. Tämä “parannus” koski muun ohessa hänen opetustaan, että jumalia on yhdeksän. Koska Isä, Poika ja Pyhä Henki ovat kaikki kolmiyhteisiä jumalia, joilla on sielu, henki ja ruumis, Bennyn laskutavalla heitä on yhdeksän. Kokouksessa Benny ilmoitti tietonsa Jumalalta saatuna “ilmestystietona”. Väite pelästytti osan niistäkin saarnaajista, jotka olivat Hinnin ihailijoita. Palaute pakotti hänet tekemään julkisen “parannuksen”. Parannus tarkoitti sitä, että hän selitti opetuksensa vitsiksi, jonka kuulijat ymmärsivät väärin. Syy oli siis kuulijoissa. Kokousäänite paljastaa kuitenkin, että Benny ei vitsaillut. Viime vuodet ovat osoittaneet, että mikään ei ole muuttunut.

Muita jo monelle suomalaiselle tuttuja suuren Minän teologeja ovat edesmennyt Kenneth Hagin ja hänen oppilaansa Kenneth Copeland. Myös he ovat mielestään pieniä jumalia, “jumala-ihmisiä”. Jotta Minän suuruus tulisi selväksi, Jumala pitää kutistaa ihmisen mittoihin. Hinn on yhtynyt heidän opetukseensa siitä, että Jumala on kuten ihminen, “hyvin paljon kuten sinä ja minä - - olento jonka pituus on n. 190 cm ja paino kuta

kuinkin 90 kg - - ja jonka vaaksanmitta on n. 22 cm” (Copeland). Näiden kolmen lisäksi Suomessa tunnetaan mm. Robert Schuller, John Avanzini, Rick Joyner, Rodney Howard Browne, Morris Cerullo, John Arnott ja monet muut, joiden kirjoja on käännetty suomeksi.

Viime vuosina minän teologia on saavuttanut suurta suosiota mm. Bruce Wilkinsonin (The Prayer of Jabez - Jabetesin Rukous), Tommy Tenneyn (The God Chasers - Tähtäimessä Jumala) ja Rick Warrenin (The Purpose Driven Life - Tavoitteena Elämä — tarkoitus vie eteenpäin) kirjojen kautta. Näiden teosten yhteinen linja on korostaa ihmis- ja itsekeskeisyyttä kristillisyyden harjoittamisessa. Monelle nykykristitylle on epäselvää, mitä Raamattu mistäkin sanoo ja missä asiayhteydessä. Kun raamatunjakeita otetaan asiayhteydestä erilleen tukemaan minäkeskeistä raamatunselitystä, on helppo innostua tekstistä. Mm. Warrenin teosta kuvataan hyvin raamatulliseksi, koska siinä on “n. 1000 viittausta Raamattuun”.

Jokainen meistä on luonnoltaan minäkeskeinen. Sen tunnustaminen ja tiedostaminen ei kuitenkaan aina ole helppoa. Raamattu kehottaa monin tavoin kristittyä tutkimaan itseään ja omia vaikuttimiaan. Se kehottaa myös oppimaan erottelun ja arvioinnin taitoja suhteessa kuultuun ja luettuun opetukseen. Näiden taitojen kehittymiseksi jokaisella kristityllä tulisi olla mahdollisuus Sanan opiskeluun. Aikamme tarjoaakin siihen monia mahdollisuuksia, mutta kun kaikkea tarjontaa on ylenpalttisesti, saattaa oikean tavan löytäminen joskus kestää. Etenkin jos olemme mieltyneet minä-keskeiseen opetukseen ja toimintaan.

Ongelmia käännoksissä

Minäkeskeistä kristillisyyttä varten on omat raamatunkäännöksensä. Ne ovat teoksia, joita mainostekstit kuvaavat nykykielelle käännettyinä ja siten paremmin ymmärrettävinä käännoksinä. Kun niihin tutustuu, huomaa usein, että käännoistyössä ei ole ollutkaan pääasia se, mitä Raamattu todella tarkoittaa milläkin asialla. Todellisen merkityksen välittämisen sijasta määrääviä tekijöitä ovat usein ilmaisumuoto, sanoman muuttaminen miellyttämään ihmistä ja eri yksityiskohdat, kuten esimerkiksi Pyhän Hengen erityinen korostaminen. Esimerkkinä mainittakoon mm. Finis Daken raamatunkäännös, jonka tulkintojen

pohjalta moni karismaattinen julistaja on rakentanut käsityksensä mm. asemastaan jumalana.

Otan esimerkiksi yhden kohdan, Joh. 4:24, joka suomalaisen vuoden 1938 käännöksen mukaan kuuluu: “Jumala on Henki; ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa.” Dake Annotated Reference Bible toteaa tästä: “Hän ei todella ole vain kaikkea sitä, mitä ihminen, enkelit ja muut luodut ovat tässä mielessä, vaan äärettömän paljon kaikkea suurempi, ja todellisuudessa ihminen on yksinkertaisesti Jumalan pienoiskuva ominaisuuksiltaan ja voimaltaan”.

Toinen esimerkki on erityisesti Rick Warrenin kirjassaan suosima Eugene H. Petersonin The Message Bible (TMB), jota mainostetaan, että se on “Jumalan sana kirjoitettuna tuoreesti, nykykielellä joka vetoaa kaikenikäisiin ihmisiin. Asianmukainen teksti tälle ajalle”. Petersonin tekstejä luettaessa tuntuu usein kuin lukisi aivan *toista* Raamattua. Seuraavassa yksi esimerkki: “Paetkaa haureutta. Kaikki muu synti, mitä ikinä ihminen tekee, on ruumiin ulkopuolella; mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omaa ruumistansa vastaan. Vai ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli, joka henki teissä on ja jonka te olette saaneet Jumalalta, ja ettette ole itsenne omat? Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne.” (1. Kor. 6:18-20, UT 1938.); TMB: “Seksissä on kyse enemmästä kuin iho iholla. Seksi on yhtä paljon hengellinen mysteeri kuin fyysinen tosiseikka, niin kuin on kirjoitettu: ‘kaksi tulevat yhdeksi’. Koska haluamme tulla hengellisesti yhdeksi Mestariimme kanssa, meidän ei tule harrastaa sellaista seksiä, joka kaihtaa sitoutumista ja läheisyyttä, jättäen meidät entistä yksinäisemmiksi — seksiä, jossa ei koskaan voi tulla ‘yhdeksi’ - - seksuaalisuudessa loukkaamme ruumiimme pyhyyttä, näiden ruumiiden, jotka tehtiin Jumalan antaman ja kaavaileman rakkauden mukaan, jotta tulisimme ‘yhdeksi’ toistemme kanssa.”

Olen tutustunut vain osaan sen luvuista, en koko kirjaan, mutta jo pieni otos antaa hyvän kuvan tyylistä. Seuraavassa lyhyitä esimerkkejä: “ - - antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa”; TMB: “ - - tulkaa Jumalan ystäviksi. Hän on jo ystävänne” (2. Kor. 5:20). “ - - Isä on minua suurempi”; TMB: “Isä on elämäni päämäärä ja tarkoitus” (Joh. 14:28). “ja te olette täytetyt hänessä, joka on kaiken hallituksen ja vallan pää”; TMB: “Ette tarvitse kaukoputkea, mikroskooppia tai horoskooppia Kristuksen täyteen ymmärtämiseksi ja sen ymmärtämiseksi, kuinka

tyhjä maailmankaikkeus olisi ilman häntä” (Koi. 2:10). “Sillä lihan mieli on kuolema, mutta hengen mieli on elämä ja rauha”; TMB: “Omamielisyys näissä asioissa on umpikuja; Jumalan huomioon ottaminen johtaa meidät avaraan, vapaaseen elämään” (Room. 8:6). “Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen”; TMB: “Oma apu ei ole mikään apu. Oma uhrautuminen on keino (*tapa, tie*), minun keinoni, itsenne löytämiseen, todellisen minänne (*löytämiseen*). ” (Matt. 16:25.) “ - - vaan me puhumme salattua Jumalan viisautta, sitä kätkettyä, jonka Jumala on edeltä määrännyt ennen maailmanaikoja meidän kirkkaudeksemme”; TMB: “Jumalan viisaus - - menee syvälle hänen tarkoitustensa uumeniin - - Se ei ole viimeinen ilmoitus, vaan pikemminkin vanhin — siitä kuinka Jumala määrittä tavan tuoda ilmi hänen parhaansa meissä.” (1. Kor. 2:7.)

Berit Kjos kirjoittaa: “Mutta eikö suurin osa The Message’a ole aivan oikeata? Ehkä. Niin on myös Jehovan Todistajien Raamattu. Kuitenkin vain muutaman avainjakeen vääristelyllä on saatu aikaan täysin erilainen sanoma. Kun vain ‘pieninkin kirjain’ Jumalan Sanasta muutetaan, sanan eheys kadotetaan. Jos The Message hyväksytään raamatullisena totuutena, kolme UT:n opetusten vastaista käsitystä leviää seurakuntaan yhdenmukaista totuuden suositun konsensusmielisyyden ja väärän yhteyden kanssa:

1. Koska Jumala on rakkaus, hän ei voine olla niin julma, että antaa jonkun kärsiä tai karkottaa jonkun helvettiin. Joten älä puhu mitään raamatullisista (synnin) seurauksista tai rangaistuksesta.

2. Koska Jumala antaa anteeksi, älä ole liian huolissasi erityisistä synneistä, kuten homoseksuaalisuudesta tai haureudesta. Jeesus ei haluaisi sinun loukkaavan ketään.

3. Koska Jumala on suvaitseva, älä arvioi muita. Ole suvaitseva kaikkia kohtaan, paitsi niitä kohtaan jotka esittävät arvostelua.”

Minän teologian ja menestystieteen yhteys

Kun aiemmin Minän teologialle riitti Raamatun vääristely ja sinänsä oikeiden jakeiden esittäminen erillään asiayhteydestä tukemaan mieletöntä opetusta, nyt on tarjolla eksyttäviä raamatunkäännöksiä, joihin itsekeskeinen opetus voidaan ankkuroida. Yleinen käsitys kristikunnassa on, että käännöksellä ei ole kovin paljon merkitystä. Kuitenkin jo nyt on

tultu aikaan, jolloin kääntämisellä muutetaan asian merkitys aivan toiseksi. The Message on tästä erittäin surullinen esimerkki.

Menestysteologia etenee siis ainakin kolmella rintamalla: opetus ja julistus, kirjat ja omat raamatunkäännökset. Näin on keitetty kokoon keitos, jossa ihminen on keskeisellä sijalla ja Jumala ihmisen toiveiden ja halujen täyttäjä. Jumalan rakkaus esitetään yksipuolisena ihmistä kohti suunnattuna ikävöimisellä ja kaipaamisella, aivan kuin Jumala ei tulisi toimeen eikä voisi elää ilman ihmistä. Ihmisen tehtävä on löytää itsensä, oma minänsä, joka on jumala, ja alkaa käyttää jumalan kykyjä ja mahdollisuuksia.

Bruce Wilkinsonin Jabesin rukous keskittyy rukoustekniikkaan, jonka avulla ”laajennat aluettasi”. Sillä ei ole väliä, merkitseekö se sitä, että joku toinen menettää — pääasia on, että sinä voitat kaikessa tässä elämässä. Tommy Tenney korostaa Raamatun olevan Jumalan ”vanhaa”, jopa ”homeista” ilmoitusta, ”vanhoja rakkauskirjeitä”, joiden sijaan tarvitaan sielullista ja fyysistä Jumalan ”kokemista”, joka on uutta ilmoitusta. Rick Warren ei epäröi korostaa kirjansa olevan ”opas 40 päivän hengelliselle matkalle”. Kirja on osa kampanjaa ”toteuttaa Hänen (Jumalan) työlistaa Hänen maailmassaan”. Jokaisella kirjalla on lisäksi mittava oheistuotanto: kirjan nimellä myydään kursseja, lippistä, t-paitaa, mukia, jne.

Suuren Minän tuotosta olevat kristilliset kirjat ovat sanomaltaan pääpiirteissään hätkähdyttävän samanlaisia kuin liike-elämässä käytetyt Napoleon Hillin (1883-1970) kirjat. Häntä sanotaan ”menestystieteen” perustajaksi. ”Mitä tahansa mielesi voi kuvitella ja uskoa, se voidaan saavuttaa”, oli Hillin tunnus. Sama tunnus on menestysteologeilla. ”Visualisointi” (kuvittele haluamasi, ja se toteutuu), ”positiivinen ajattelu” (ajattele itsestäsi suuria, saavutat tavoitteesi), ”uskon sana” (usko saaneesi, niin saat) ja muut sen kaltaiset ovat tekniikoita, joilla vaikutat Jumalaan, ja hän ei voi muuta kuin toimia tahtosi mukaan.

Juuria

Ei ole vaikeaa nähdä menestystieteen ja menestysteologian yhteyttä. Molempien juuret ovat amerikkalaisessa ”New Thought” (uusi ajattelu) -liikkeessä, joka alkoi enemmän vaikuttaa pian Amerikan sisällissodan (1861-65) jälkeen. New Thought -ajatteluun vaikutti Euroopasta tullut

mesmerismi. Menestymisen ja parantuminen olivat tässä ajattelussa keskeisiä, ja mm. kristillinen tiede -liike (Christian Science) edustaa New Thought -ajattelua. Menestysteologiien käyttämät perusteet, selitykset ja opit ovat usein suoraa lainausta näistä lähteistä. Monet karismaattiset eivät tätä tiedosta, koska kuulevat ne omilta arvostetuilta opettajiltaan, eivät New Thought -liikkeen saarnaajilta. New Thought -liikkeen ja New Age -liikkeen välinen raja on kuin veteen piirretty viiva. Siksi karismaattisuutta tutkittaessa törmätään myös New Age -liikkeestä tuttuihin käsityksiin ja käytäntöön. Näitä piirteitä esiintyy esimerkiksi Rodney Howard Brownen “nauruherätyksessä”, jollaista myös intialaiset hindugurut markkinoivat opetuslapsilleen.

Amerikkalaista uskonkäsitystä muokkasivat jo varhain maahanmuuttajien mukana vanhalta mantereelta kulkeutuneet vaikutteet. Selvyyn vuoksi sanottakoon, että karismaattinen minänteologia, menestysteologia, ei ole koko kuva amerikkalaisesta kristillisyydestä. Amerikassa on paljon todellista ja vilpitöntä kristillisyyttä. Minän teologit näkyvät ja kuuluvat ja saavat siksi paljon julkisuutta. Heidän sanomansa myös vetoaa itsekeskeiseen ihmisluontoon.

Käärmeöljykauppiaat ja illuusio

New Thought -liikettä edelsivät amerikkalaiset “käärmeöljykauppiaat”. He olivat suuressa Lännessä toimivia viekkaita kauppamiehiä. Sairaudet ja vajavaisuudet ovat aina olleet ihmiskunnan suurimpia ahdistuksia, ja lupaamalla niihin apua monet ovat keränneet suuria omaisuuksia. Ihme-eliksiirien kauppaajat matkasivat kaupungista toiseen. Monilla ei enää ollut paluuta samalla seudulle toista kertaa. Terva ja höyhenet, ellei jotakin vielä pahempaa, saattoi olla odottamassa. Aineet eivät yleensä olleet myrkyllisiä, mutta niiden tehoa liioiteltiin suuresti. Oli kuitenkin niitäkin, jotka uskoivat saaneensa avun ihmejuoman kautta. Plasebovaikutus on aina toiminut tehokkaasti.

Kauppiaat osasivat luoda illuusion. Menestyvimmat rakensivat tuotteensa ympärille näyttävän *shown* (vrt. nykyinen parantamisshow / ristiretki). Kaupunkiin saapuminen ilmoitettiin etukäteen ja ilmoitusten kautta ihmisten uteliaisuutta ja odotusta nostatettiin (mainos on valttia). Soittokunta oli palkattu paikalle, kun terveyden tuoja saapui (musiikin vaikutus on aina tunnettu). Yleisöä viihdytettiin sketsein ja musiikin avulla

(viihdetä pitää olla). Lääke-esittely oli vakuuttava luento, ja paikalla saattoi olla myös palkattuja apulaisia, jotka todistivat lääkkeen tehonneen (todistukset, vakuuttava puhuja myy vaikka oman äitinsä). Luotettavuuden lisäämiseksi yleisön joukossa saattoi kierrellä myös kveekareiksi pukeutuneita henkilöitä todistamassa aineen tehosta (kuten menestysteologiien suurissa tilaisuuksissa kutsutaan papistoa istumaan lavalle tai eturiviin luotettavuuden takaamiseksi). Kveekareita pidettiin rehellisinä, ja sitä käytettiin hyväksi.

Mesmerismi

Parantavan eliksiirin kauppiaiden lisäksi liikkeellä oli useita erikoisia persoonallisuuksia, joilla uskottiin olevan jumalallinen kyky parantaa. Taikausko sekoitettuna kristilliseen terminologiaan toimii tehokkaasti. Hypnoosin edeltäjä, mesmerismi, saapui Amerikkaan ranskalaisen lääkärin Charles Poyenin tuomana 1830-luvulla. Vuodesta 1836 alkaen hän kiersi ympäri maata esittäen ihmetystä herättäviä näytöksiä mesmerismin vaikutuksesta ihmisiin. Mesmerismi sai nimensä Frantz Anton Mesmerin mukaan, joka 1700-luvulla sai Euroopassa suurta mainetta parantajan kyvyillään. Mesmer uskoi jumaluuteen ja kaikkialla läsnä olevaan luonnonvoimaan, jolle hän antoi nimen “animal magnetism”. Tämän parantavan voiman valjastaminen oli hänen “tieteellisen” työnsä päämäärä. Mesmer käytti miellyttävää musiikkia potilaidensa rentouttamiseksi. Potilaat kaatuivat hänen kosketuksestaan, päästelivät ääniä, kokivat lämmön ym. tuntemuksia ja vaipuivat lattialle tiedottomaan tilaan.

Mesmer sai paljon kuuluisuutta. Ranskan kuningatar Marie Antoinette ihastui hänen kyvyistään. Kuningas Louis XVI ei kuitenkaan ollut yhtä varma, vaan nimitti aikansa asiantuntijoista kootun komitean tutkimaan Mesmerin menetelmää. Yksi jäsenistä oli Benjamin Franklin, aikansa kuuluisin amerikkalainen. Komitea seurasi Mesmerin menetelmää tehden useita kokeita sen toimivuudesta. Vaikka niin Mesmer kuin Franklinin kuuluivat vapaamuurariliikkeeseen, se ei auttanut Mesmeriä. Tutkimuksen tulos oli, että ilmiöt ja “parantumiset” olivat tulosta Mesmerin taidoista käsitellä ihmisiä (vakuuttaa, antaa lupauksia, luoda ennakko-odotus) ja ihmismielen alttiudesta, “potilaan uskosta”, tähän kaikkeen.

Mesmerismin vaikutus kristillisyyteen

Poyenin näytökset herättivät laajaa huomiota ja saivat suuren suosion. Pian tekniikka oli monen muunkin hallussa ja mesmerismiin liitettiin erilaisia henkimaailman käsityksiä, kuten selvänäköisyys (tiedon sanat, ennustaminen), henkimatkat, yhteys henkiin ja niiden (mm. kuolleiden) tapaaminen (monet menestysteologit kertovat yhteyksistä esim. kuolleisiin raamatunhenkilöihin ja matkoistaan taivaaseen tai helvettiin). Monet mesmerismin harjoittajat olivat myös spiritistejä. Spiritismi sekoittui kristillisyyteenkin. Metodistipappi LaRoy Sunderland oli yksi varhaisista mesmerismin harjoittajista.

Terve Raamatun opetus yliluonnollisesta sekoittuu taikauskoon ja henkiuskoon, joka piilotetaan kristillisen terminologian taakse. Toiset tekevät tätä tietoisesti, koska hyötyvät siitä suuresti. Toiset seuraavat heidän jälkiään ja opetustaan ja toivovat ainakin salassa saavansa näiden oppien noudattamisen kautta edes osan luvatuista menestyksistä. Kun suurten lupausten ja illuusion luomisen avulla saatua menestystä kuvataan Jumalan siunaukseksi, se oikeuttaa oman Minän pyrkimykset.

New Thought menestysteologiassa

New Thought -liike nousi mesmerismin, kristinuskon ja eräiden muiden uskomusten (kuten Mary Baker Eddyn kristillinen tiede -liikkeen 1800-luvun alussa) sekoituksesta. Liikkeen ”isä” oli Phineas Quimby. Kirjoituksissaan hän painotti mielen voimaa parantumisen ja kaiken muun menestyksen saavuttamiseksi. Quimbyn lauseita ovat mm. seuraavat: ”sairaus on tulosta uskomuksista ja peloista.” ”Usko parantaa.” Uskolla parantajat perustelevat toimintaansa juuri ihmisen oman uskon toimivuudella. Jos ei parane, oma usko ei ole riittävä. Tämä on puhdasta New Thought -opetusta. Menestysteologian ”uskon sana”, ”positiivinen tunnustus” yms. juontuvat näistä juurista.

New Thought -ajattelun mukaan suurin Jumalan lahja ihmiselle on mielen kehitys ymmärtämään totuus itsestään (jumalalliset kyvyt, kuten minän teologiassa esitetään). Liikkeen käsitys ”universaalista laista”, jota siitä tietoiseksi tullut ihminen voi hyödyntää, on ollut mm. suuren korealaisen seurakunnan johtajan Yonggi Chon visualisointiopetuksen takana. New Thought -liike jatkaa nyt nimellä International New Thought

Alliance (INTA) ja sen päämäärä on “opettaa ihmisiä tulemaan tietoiseksi itsessään olevasta jumaluudesta ja Jumalan ja ihmisen yhteydestä, jotta sielumme ylevöitymisen kautta voimme sanoa: Minä ja Isä olemme yksi” (vrt. karismaattinen “olemme jumalia” -opetus).

Rahan himo ja rikkauden viettelys

Osassa Amerikan bisnesmaailmaa ja joissakin valtaeliittipiireissä (kerrotaan, että eräät kuuluvat USA:n presidentin henkilökuntaan) on suosituttu lukea kristittyjen minän teologien ja Napoleon Hillin kirjoja rintarinnan samassa tarkoituksessa: kuinka saavuttaisin aina enemmän. Kun omat itsekkäät menestymisen pyrkimykset perustellaan Jumalan Sanalla, voidaan omatuntokin tehokkaasti vaientaa. Vaikka pyrkimys olisikin vilpittömän ja tavoitteena oman hyödyn kautta saada aikaan kaikkien yhteinen hyöty (käytännössä samoin ajattelevien yhteinen hyöty — usein eri tavoin ajattelevat ja etenkin arvostelijat koetaan vihollisina, jopa sielunvihollisen lähettiläinä), väärällä Raamatun tulkinnalla ei toteuteta Jumalan tarkoitusta.

Napoleon Hillin tavoin monet karismaattiset minän teologit korostavat rehellisyyttä ja vilpittömyyttä. Käytäntö on usein toinen. Vakuuttava esitystapa, tunteikkaat vetoamukset ja suuret lupaukset vetoavat ihmisiin, ja suurilla puheilla peitetään helposti väärä käytäntö. Monet eivät usko menestysteologien moraalittomuuteen siiloinkaan, kun se selvästi paljastuu.

Rahan himo on kaiken pahan juuri (1. Tim. 6:10)

Robert Tilton keräsi satoja miljoonia esiintymällä ikään kuin rukoilisi palavasti kaikkien hänelle lähetettyjen rukouspyyntöjen puolesta. Erityisesti “Jumalalle uhraaminen” rahan muodossa (raha tuli tietenkin lähettää Tiltonille) oli otollinen merkki Herralle. Kun paljastui, että rahakuoret menivät suoraan pankkiin, joka erotteli kuorista rahat ja Tiltonin ohjeiden mukaan heitti kuoret ja kirjeet roskiin, rahavirrat ehtyivät. Mutta vain hetkeksi, Tilton on taas mukana bisneksessä. Arvio vuoden 2004 ansioista oli 30 milj. USD.

Vuonna 1999 Benny Hinn esitti Jumalan ilmoittaneen hänelle, että hänen tulisi rakentaa suuri “Parantumisen keskus” -teemapuisto, johon tietyn summan uhraajat saavat nimensä keskeiselle paikalle. Mitä suurempi summa, sitä näkyvämmiin oma nimi tulisi esille. Hanke tuotti miljoonia dollareita (kaikkien Hinnin saamien lahjoitusten yhteismäärän v. 2002 arvioitiin olleen n. 60 milj. USD), ja rakentamisen tuli alkaa heti vuoden 2000 alusta. Jonkin ajan kuluttua Benny ilmoittikin Jumalan muuttaneen mielensä: vielä ei ollutkaan aika rakentaa. Hinnin organisaatio piti rahat, ja — sattumaa tai ei — Benny Hinn rakennutti loisteliaan talon Etelä-Kalifornian superrikkaiden asunto-alueelle. Kun Hinn kannattajineen ylistää ristiretkiensä tuloksia, niiden taustalla tapahtuu paljon muuta. Hinn ei ole vuosikymmenien aikana pystynyt esittämään yhtään kiistatonta ja varmaa parantumista; sen sijaan on kiistatonta, että hänen suurkokouksissaan on kuollut ihmisiä ja useat parantuneiksi julistetut ovat kuolleet sairauteen, josta he “paranivat” Hinnin käsien kautta.

Larry Lea esiintyi TV:ssä vedoten kannattajiinsa kokemansa kovan kohtalon takia: Lea omistama kallisarvoinen koti irtaimistoineen paloi maan tasalle, ja Lea “menetti kaiken”, hänelle ja perheenjäsenille jäi vain “päällä olevat vaatteet”. Kertomatta jäi, että palanut rakennus ja irtaimisto oli vakuutettu täydestä arvostaan. Hän omisti myös toisen luksustalon ja runsaasti muuta omaisuutta. Larry Lean vetoamus ehti kuitenkin tuottaa hänelle suuria summia ennen totuuden paljastumista. Sitten Larry Lea on jatkanut toimintaansa.

Peter Popoff ja W. V. Grant Jr., olivat 1970-80-luvun tunnettuja uskolla parantajia. Rehellinen ateisti, homoseksuaali ja taikuri James Randi osoitti Popoffin saavan “tiedon sanat” ihmisten sairauksista mikrofoniin kautta suoraan korvaansa. Mikrofoniin toisessa päässä ei kuitenkaan ollut Jumala, vaan Popoffin vaimo, joka luki miehelleen kuulihoitoa keräämiään tietoja. Samoin Randi paljasti myös Grantin huijaukset. Esimerkkejä suosittujen menestysteologiiden vastaavasta toiminnasta löytyy paljon.

Maallinen media tutkii - kristityistä vain harvat

Amerikkalainen maallinen tutkiva media on ansiokkaasti tuonut epäkohtia ja väärinkäytöksiä päivänvaloon. Kun kristillinen seurakunta

ei erottelua enää paljonkaan harrasta, epäkohdat paljastaa tutkiva journalismi. Tunnetut amerikkalaiset TV-kanavat ja ammattitaitoiset toimittajat ovat tehneet useita paljastusdokumentteja mm. kaikista edellä mainituista julistajista. Hämmästyttävää on, kuinka monet kristityt eivät usko tarjolla olevia faktoja, vaan koettavat rakentaa uskoaan illuusioiden ja niiden esittäjien varaan.

Henkilökultti

Illusion muokkaaminen alkaa kuvauksella Jumalan erityisestä “valitusta”, joka käyttää jumalallisia ominaisuuksia. Hänen kosketuksensa parantaa, hänen rukouksensa välittää rahallisen avun, kun saan “sata-” ja jopa “tuhatkertaisesti” takaisin sen summan, jonka uhraan valitun työhön ja toimeentuloon. Minän teologia keskittyy luomaan legendan näiden esikuvien elämästä. Legendan alku on vaikuttava yliluonnollinen näky, ihmeparantuminen (vaikka väliaikainenkin) tai muu ihmistä kiinnostava kokemus. Kun kokemukseen liitetään Jumala ja kokemuksen alkuperän sanotaan olevan Jumalassa, syntyy mielikuva Jumalan erityisestä valitusta. Valitut esiintyvät arvonsa mukaisesti omissa tilaisuuksissaan ja TV-ohjelmissaan. Heitä ei pääse tapaamaan kulissien taakse, eivätkä he toimi Jumalan välikappaleina kuin tarkoin suunnitelluissa tilaisuuksissa. Etäisyys ja arvokkuus ovat illusion elintärkeä voima. Kyseessä on henkilökultti.

Kokoustilanteissa heitä lähelle pääsevät vain avustajakunnan valitsemat henkilöt. Yleensä kysymykseen tulevat vain ne, jotka vakuuttavat avustajat siitä, että he ovat innoissaan “Jumalan miehen” persoonasta ja kyvyistä ja odottavat hartaasti hänen kosketustaan. Selvästi sairaat ja vammaiset eivät pääse esille. Jumalan miehen kosketus poistaa kivun, jonka jälkeen sairas henkilö todistaa, kuinka hän on parantunut. Useimmiten parantuminen oli illuusio, kokouksen jälkeen henkilö on edelleen sairas. Pettymys ja häpeä estävät arvostelemasta Jumalan miestä. Etenkin kun on opetettu, että parantumisen voi menettää, kun siihen ei ole riittävästi omaa uskoa.

Illuusiota ylläpidetään myös pelottelun voimalla. Kun Raamattu kehottaa ja rohkaisee kristittyä tutkimaan ja arvioimaan kaiken kuulemansa, lukemansa ja näkemänsäkin, nämä erityiset valitut kiroavat oppinsa arvioijat ja varoittavat seuraajiaan arvostelemasta. He varoittavat,

että itsenäinen ajattelu ja pyrkimys raamatulliseen ymmärtämiseen voi johtaa Pyhän Hengen pilkkaan. Tällainen johdattelu kuuluu kulttien maailmaan. Minän teologiassa onkin paljon kulteista tuttuja piirteitä.

Turhat nykyprofeetat ja profetoinnit

Jumalan miehelle tuovat lisäarvoa hänen omat väitteensä yliluonnollisista näyistä ja kertomukset enkelien, kuolleiden pyhien ja jopa Kristuksen tai Isän Jumalan kohtaamisesta. Profeetta kuulee Jumalan äänen. Niinpä valittukin saa uutta ilmoitusta, “ilmestystietoa”, suoraan Jumalalta. Jumala ilmoittaa hänelle profetioita, jotka usein ovat kansainvälisen politiikan katsauksia. On erityisprofeettoja, joita mainostetaan “monen maailman johtajan neuvonantajana”. Näitä on käynyt Suomessakin. Profeetan neuvomat johtajat eivät käy ilmi. Toinen profetian muoto on profetoida toiselle kristitylle (etenkin johtajalle) menestystä ja suurta tulevaisuutta. Menoa ei haittaa, vaikka profetiat eivät toteudu. Johtiko Pyhä Henki USA:n presidentin valintaa vuonna 1996 ja kansakuntaa siitä eteenpäin, kuten Kenneth Copeland profetoi ennen vaaleja? Mikä suuri päivä kristikunnalta ja maailmalta meni huomaamatta ohi 2.3.2003, jota Benny Hinn profetoi? Amerikan homoseksuaaleja ei ilmeisesti tuhottu vuonna 1995 (Hinn)? Israel ja Syyria eivät kaiketi päässeet rauhansopimukseen vuonna 2000 ennen presidentti Hafez ai Assadin kuolemaa (Hinn)? Pahaa ei taidettu poistaa maailmasta tai edes Amerikasta vuoden 1994 kesäkuussa (John Hickle)?, Jne.

Suuri illuusio

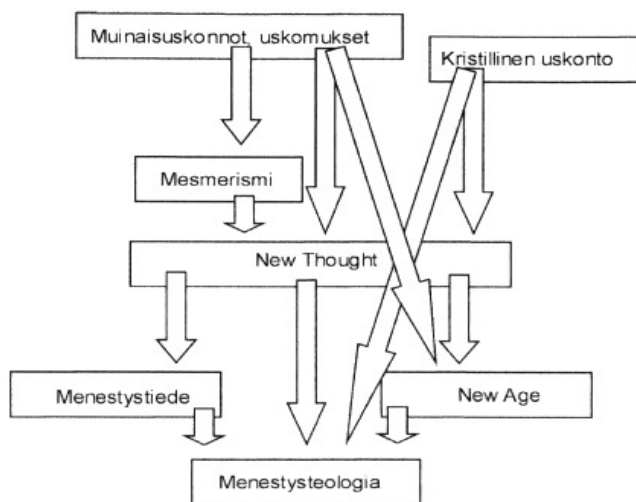
Menestysteologia, minän teologia, on pitkälti suuri illuusio. Vaikka senkin opeissa on aidosti raamatullista sisältöä, oikea saadaan helposti palvelemaan väärää. Illuusio ja suggestio eivät ole mitään tuonpuoleisia asioita, vaan törmäämme niihin joka päivä. Taitava mainostaja luo mielikuvan tuotteesta, ihminen “ostaa” mielikuvan ja hankkii tuotteen. Se on jokapäiväistä ja normaalia toimintaa. Sama mielikuvilla vaikuttaminen toimii minkä tahansa asian yhteydessä. Aikamme kristillisyyks soveltaa jo suuressa mittakaavassa liike-elämässäkkin testattuja vaikuttamiskeinoja. Ihmisten mielenkiinto pitää synnyttää huomiota herättävänä mainoksella. Mielenkiinnon herättäjänä käytetään julkisuuden henkilöä tai

julkisuudessa juuri ollutta asiaa. Eräs suomalainen herätysliike on käyttänyt johtajansa sairautta mainoksissaan.

Tätä pidetään oikeana, koska ihmisiä ei kiinnosta yksinkertainen synnin ja Jeesuksen mainitseminen. Ihmis- ja minäkeskeisen kristillisyyden huomion keskipisteessä on aina ihminen: suuret Jumalan miehet johtajina ja julistajina. Henkilökultti on illuusion keskeinen tekijä. Illuusion varsinainen aikaansaaja on kuitenkin jokainen ihminen itse. Jokaisella on ollut ja on omat illuusionsa. Kristillisyydessä ne ovat vahingoksi, kun henkilökulttiin ja omaan hyötyyn perustuva itsekeskeinen minänteologia saa vallan ihmisen ajattelussa. Tällöin hän suostuu suuren Minän omaavien menestysteologiin luksuselämän rahoittajaksi. Meitä auttaa se, että pidämme kiinni raamatullisesta oikeudestamme ja velvollisuudestamme tutkia ja arvioida kaikki. Väärentämätön Raamatun Sana on tässä tärkein apu. Nykyaikamme tarjoaa myös muita hyödyllisiä apuvälineitä asioiden tutkimiseen.

Minän teologit sanovat: “Katso Minua, minun työtäni, aikaansaannoksiani, varallisuuttani, järjestöäni ja suurkokouksiani.” Monet katsovat, ja heidän on “pakko” käydä näiden kokouksissa ja uhrata näille varojaan. He uskovat, että näin voidaan ostaa “Jumalan miehen” suosio ja samalla myös Jumalan siunaus. Monet suomalaisetkin ovat erehtyneet näin uskomaan.

Raamattu suuntaa katseemme toisaalle, kun se sanoo meille: “Katso, Jumalan Karitsa”. Kristuksen mielen mukainen julistaja rukoilee, ettei hänen persoonansa eivätkä hänen tekonsa miltään osin peittäisi evankeliumia. Kristuksen teko yksin on riittävä.

Juhani Aitomaa
Lempäälä

Oheinen kaavio esittää menestysteologian taustoja. Kaaviossa “kristillinen uskonto” tarkoittaa ihmiskeskeistä uskonnollisuutta mm. sellaista uskonnollisuutta, jossa jäsenyyttä omassa yhteisössä tai kirkossa (tai näihin kuulumattomuutta) pidetään oikean kristillisen elämän mallina tai jopa pelastumisen edellytyksenä.

Katso, Jumalan Karitsa

Raamatun pääsanoma

Raamatun pääsanoma on Karitsa, jonka Jumala uhraa ihmisten sijasta ihmisten pelastamiseksi. Tämä sanoma alkaa avautua Raamatun alkulehdillä, 1. Mooseksen kirjan 4. luvussa. Viimeisen kerran tästä puhutaan Raamatun loppulehdillä, Ilmestyskirjan luvussa 22. Koko Raamatun nimenä voisi siksi olla ”Katso, Jumalan Karitsa”. Tätä Jumala ”huutaa” meille itse kullekin Raamatun lehdillä.

Raamattu on kirjoitettu puolentoista vuosituhannen aikana. Sen kirjoittajat vaihtuivat lukuisia kertoja, ja samoin historian vaiheet ja elämän olosuhteet muuttuivat tuona aikana paljon. Mutta Raamatun pääsanoma säilyi samana. Raamattu on ilmoitusta siitä, miten Jumala pelastaa syntiset antamalla Karitsan kuolla ihmisten sijaisena.

Raamatusta näemme, mitä Jumala ajattelee Karitsasta —ja samalla näemme, mitä meidän pitäisi ajatella Jumalan tärkeimmästä sanomasta. Vanhan ja uuden liiton rajalla ”seisseen” Johannes Kastajan onnistui kiteyttää Jumalan ilmoituksen pääasia sanoihin ”Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” Uudessa Raamatun suomennoksessa lause on käännetty: ”Katsokaa: Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” Kehotus koskee kaikkia, mutta kunkin on kuultava se itse.

Tästä on kysymys tänäänkin, kun luet tätä kirjaa. Puhuessamme Jumalan Karitsasta emme puhu Jumalan emmekä kenenkään ihmisen elämässä taakse jääneestä ja jotenkin vanhentuneesta asiasta. Jumalan Karitsa on tänäänkin Jumalalle pääasia. Mitään enempää tai tärkeämpää ei ole olemassa. Jumala tahtoo, että me ”valitsisimme” kaikesta katsottavissa olevasta hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen, sijaisuhrimme, ja saisimme hänen kauttaan tänään syntimme anteeksi ja iankaikkisen elämän. Tätä on kristinusko.

Seuraavassa otamme esille neljä raamatunkohtaa, joiden avulla yritämme toteuttaa Johannes Kastajan kehotusta ja katsoa tarkemmin

Jumalan Karitsaa. Tarkastelemme kahta raamatunkohtaa, jotka on kirjoitettu ennen Johannes Kastajan toimintaa, ja kahta kohtaa, jotka on kirjoitettu hänen jälkeensä. Otamme esille Raamatun ensimmäisen kertomuksen karitsasta (1. Moos. 4), profeetta Jesajan kuvauksen karitsasta (Jes. 53), Jumalan Karitsan Golgatalla (Matt. 27, Mark. 15) sekä apostoli Johanneksen kuvauksen Jumalan Karitsasta sellaisena kuin hän nyt on (Ilm. 5).

Ensimmäinen kertomus: Abelin lammasuhri

Jumalan opetus karitsasta alkaa Abelin lammasuhrista, josta kerrotaan 1. Moos. 4. luvussa. Tähän Raamatun ensimmäiseen ”karitsakertomukseen” kannattaa paneutua huolellisesti. Raamatun tutkijat ovat nimittäin todenneet, että kun jokin asia — mikä tahansa — mainitaan Raamatussa ensimmäisen kerran, kyseinen kohta sisältää olennaiset opetukset asiasta. Ensimmäisen maininnan jälkeen tulevat uudet kohdat kyllä täydentävät ja syventävät asiaa, mutta ne eivät enää muuta niitä perusasioita, joita ensimmäisellä kerralla on tuotu esille. Tätä voisi sanoa Raamatun *ensimmäisen maininnan säännöksi*. Siksi 1. Moos. 4. luvun kertomus Abelin lammasuhrista on erityisen merkittävä: ”Kerran Kain toi Herralle uhrilahjaksi maan satoa, ja Abel toi lampaidensa esikoiskaritsoja ja niiden rasvaa. Herra katsoi suopeasti Abeliin ja hänen uhriinsa, mutta Kainin ja hänen uhrinsa puoleen hän ei katsonut. Silloin Kain suuttui kovin ja hänen katseensa synkistyi.” (1. Moos. 4:3-5.)

Kertomuksen olennainen viesti Jumalasta on, että hän suhtautui eri tavoin Kainiin ja Abeliin ja heidän uhreihinsa. Raamattu sanoo: ”Herra katsoi suopeasti Abeliin ja hänen uhriinsa, mutta Kainiin ja hänen uhrinsa puoleen hän ei katsonut.”

Ihmisten kannalta Jumalan erilainen suhtautuminen on elämän ja kuoleman kysymys. Siitä riippuu kaikki, sen suurempaa asiaa ei ole olemassa. Katsokaamme siksi, mitä Jumalan suopeus on ja kuka sen saa.

Jumalan suopeus, hepr. *sha 'ah*, tarkoittaa Jumalan ‘armollisuutta’, ‘laupeutta’, ‘lempeyttä’ ja ‘sydämellisyyttä’. Tällaisen suopeuden Abel sai osakseen, ja tällaisella suopeudella Jumala katsoi hänen uhrinsa puoleen. Tätä suopeutta Kain ei Jumalalta saanut.

Miksi Jumala suhtautui armollisesti Abeliin ja hänen uhriinsa? Kysymys on elintärkeä sinulle ja minulle, varsinkin kun pitää mielessä

ensimmäisen maininnan säännön. Jos kertomuksesta voi saada selville, miksi Jumala oli armollinen ja laupias Abelille, samalla selviää, miksi Jumala ylipäättään armahtaa niitä joita hän armahtaa. Jos kertomuksesta voi saada selville, miksi Jumala ei armahtanut Kainia, niin samalla selviää, miksi Jumala jättää ihmisiä armahtamatta.

Kysymykseen on vastattu osoittamalla, että Abelin ja Kainin uhrit olivat erilaiset. Kain toi Herralle uhrilahjaksi maan satoa, Abel toi uhriksi laumansa esikoislampaista esikoiskaritsan, hepr. *bekor* ‘esikoinen’, ‘alku’, ‘vanhin’.

Jo tässä Jumalan ilmoituksen alkuhetkessä ratkaisevaksi tekijäksi osoittautuu uhrilammas, joka on välttämätön ihmisen ja Jumalan välisen suhteen hoitamisessa. Jumala ei katsonut suopeasti Kainin uhrin puoleen vaan ainoastaan Abelin uhriin.

Tähän yleensä jäädään. Mutta me kysymme vielä, miksi Herra katsoi suopeasti Abeliin ja hänen uhriinsa? Hengellisen elämämme kannalta vastaus tähän kysymykseen on ratkaiseva.

Sanajärjestys näyttää tässä — kuten niin usein Raamattua tutkittaessa — olevan tärkeä. Lause alkaa sanoilla ”Herra katsoi”. Mikään ei alkanut Abelista eikä uhrista. Kaikki alkoi Herrasta, hepr. *jahveh* ‘olla (ikuisesti)’. Kaikki riippui Herrasta. Jumala oli ja on ensin.

Lause jatkuu: ”Herra katsoi suopeasti Abeliin - -”. Tämä on hätkähdyttävää. Mitään selityksiä ei tässä näytä olevan. Herra vain teki näin. Jumala on Jumala, ja hän toimii kuin Jumala.

Monet eivät kestä tätä. He haluavat sellaisen Jumalan jollainen ”muillakin kansoilla” on. He haluavat Jumalan, joka antaa arvoa ihmisten ponnisteluille ja tekemisille ja joka palkitsee hyvät ihmiset, kuten jumalat hindulaisuudessa, buddhalaisuudessa, shintolaisuudessa ja islamissa yleensä tekevät. Näin kärjistetysti asiaa ei sanota, mutta silti huomio usein kiinnitetään samoihin asioihin kuin uskonnoissa yleensä.

Millainen Abel oli? Meillä on hänestä niukasti tietoa, ja toisaalta tiedämme hänestä paljon. Ihmisten nimet ilmaisivat tuona aikana sen, millaisia he olemukseltaan olivat. Kun joku oppi toisen ihmisen nimen, hän samalla oppi tuntemaan tuon ihmisen todellisen olemuksen (Aapeli Saarisalo).

Minkälainen oli Abelin olemus, jota Jumala suopeasti katsoi? Oliko hän ansioitunut ja hyvä? Tarkkaa nyt tätä. Sanakirjojen mukaan Abel, hepr. *abi*, tarkoittaa ‘ei-riittävä’, ‘ei-kelvollinen’, ‘tyhjä’, ‘ei mitään’.

Hänessä ei ollut sellaisia ominaisuuksia, jotka olisivat voineet herättää Jumalan ”vastarakkauden”. Jumala on toisenlainen kuin me ihmiset. Hän katsoo suopeasti sellaiseen, joka on riittämätön, kelvoton, tyhjä ja olematon. Tällaiset piirteet eivät ole ansioita, eivät edes ansioita kielteisessä mielessä. Kelvottomuus ja tyhjiys kertovat vakavasta hätätilasta.

Palaamme kohta tähän asiaan, mutta lainattakoon jo tällä kohtaa englantilaissyntyisen Arthur Pinkin sanoja ihmisen hätätilasta: “Onko ihminen luonnostaan täysin ja läpikotaisin jumalaton? Syntyykö hän maailmaan täysin rauniona ja avuttomana, hengellisesti sokeana ja kuolleena? Monien muiden kysymysten vastaukset riippuvat siitä, mitä vastaamme kysymykseen ihmisen jumalattomuudesta. Raamattu on kirjoitettu tätä tummaa taustaa vasten. Raamatun sävyttäminen muuksi, sen lieventäminen tässä asiassa, sen muuttaminen tai sen kumoaminen tässä ratkaisevassa asiassa on kohtalokasta. Tai kysytään asiaa toisin päin: Onko ihmisen tilanne sellainen, että hän ei voi pelastua ilman kolmiyhteisen Jumalan puuttumista hänen asiaansa? Onko ihmisellä mitään toivoa ilman Isän päätöstä, ilman Pojan lunastustyötä ja ilman Pyhän Hengen vaikutusta? Tai jos asiaa kysytään vielä kerran toisella tavalla: onko ihminen niin kadotettu, ettei hän voi ottaa ensimmäistäkään askelta palatakseen Jumalan yhteyteen?”

Kelvottomuus, tyhjiys, se ettei ole mitään, on ihmisen jumalattomuuden olemusta. Tätä taustaa vasten on hätkähdyttävää, itse asiassa järisyttävää ja täysin käsittämätöntä, että Abelista sanotaan: ”Herra katsoi suopeasti Abeliin - -”

Toisaalta, jos ihminen on kelvoton ja tyhjä, hän ”ei voi pelastua ilman kolmiyhteisen Jumalan puuttumista hänen asiaansa”, kuten Pink sanoo. Jos me tämän oikein ymmärtäisimme, me myös tajuaisimme, miksi Jeesukselle oli tärkeää opettaa: ”Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. Menkää ja tutkikaa, mitä tämä tarkoittaa: ’Armahtavaisuutta minä tahdon, en uhrimenoja.’ En minä ole tullut kutsumaan hurskaita, vaan *syntisiä* (hätätila!).” (Matt. 9:12,13). Jos me tuntisimme itsemme ja muiden tilanteen oikein, ymmärtäisimme miksi Jeesus painotti tätä asiaa: ”Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä vähäisistä - -Juuri sitä, *mikä on kadonnut*, (hätätila!) Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan.” (Matt. 18:10,11, Luuk. 19:9,10).

Jos me tuntisimme Jumalan ja ihmisen olemuksen oikein, ymmärtäisimme Jeesuksen sanoman ja opetuksen oikein. Kaikki ”loksahtaisi paikoilleen”, ja me tajuaisimme, miksi Jeesus katsoi suopeasti syntiseen naiseen fariseuksen huoneessa, ryöväriin ristinpuulla ja Pietariin, kun tämä oli hänet kieltänyt. Tajuaisimme, että kaikki Abelin kaltaiset riittämättömät, kelvottomat ja tyhjät voivat saada Jumalan suosion, *shaah*, siis Jumalan armollisuuden ja laupeuden, koska Jumala on sellainen kuin hän on ja hän tekee, mitä hän itse tahtoo.

1. Moos. 4. luvun lause jatkuu vielä näin: ”Herra katsoi suopeasti Abeliin ja hänen *uhriinsa*. ” Näin meillä on kokonaan avoinna edessämme Raamatun ensimmäinen maininta karitsasta. Siinä on Herra, joka katsoo armollisesti ”Abelin tyhjyyteen” niin kuin hän luomisessa oli armollisesti katsonut tyhjää pimeää maata ja sanonut: ”Tulkoon valo!”

Vain kolme lukua ennen kertomusta Abelista ja Kainista on kuvattu tapa, jolla Jumala aina toimii. Tunteaksemme Jumalan oikein meidän on tunnettava hänen työolosuhteensa ja työtapansa. Niitä on Raamatun alussa kuvattu näin: “Maa oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet, ja Jumalan Henki liikkui vetten yllä. Jumala sanoi: ’Tulkoon valo!’ Ja valo tuli. Jumala näki, että valo oli hyvä.” (1. Moos. 1:2-4.)

Tällaisissa oloissa Jumala työskentelee — ja tällä tavalla hän työskentelee. Raamatun ensimmäiset sanat maasta ovat hepreaksi *tohu*, *bohuja hosek*. Tohu tarkoittaa ‘roinaa’, ‘jätettä’, ‘turhaa’, ‘ei mitään’. Bohu tarkoittaa ‘rauniota’, ‘tyhjää’. Hosek tarkoittaa ‘pimeää’, ‘hävitystä’, ‘turmelusta’, ‘kuolemaa’.

Sopiiko edes yksi näistä sanoista sinuun? Sano niin kuin asia on. Ja käännä sitten auki apostoli Paavalin kirje korinttilaisille. Paavali kirjoittaa: “Jumala, joka sanoi: ’Tulkoon pimeyteen valo’, valaisi itse meidän sydämemme. Näin Jumalan kirkkaus, joka säteilee Kristuksen kasvoilta, opitaan tuntemaan, ja se levittää valoaan. Tämä *aarre* on meillä *saviastioissa*, jotta nähtäisiin tuon valtavan voiman olevan peräisin Jumalasta eikä meistä itsestämme.” (2. Kor. 4:6,7.)

Aarre saviastioissa: Aarre Abeleissa, ‘ei-riittävässä’, ‘ei-kelvollisissa’, ‘tyhjiissä’, ‘ei mitään olevissa’! Uskomatonta: Jumalan valo pimeydessä, roinan, jätteiden, raunioiden, hävityksen, turmeluksen ja kuoleman keskellä.

Mutta kuinka tämä voi tapahtua? Apostoli Paavali on sen sanonut selkeästi: “Meillä on vain yksi Jumala, Isä. Hänestä on kaikki lähtöisin,

ja hänen luokseen olemme matkalla. Meillä on vain yksi Herra, Jeesus Kristus. Hänen välityksellään on kaikki luotu, niin myös meidät. Mutta kaikilla ei tätä tietoa ole.” (1. Kor. 8:6,7).

Kuinka sanoikaan apostoli Johannes: ”Mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman häntä” (Joh. 1:3).

Jouduimmeko pois lauseesta ”Herra katsoi suopeasti Abeliin ja hänen *uhriinsa?*” Emme suinkaan. Tällä lauseella vain on lukemattomia liittymäkohtia koko Raamattuun ja erityisesti siihen, miten Jumala toimii. Jumala on ensin. Mutta mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman Jumalan Karitsaa. ”Hänen välityksellään on kaikki luotu.” Myös Jumalan suopeus, Jumalan armollisuus, laupeus, lempeys ja sydämellisyys syntyy Jumalan Karitsan tähden.

Entä sitten Kain? Jos on hätkähdyttävää nähdä, että hänen veljensä nimi Abel tarkoittaa ‘ei-riittävä’, ‘ei-kelvollinen’, ‘tyhjä’, ‘ei mitään’, niin on myös pysähdyttävää ja opettavaa huomata, että nimi Kain, hepr. *kjn*, sanakirjan mukaan tarkoittaa ‘parannus’, ‘muutos’ ja ‘kunnostus’. Kain oli veljensä tavoin saattanut kokea itsensä riittämättömäksi, mutta hänen olemustaan kuvasi parannus, muutos, itsensä korjaaminen. Hän ei tullut Jumalan eteen — niin kuin Abel — tyhjänä. Hän ei ollut mielestään aivan heikko, aivan puutteellinen, aivan jumalaton, vaan jotakin muuta.

Niin häkellyttävältä kuin se sinusta saattaa kuulostaakin, Raamatun ensimmäinen maininta karitsasta viestii tämän: Jumalalle ei kelpaa ihmisen muutos eikä kunnostus. Jumalalle kelpaa vain hänen oma luomistyönsä. Jotta se olisi hänen oma tekonsa, hän tarvitsee tyhjyyttä. Siksi apostoli Paavali kirjoitti aikanaan Jumalan toiminta- ja valintatavasta: “Mikä maailmassa on vähäpätöistä ja halveksittua, *mikä ei ole yhtään mitään (a ’bl)*, sen Jumala valitsi tehdäkseen tyhjäksi sen, *mikä jotakin on (kjn)*” (1. Kor. 1:28).

On kuin Paavali olisi tätä kirjoittaessaan ajatellut Abelia ja Kainia, sillä kummankin miehen nimen sisältö, olemus, on hänen heprealaissyntyisessä ajattelussaan.

Samassa hengessä kirjoitti 1800-luvulla ruotsalainen julistaja ja opettaja C. O. Rosenius Roomalaiskirjeen selityksessään: “Jumala on antanut Poikansa verisenä uhrina meidän puolestamme. Sen tähden Jumala ei siedä mitään niin huonosti kuin omaa vanhurskauttamme. Sen sijaan hän heti nostaa ja vanhurskauttaa kaikkein kauheimman syntisen, joka uskoo Poikaan.”

Mutta se, joka Kainin tavoin parantelee itseään ja kunnostaa itseään (jotta Jumala katsoisi häneen suopeasti), suuttuu siitä, että Jumala ei anna arvoa paremmuudelle. Sekin ilmenee tässä Raamatun ensimmäisessä karitsakohdassa: “Kainin ja hänen uhrinsa puoleen hän (Jumala) ei katsonut. Silloin Kain suuttui kovin ja hänen katseensa synkistyi.” (1. Moos. 4:5.) Sallittakoon vielä viittaus tekstin ulkopuolelle: Kainin mieli oli sama kuin profeetta Joonan mieli. Joonahan vastusti Jumalaa, kun tämä pyysi häntä lähtemään julistustyöhön juutalaisvaltiota uhkaavien julmien ja paljon väärää tehneiden niniveläisten luo.

Kun Joona Niniveen tultuaan näki Jumalan suopeuden (armollisuuden, laupeuden, lempeyden ja sydämellisyyden), hän suuttui niin, että hän pyhässä hurskaudessaan soimasi rukouksessaan Jumalaa ja sanoi: “Voi, Herra! Enkö minä tätä sanonut, kun olin vielä omassa maassani? Siksihän minä ensiksi lähdin pakoon Tarsisiin. Minä tiesin, että sinä olet anteeksiantava ja laupias Jumala, sinä olet kärsivällinen ja sinun hyvytesi on suuri. Sinä olet aina valmis luopumaan rangaistuksesta, jolla olet uhannut. Ota nyt, Herra, minun henkeni. Parempi minun on kuolla kuin elää.” (Joona 4:1-3.)

Kain suuttui, kun se joka ”ei ollut mitään” (Abel), sai armon. Joona suuttui, kun ne jotka eivät olleet mitään (niniveläiset), saivat armon. Suuttumus hallitsi myös juutalaisia, kun he kuulivat Jeesuksen opettavan Jumalan armovaltakunnasta ja kun he näkivät hänen antavan anteeksi vääryyden tekijöille. Kun hän oli sanonut eräälle miehelle: ”Ystäväni, sinun syntisi on annettu anteeksi”, juutalaiset lainopettajat ja fariseukset ajattelivat: ”Mikä mies tämä (Jeesus) on? Hän herjaa Jumalaa, kun puhuu noin.” (Luuk. 5:21.) Kun Jeesus oli sanonut eräälle miehelle: ”Ole rohkealla mielellä, poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi”, juutalaisten lainopettajat sanoivat itseksensä: ”Tuohan herjaa Jumalaa.” (Matt. 9:2,3.) Kuinka monta kertaa kävikään näin: ”He olisivat tahtoneet ottaa hänet kiinni, mutta pelkäsivät kansaa - - ja - -niin heillä oli halu ottaa hänet kiinni; mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.”

Jumalan armo suututtaa sellaisia ihmisiä, joiden mielestä väärintekijöitä, tyhjiä ja mitättömiä ihmisiä ei saa armahtaa. Ihmismieli ei ole tässä suhteessa muuttunut Kainin ajoista. Muutama vuosi sitten katselin järkyttyneenä ihmistä, joka suuttuneena polki jalkoihinsa armosta

kertovan kirjeen, jonka hän juuri oli lukenut. Kirjettä poikiessaan hän sanoi kiivastuneena: “Aina tätä samaa armoa!”

Suuttumus, joka syntyy siitä, että väärin tehnyttä kohdellaan armollisesti, herättää tuhoavan vihan. Me luemme: “Kain sanoi veljelleen Abelille: ’Lähde mukaani.’ Mutta kun he olivat kulkeneet jonkin matkaa, Kain kävi veljensä Abelin kimppuun ja tappoi hänet.” (1. Moos. 4:8.)

Tämän mukaisesti Jeesus opetti aikanaan: ”Ihmisen vihamiehiksi tulevat hänen omat perhekuntalaisensa” (Matt. 10:36, UT 38). Ja yleisemminkin, yli sukulaisrajojen: Toisten elämän tuhoaminen leviää helposti siellä, missä Jumalan nopeus ja armo koskevat kelpaamattomia tai sitä tarjotaan heille. Jeesus kertoi opetuslapsilleen: “Teidät erotetaan synagogasta, ja tulee sekin aika, jolloin jokainen, joka surmaa jonkun teistä, luulee toimittavansa pyhän palveluksen Jumalalle. Näin he tekevät, koska he eivät tunne Isää eivätkä minua.” (Joh. 16:2,3.)

Jesajan kuvaus sijaisuhrista

Miten paljon tässä Raamatun ensimmäisessä maininnassa karitsasta olisikaan tutkittavaa. Mutta avaamme nyt Jesajan kirjan. Sen luvussa 53 profeetta syventää opetusta Abelista ja uhrista, joiden puoleen Herra oli 1. Moos. 4. luvun mukaan suopeasti katsonut.

Jesajan kirjan rakenne ja Jumalan Karitsan paikka kirjassa kertoo paljon siitä, miten keskeisestä asiasta puhumme. Jesajan kirja jaetaan kahteen pääjaksoon, joista ensimmäinen, ”tuomion kirja,” muodostuu luvuista 1-39 ja toinen, ”lohdutuksen kirja”, muodostuu luvuista 40-66. Lukuja on siis yhteensä 66 eli sama määrä kuin Raamatussa on kirjoja. Jesajan kirjaa on tästä syystä kutsuttu ”pienoisraamatuksi”. Jesajan kirjan rakenteen mielenkiintoisuutta lisää se, että kirjan ensimmäisessä osassa on yhtä monta lukua kuin Vanhassa testamentissa on kirjoja (39) ja toisessa osassa on yhtä monta lukua kuin Uudessa testamentissa on kirjoja (27).

Keskellä kirjan jälkimmäistä osaa, siis keskellä ”lohdutuksen kirjaa”, on Jesajan 53. luku. Sen edellä on ”lohdutuksen kirjassa” 13 lukua ja jäljessä tulee 13 lukua. Ne kaikki sisältävät profetioita tulevasta Messiaasta. Mutta tämä keskimäinen profetia on niistä syvin ja ihmeellisin. Siinä liitytään vanhaan Karitsa -opetukseen ja sanotaan: “Me harhailimme eksyneinä kuin lampaat, jokainen meistä kääntyi omalle

tielleen. Mutta Herra pani meidän kaikkien syntivelan hänen kannettavakseen. Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen, ei hän suutansa avannut. Kuin karitsa, jota teuraaksi viedään, niin kuin lamma, joka on ääneti keritsijänsä edessä, ei hänkään suutansa avannut.” (Jes. 53:6,7.)

Tätä edeltävät lauseet kuuluvat: ”Hän kantoi meidän kipumme, otti taakakseen meidän sairautemme. Omista teoistaan me uskoimme hänen kärsivän rangaistusta, luulimme Jumalan häntä niistä lyövän ja kurittavan, vaikka meidän rikkomuksemme olivat hänet lävistäneet ja meidän pahat tekomme hänet ruhjoneet. Hän kärsi rangaistuksen, jotta meillä olisi rauha, hänen haavojensa hinnalla me olemme parantuneet.” (Jes. 53:4,5.)

On sanottu, että nämä sanat, itse asiassa koko Jesajan 53. luku, on kirjoitettu lähes kohta kohdalta kokonaan uudelleen Uudessa testamentissa ja aina kirjoittajat ovat ymmärtäneet luvun puhuvan Kristuksesta. Tämä luku kokoaakin merkillisellä tavalla yhteen Vanhassa testamentissa olevat Messias-profetiati, joiden täyttymystä profeetta ikään kuin katselee. Jesaja toteuttaa Johannes Kastajan sanaa: ”Katso, Jumalan Karitsa.”

Tässä jokainen sana on kirjan arvoinen, paljon enemmänkin. Kohta on valtavasti Jumalan Karitsasta puhuvista luvuista Vanhassa testamentissa. Kaikki Uudessa testamentissa olevat maininnat Jumalan Karitsasta nousevat tästä ihmeellisestä Jesajan kirjan kohdasta.

Kohdassa on merkillinen kielipillinen ”ongelma” — ja juuri se on jumalallisen ilmoituksen häikäisevä valo. Tähän asti karitsa on Raamatussa ollut lamma, eläin. Nyt tämä ihmisille välttämätön karitsa osoittautuu henkilöksi. ”Kuin *karitsa* - - niin kuin lamma - - ei *hänkään* suutansa avannut.” Karitsa on ”Hän”. Hyljeksitty *hän* oli, ihmisten torjuma, kipujen *mies*, sairauden tuttava - - Halveksittu *hän* oli, me emme *häntä* minään pitäneet.

Toinen piirre kuvauksessa on hän ja me -sanojen vuorottelu. Hän ja me punoutuvat tekstissä yhteen. Tämä uhrikaritsan kaltainen *Hän* kosketti meidän kipujamme ja sairauksiamme, enemmänkin. Hän ei vain koskettanut, vaan hän ”kantoi” ja ”otti taakakseen”. Hän ”kantoi”, hebr. *nasa*, sana, jonka juuri merkitsee ’nostaa ylös’; ”otti taakakseen” hebr. *sabal*, merkitsee ’kantaa kuormaa’, ’kantaa työlästä raskasta taakkaa’.

Näin hän teki ’meidän kivuillemme’, hebr. *sholi*, ja ’sairauksillemme’, hebr. *makob*. Nämä sanat kuvaavat hyvin inhimillisen kärsimyksen koko kirjoa. Tätä asiaa korostaa sanojen oleminen monikkomuodossa. Sanakirjan mukaan sanoissa on kyse huolista,

levottomuudesta, ahdistuneisuudesta, masennuksesta, hädästä, kärsimyksestä, murheesta, pelosta, surusta, tuskasta, vaivasta, mielipahasta, sielunhädästä, taistelusta, kivusta, sairaudesta, vaivasta, epätoivosta, kuolemanpelosta ja tuhosta, jonka keskellä ja odotuksessa me elämme.

Jotkut ovat päätelleet, että tässä ei ole kyse meidän jumalattomuudestamme, koska esille nostetaan kipumme ja sairautemme. Niihin myös kiinnitetään runsaasti huomiota nykyajan julistuksessa. Ei ymmärretä, että heprealainen runomuoto, jolla Jes. 53 on kirjoitettu, etenee näin: ensin asia sanotaan yhdellä tavalla, ja seuraavassa lauseessa asian merkitys avataan ja lukija viedään ”perille asti”. Näin käy tässäkin.

Kipujen ja sairauksien jälkeen tulevat kuitenkin sanat ”meidän rikkomuksemme”, ”meidän pahat tekomme” ja ”meidän kaikkien syntivelka”. Suomennoksessa meidän olemustamme kuvataan näin kolmella sanalla, hepreassa on kaksi sanaa, joista jälkimmäinen toistetaan kaksi kertaa. ‘Rikkomuksemme’, hepr. *pesha*, tulee kapinaa tarkoittavasta sanasta. Olemme Jumalan suhteen kapinassa. “Pahat tekomme” ja “syntivelkamme”, hepr. *avon*, tarkoittaa ‘rappiota’, ‘turmelusta’, ‘hävitystä’ ja samalla myös ‘syyllisyyttä’ ja ‘rangaistusta’, ‘tuhoa’.

Tässä on nyt syvennetty sitä, mitä Abelin olemuksesta tiedämme. Sanoimme, että Abel tarkoittaa ‘ei-riittävä’, ‘ei-kelvollinen’, ‘tyhjä’, ‘ei mitään’. Tämä ei ole vain passiivista kelvottomuutta, vaan vieläkin lohduttomampaa. Asian voisi sanoa näin: Ihmisen jumalattomuus ei perimmältään ole pahan tekemistä tai hyvän tekemättä jättämistä, vaan se on Jumalan vastustamista, mikä ilmenee kyvyttömyytenä tehdä aidosti hyvää ja kykynä tehdä todellisesti paha. Ihmisen tila on kadotetun tila, hengellisesti kuolleen tila, Jumalan vihan alla elävän luodun tila. Ihmisen on mahdotonta muuttaa itseään tai ansaita Jumalan suosiota. Ihmisten silmin katsottuna ihminen voi muuttua, mutta Jumalan edessä hän säilyy loppuun saakka Jumalasta täysin riippuvaisena. Ja Jumalalle kukin kerran tekee tilin itsestään.

Sanat eivät riitä kuvaamaan sitä hirvittävää tilaa, jossa olemme, näimme sen tai emme. Ihmisen hätätilan ymmärtäminen on ratkaisevan tärkeä hänen uskonsa sisällön kannalta. Katsokaamme asiaa vielä tältä kannalta: Jos ihminen (Jesajan tavoin) uskoo olevansa jumalaton ja kadotettu, hän ei usko siihen, että hän itseään muuttamalla voisi selvitä

pyhän Jumalan edessä. Tämä usko varjelee häntä monesta eksytyksestä, sillä harhat rakentuvat usein sellaisen uskon varaan, että ihminen voi muuttaa itseään. Andrew Fuller sanoi aikanaan, ettei hän tuntenut ketään, joka olisi omaksunut jonkin harhaopin, ellei tämä ensin ollut luopunut uskosta ihmisen jumalattomuuteen tai vähätellyt sen merkitystä. Väärät opit saavat usein elinvoimansa siitä, ettei käsitetä ihmisen kadotetun tilan todellisuutta.

Nykyisessä sekavassa ajassa meillä on huutava tarve nähdä ihmisen jumalattomuus *Jumalan sanan valossa*. Jesaja kuvaa ihmisiä sellaisina kuin Jumala meidät näkee. Julistajien tehtävänä on kertoa ihmisille, miten kelvottomia ja riittämättömiä he Jumalan edessä ovat. Ellemme näe sitä hätätilaa jossa olemme, olemme avoimet harhaopetuksille emmekä kykene arvostamaan Jumalan Karitsaa ja hänen uhrinsa merkitystä oikein. Jumalattomina ja kadotettuina meillä on tappava ”lepratauti”, johon vain Jumalan Karitsan uhrikuolema voi antaa avun.

Saisimme silmät nähdä itsemme niin kuin kuningas Daavid näki itsensä kun hän kirjoitti psalmin 51: “Jumala, ole minulle armollinen hyvydessäsi, pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden. Pese minut puhtaaksi rikoksestani ja anna lankeemukseni anteeksi. Minä tiedän pahat tekoni, minun syntini on aina minun edessäni. Sinua, sinua vastaan olen rikkonut, olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi. Oikein teet, kun minua nuhtelet, ja syystä sinä minut tuomitset. Syntinen olin jo syntyessäni, synnin alaiseksi olen siinnyt äitini kohtuun.” (Ps. 51:3-7.)

Niille, joille tämä kauhistava tila hiukan selviää, profeetta Jesaja osoittaa, että Jumalan Karitsa on uhrattu jumalattomien tähden. Lyödylle sielulle ei voi olla suurempaa lohdutusta kuin omistaa Pyhän Hengen todistus siitä, että Kristus kuoli myös syntiemme juurien tähden, sen tähden, että synnintunnustuksemme ja parannuksemme ja totuudentuntonne ja murtumisemme ja kaikki muu meissä aina jää puutteelliseksi eikä meille jää mitään viatonta tekoa armon saamisen perusteeksi.

Kapinamme ja turmeluksemme lävistivät ja ruhjoivat Jumalan Karitsan. Profeetta Jesajan sanat ovat äärimmäisen voimakkaita, kun hän kuvaa Karitsan tuhoa. Alkukielen sanat *daka* ja *musar* tarkoittavat, että Karitsa kukistettiin todellisesti ja täysin ja hän menetti totaalisesti kaiken. Hänet ‘puhkaistiin’, ‘läpisurvottiin’, ‘murskattiin’, ‘lyötiin palasiksi’. Jumalan Karitsaa kohtasi häpeä, maineen menetys, inhimillisen ja

jumalallisen arvon menetys, Isän menetys, iankaikkisuuden menetys. Ihmiset ja Jumala kirosivat hänet. Hänen sielunsa, ruumiinsa ja henkensä hajotettiin kappaleiksi, ne heitettiin erilleen.

Sanakirjan mukaan nuo sanat tarkoittavat sitä, että Karitsa musertui, hajosi, rusentui, särkyi, jauhautui, luhistui, pirstoutui, hänet raadeltiin, rikottiin, ruhjottiin, runneltiin, tuhottiin, rouhittiin, murennettiin, sanalla sanoen häntä rangaistiin synnin tähden. Karitsan kävi näin meidän kapinointimme ja rikkomustemme tähden.

Tässä me olimme, mitä Golgatalla todella tapahtui. Kristuksen risti on *Jumalan* langettaman kuolemantuomion täytäntöönpanopaikka. Kauhistuttavinta ristillä eivät olleet Jeesuksen fyysiset tuskat ja kärsimykset, joita ihmiset katselivat. Moni muukin on kärsinyt ristiinnaulitsemisesta aiheutuvat suuret ruumiilliset kivut. Jeesuksen varsinainen ja ainutkertainen kärsimys oli siinä, että hänen Isänsä, pyhä Jumala, tuomitsija rankaisi häntä. Jumala toimi Golgatalla nimenomaan näin.

Me emme silti olleet sivussa, sillä Jumala toimi meidän puolestamme. Profeetta korostaa kumpaakin asiaa. Mainituissa jakeissa hän puhuu seitsemän kertaa Karitsasta ja seitsemän kertaa meistä. ”*Hän kärsi* rangaistuksen, jotta *meillä* olisi *rauha* - - *Me harhailimme* eksyneinä - - Mutta Herra pani *meidän* kaikkien syntivelan *hänen* kannettavakseen.” Ja vielä: ”- - *hänen* haavojensa hinnalla *me* olemme parantuneet.” ”Hänen haavansa” on hänen hajoamisensa. Meidän parantumisemme on hänen hajoamisensa vastakohta. Mikä Jumala, mikä Jumalan Karitsa!

Sen jälkeen kun rangaistus oli Herran palvelijan päällä ja museri hänet, on vihollisuus Jumalan puolelta poistunut ja sen tilalla riittävä uhri, veri, armo ja uusi liitto. Nyt on olemassa ”hänen haavojensa hinta”, jolla me ilmaiseksi saamme *ottaa vastaan* pelastuksen iäiseksi parantumiseksemme. Rauha löytyy nyt ristin kärsimyksen juurelta, ja vain se rauha kestää iäti.

Rauhan perustana on se, että rangaistus on siirretty meiltä hänelle. Jos asetamme rauhan perustaksi oman kokemuksemme ja itsessämme tapahtuvat liikahtelut ja muutokset, olemme pettävällä pohjalla. Kaikki, mikä meissä on, on turmeltunutta. Jos taas asetamme rauhan perustaksi Jumalan muuttumisen kuluttavasta tulesta vaikkapa tuttavalliseksi ”isukiksi” olemme jälleen harhapolulla. Jumala on *edelleen* kuluttavainen tuli ja kuitenkin uskallamme sanoa ristin juurella: Abba, Isä.

Tässä profetiassa ei esiinny sanaa laki, mutta kaikki mitä siinä kuvataan, johtuu siitä, että Jumalan laki on olemassa ja voimassa pienintä piirtoa myöten. Jesaja oli ollut lain kieltäjä, antinomisti. Tässä asiassa tehdään usein virheellisiä tulkintoja. Jos profeetta tai joku muu puhuu sovituksista ja armosta, se ei tarkoita, että hän vastustaisi lakia tai pitäisi sitä turhana. Lunastuksesta ja anteeksiantamuksesta puhuminen ei välttämättä merkitse, että puhuja kieltäisi Jumalan käskyt. Jumalan Karitsa on ihmeellinen ja hänen työnsä on hämmästyttävä nimenomaan siksi, että Jumalan laki on olemassa vaatimuksineen ja tuomioineen.

Tässä profetiassa ei esiinny myöskään sanaa rakkaus, mutta jokainen sen rivi osoittaa Jumalan rakastavan. Jumala ei puhu rakkaudesta, vaan hän toimii rakastaen. Tämä rakkaus palvelee ja antaa kaikkensa ihmisten edestä. Jesajan profetiassa näemme Jumalan hehkuvan ja tuhoavan vihan. ”Herra näki hyväksi, että hänet ruhjottiin, että hänet lävistettiin” (Jes. 53:10). Samalla näemme, miten rakkaus ylittää kaiken hänessä ja miten hän antaa sijaisen kuolla ihmisten puolesta.

Sovituksen syvintä salaisuutta emme ymmärrä. Me emme ajatuksissamme pysty yhdistämään Jumalan vihaaja Jumalan rakkauteen. Sen vain tiedämme, että Golgatan sovitusapahtuma avasi syntiselle ihmiselle pääsyn Jumalan luo. ”Se, jolla tuli olla rauha, saa rangaistuksen kun taas se, jonka tuli saada rangaistus, saakin rauhan” (Luther). Se, joka turvautuu tähän Kristukseen, ei joudu häpeään.

Me emme koskaan täällä alhaalla tule täysin ymmärtämään tätä. Vanhat puritaanit sanoivatkin tästä syystä: ”Kun tulen taivaaseen, katselen ensimmäiset tuhat vuotta Jumalan Karitsaa. Sitten saatan vilkaista nopeasti ympärilleni.”

J. Sidlow Baxter sanoi aikanaan, että useimmat meistä viettävät aivan liian vähän aikaa ristin salaisuuden tutkimisessa. Meidän täytyisi uudelleen oppia, miksi risti oli välttämätön ja mitä se ihmiskunnalle tuotti. Hän sanoo, että julistajien täytyisi viettää tunteja yksinäisyydessä ristin edessä ja hitaasti, rivi riviltä, lukea uudelleen ja uudelleen Jesajan 53. luku. Jos todella aiomme julistaa Kristusta ristiinnaulittuna (niin kuin Paavali tahtoi), meidän täytyy saada nähdä tuo risti ja Vapahtaja tuolla ristillä. Totisesti, ”hän on haavoitettu, hän on runneltu”. Ilman tätä ei ole olemassa sieluja voittavaa julistusta. Kukaan ei voi julistaa aitoa evankeliumia ilman ristiinnaulittua Kristusta, ilman Jumalan Karitsaa.

Olemme tässä puhuneet Karitsasta hän -muodossa Jesajan profetian perusteella. Vanhan ja uuden liiton rajalla Jumala avasi tämän merkillisen kieliopillisen ristiriidan ”salaisuuden”. Apostoli Johannes kertoo Johannes Kastajasta näin: ”Seuraavana päivänä Johannes näki, että *Jeesus* oli tulossa hänen luokseen. Silloin Johannes osoitti Herraa Jeesusta ja sanoi: ‘Katsokaa: *Jumalan Karitsa*, joka ottaa pois maailman synnin!’ ” (Joh. 1:29.) Jesajan mainitsema karitsa, joka oli henkilö, määriteltiin nyt täsmällisesti ja lopullisesti. *Karitsa on Jeesus*. Hänestä Jumala oli puhunut Mooseksesta alkaen. Hänestä koko Raamattu todistaa.

Jumalan Karitsa Golgatalla

Sen jälkeen kun Johannes Kastaja oli vanhan ja uuden liiton rajalla osoittanut, että Vanhassa testamentissa kuvattu Karitsa on Jeesus, kaikki Jumalan Karitsaan liittyvä oikea huomio kohdistui Jeesukseen. Jumalan Karitsana Jeesus täytti Vanhassa testamentissa olleet karitsa -ennustukset ja opetukset ja antoi itsensä syntiuhrina ja ihmisten sijaisena kuolemaan.

Kun Jumalan Karitsa, Jeesus, kanto Golgatalla meidän syntimme ja kärsi niiden tähden rangaistuksen, kun hänet uhrattiin, ”tuli pimeys koko maan ylle, ja sitä kesti yhdeksänteen tuntiin saakka”. Ja sitten ”yhdeksännen tunnin vaiheilla” Jumalan Karitsa, Jeesus, huusi kovalla äänellä: ”Eeli, Eeli, lama sabaktani?” Evankelistat Matteus ja Markus, jotka tämän kysymyksen ovat evankeliumeihinsa tallentaneet, toteavat, että tämä lause merkitsee: ”*Jumalani. Jumalani, miksi hylkäsit minut?*” (Matt. 27:45,46; Mark. 15:34.)

Nyt olemme Vanhan testamentin 1400 -vuotisen opetuksen täyttymyksessä. Nyt Jumalan Karitsa on laskettu uhrialttarille. Uhrialttarilla Jumalan Karitsa huusi sanat, jotka jo kuningas Daavid oli tallentanut muistiin psalmiinsa 22. Psalmi antaa Jeesuksen Golgatan huutoa laajemman käsityksen siitä, mitä hän koki tuona Jumalan rangaistuksen järkyttävänä hetkenä - tai paremminkin, mitä silloin tapahtui ihmisten sitä näkemättä.

Daavidin psalmi alkaa sanoilla ”Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?” Sitten psalmi ikään kuin avaa tätä järkyttävää kysymystä ja lisää tietoa huutajan tilanteesta. Psalmi jatkuu:

“Minä huudan sinua avuksi, mutta *sinä olet kaukana*. Jumalani, minä kutsun sinua päivisin, mutta *sinä et vastaa*. Yöt kaikki *huudan*

saamatta rauhaa. Sinä olet pyhä, sinä olet kuningas - -Sinuun ovat turvanneet isämme ennen. Sinuun he turvasivat ja pääsivät suojaan, sinua he huusivat ja saivat avun - -Mutta minä olen maan mato, en enää ihminen, olen kansani hylkäämä, ihmisten pilkka. Kaikki ilkkuvat, kun minut näkevät, pudistavat päätään ja ivaavat minua: 'Hän on turvannut Herraan, auttakoon Herra häntä. Herra on häneen mieltynyt, pelastakoon siis hänet!' - - Älä ole kaukana nyt, kun hätä on lähellä eikä kukaan minua auta. ”(Ps. 22:2-12).

Jeesuksen hylkäämisessä käy ilmi uhrin luonne, kadotuksen kauhea todellisuus, se mitä ikuinen ero Jumalasta on, mitä on elämä ilman Jumalaa, elämä ilman Elämää. Jumala on mittaamattoman suuri rakkauden ja armon meri. Mutta hän on myös pyhä, jonka läheisyys polttaa kaiken synnin. Ja ilman häntä on vain epätoivoa.

Uhritulen liekissä Jumalan Karitsa koki:

"Voimani valuu maahan kuin vesi luuni irtoavat toisistaan. Sydämeni on kuin pehmeää vahaa, se sulaa rinnassani. Kurkkuni on kuiva kuin ruukunsiru, kieleni on tarttunut kitalakeen. Maan tomuun sinä suistat minut kuolemaan! ” (Ps. 22:15,16).

Hylätyksi tulemisen sisältö on Jumalan oleminen kaukana, Jumalan vaikeneminen, Jumalan toimettomuus, ero Jumalasta, avuttomuus, kuolema. Daavid ja Jeesus käyttivät hylkäämisestä heprealaista sanaa *azab*, jonka Matteus ja Markus ovat kääntäneet kreikan sanalla *engkataleipoo* ‘särkeä’, ‘heittää pois’, ‘jättää (heitteille)’, ‘luovuttaa’, ‘hylätä’, ‘uhrata’, ‘tappaa’, ‘muuttaa erämaaksi’.

Ristillä Jumalan viha siis ilmeni Poikaa kohtaan niin todellisenä, että hän hylkäsi Pojan. Katsokaamme tätä hämmästyttävää tosiasiaa silmästä silmään. Hiukan opillisemmin — vaikka itse asiassa hyvin käytännöllisesti — tämä tarkoittaa sitä, että Golgatalla jumaluuden ensimmäinen persoona Isä hylkäsi jumaluuden toisen persoonan Pojan. Koska Jumala on yksi eikä hän ole moni, hylkääminen aiheutti kolmiyhteisen Jumalan sisäisen särkymisen. Inhimillisen kielen sanoin voimme yrittää sanoa tämän: Kun Isä hylkäsi Pojan, Poika jäi Isättömäksi ja silloin hän huusi: “Miksi minut hylkäsit?” Samalla kuitenkin Isä jäi ilman Poikaa ja Isä huusi samanlaisessa tuskassa kuin Poika. Isä kärsi sanoinkuvaamattomasti, kun hänen Poikansa kuoli. Meidän täytyy ymmärtää että Pojan Isättömyys (orpous) oli yhtä suuri tuska kuin

lapsettomuus Isälle. Poika kärsii, kun rakastava Isä hylkäsi. Isä kärsi, kun hän menetti rakkaan Poikansa.

Risti on tällä tavalla Isän ja Pojan välinen tapahtuma kolmiyhteisessä Jumalassa — meidän tähtemme! Tämä myös tekee ymmärrettäväksi sen, että Jeesus jo Getsemanessa alkoi ”kauhistua ja tulla tuskaan”. Alkukielen sanat kuvaavat Jeesuksen hädän syvyyttä. Sana ”kauhistua”, Mark. 14:33, tarkoittaa ‘hämmästyä’, ‘joutua pelon valtaan’, ‘joutua ymmälle’, ‘tulla sanattomaksi’ ja ‘hoiperrella’. ”Tulla tuskaan” tarkoittaa ‘olla poissa’, ‘ei olla kotona’.

Luukas jatkaa: ”Suuressa tuskassaan Jeesus rukoili yhä kiihkeämmin, niin että hänen hikensä vuoti maahan veripisaroiden tavoin” (Luuk. 22:44). Onko enää ihmeellistä, että Jeesus rukoili näinkin: ”Isä, jos tahdot, niin ota tämä malja minulta pois. Mutta älköön toteutuko minun tahtoni, vaan sinun.” (Luuk. 22:42.)?

Kun ajattelemme mitä Jumalan Karitsan uhraaminen merkitsi, ei enää vaikuta oudolta, että profeetta Jesaja käytti Jumalan Karitsasta sanoja, jotka kuvaavat Jumalan uhrikaritsan murskautumista, musertumista, hajoamista, särkymistä, luhistumista, pirstoutumista, rikkoutumista, tuhoutumista. Näin kävi Jumalan Karitsan, ja näin kävi Jumalan. Sovitus merkitsee koko Jumalan särkymistä, Jumalan sisäisen yhteyden hajoamista, ehjän murskautumista.

Ristillä näemme kolmiyhteisen Jumalan antamassa itsensä helvetilliseen sisäiseen hajaannukseen rakentaakseen yhteyden syntisiin ihmisiin. Tämä on sanoinkuvaamaton tapahtuma, jonka edessä tulisi olla paljon hiljaa.

Jumalan Karitsa tänään

Katsokaamme vielä lyhyesti Jumalan Karitsan nykytilaa. Missä hän nyt on? Mitä hän nyt tekee? Siitä saamme tietoa Ilm. 5. luvusta, missä on apostoli Johanneksen näky taivaallisen valtaistuimen edessä seisovasta teurastetusta ja ylösnousseesta Karitsasta. Apostoli kirjoittaa: ”Minä näin, että valtaistuimen ja neljän olennon edessä vanhinten *keskellä seisoi Karitsa. Se oli kuin teurastettu* - - ” (Ilm. 5:6.)

Golgata on paikka, jonka jäljet ja merkitys eivät koskaan häviä Jumalan Karitsasta. Teurastettu Jumalan Karitsa seisoo nyt koko maailmanhallinnon keskipisteessä ”kuin teurastettu”. Minkähän näköinen

hän siis on? Johannes ei sano tämän enempää. Mutta sen me tiedämme selvästi, että Jumalan ilmoituksen keskuksessa hän on aina ollut — ja Jumalan valtakunnan keskuksessa hän on nytkin.

Tämä on äärettömän tärkeää ajatellen meidän uskoamme, uskonelämäämme, julistustamme ja opetustamme. Taivaassa ei ole mitään uutta palvonnan kohdetta, siellä palvotaan Jumalan Karitsaa. Ristiinnaulittu Jeesus on kaiken keskus Golgatan tapahtumien jälkeenkin. Taivaassa ei mennä Golgatasta ja ristiinnaulitusta Karitsasta eteenpäin tai syvemmälle. Taivaassa Jumalan Uhrikaritsa on kaiken keskus. Juuri nyt hän on keskellä taivaallista valtaistuinta, mistä hänen valtakuntansa työtä hallitaan. Ja hänen arvonsa taivaassa on mittaamaton juuri teurastettuna. Johannes näki tämän.

“Ja minä näin, että valtaistuimen ja neljän olennon edessä vanhinten *keskellä seisoi Karitsa*. Se oli kuin *teurastettu* - - Se astui lähemmäs ja otti kirjan valtaistuimella istuvan oikeasta kädestä. Kun Karitsa otti kirjan, ne neljä olentoa ja kaksikymmentäneljä vanhinta heittäytyivät *hänen eteensä*. Vanhimmillä oli kaikilla harppu ja kultamalja täynnä uhri-savua, pyhien rukouksia. He lauloivat uuden laulun: — Sinä olet *arvollinen* ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä *sinut on teurastettu*, olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmisiä kaikista heimoista, kaikista kielistä, kansoista ja maista.” (Ilm. 5:6-9.)

Taivaassa kaikui uusi laulu, mutta siinä ei ollut uusia sanoja. Voi, kunpa kuulisimme tämän taivaallisen laulun tänne maan päälle! Täällä kokousten ja opetusten keskukseseen nousee monta uutta ihmeellistä asiaa. Missä Jeesus nykyään saa tällaisen jakamattoman kunnioituksen osakseen? Miksi hänen rinnalleen korotetaan muuta?

Meidän tulisi muuttaa paljon hengellisen elämämme painotuksissa ja seurakuntiemme toiminnassa, jotta esittämämme asiat olisivat sopusoinnussa taivaan todellisuuden kanssa.

Papit, saarnaajat, julistajat, arvioikaa kokoustenne sisältöä! Mikä musiikistanne, mikä lauluistanne, mikä sanomastanne on lähtöisin siltä valtaistuimelta, jonka keskellä seisoo Jeesus Kristus Karitsa, joka on kuin teurastettu? Miksi te korotatte muuta hänen rinnalleen? Miksi ihmiset ajatelevat muuta kuin häntä? Suunnatkaa oma ja kuulihoittenne katse Jumalan Karitsaan, joka ottaa pois maailman synnin.

Maailmankaikkeudessa on vain yksi ”arvollinen”, joka voi avata kaikki sinetit, sillä hän ”on teurastettu” ja on verellään ostanut ihmiset kaikista kansoista.

”Ei tämä ole mitään teologiaa”, sanovat jotkut. Mutta me sanomme: Tämä vasta teologiaa on! Tässä vasta oikea oppi Jumalasta on, oppi hänestä ja hänen Karitsastaan. Teurastettu, ristiinnaulittu Jumalan Karitsa on taivaassa kaiken keskus. Olisipa hän sellainen myös maan päällä ja sydämissämme!

Kun tätä ajattelemme, voimme hyvin yhtyä edesmenneen J. Sidlow Baxterin sanoihin: ”Tulkoot ja menkööt teologiset muotivirtaukset. Olkoon 20. vuosisadan kyynisyys mitä se on. Osoittakoot ihmiset halveksuntaa, liekehtikööt henkivallat, kasvakoon vastustus moninkertaiseksi. Ainoa sanoma, joka pelastaa ihmiset, on evankeliumi Karitsasta. Olkoon Karitsa meidän julistuksemme, suunnitelmiamme ja palvelumme, meidän uskomme, toivomme ja rakkautemme keskuksessa enemmän kuin koskaan.

Kuuluttakaamme häntä, korottakaamme häntä, kunnioittakaamme häntä, rakastakaamme häntä, eläkäämme hänelle, jos tarpeen kuolkaamme hänelle. Varokaamme tulemasta niin päteviksi teologeiksi tai niin kiireellisiksi hengellisessä työssä tai niin tunteettomiksi muutoin, ettemme enää hämmästy ja ihmettele häntä.”

Mitä tarvitsemme? Paluuta Jumalan Karitsan luo. Kristuksen luo. Ei ole mitään uutta, ei ole mitään syvempää, ei ole mitään elävämpää ja aidompaa kuin Jumalan Karitsa, Jeesus Kristus.

Per-Olof Malk
Hyvinkää

Oikean ja väärän erottaminen kristillisessä toiminnassa ja julistuksessa

Aidon ja epäaidon erottamisen tärkeys

Oikean ja väärän erottaminen kristinuskon peruskysymyksissä on sekä meidän että lähimmäistemme pelastumisen kannalta äärettömän tärkeä asia. Asian vakavuutta lisää se, että elämämme ja vaelluksemme vaikuttaa myös *toisiin* ihmisiin ja siihen, millaisena he näkevät evankeliumin ja kuinka he suhtautuvat siihen. Meitä tarkkaamalla he voivat saada kaipauksen Jumalan puoleen tai ajautua pois hänen vaikutuspiiristään pettyneinä meidän elämäämme ja käyttäytymiseemme.

Raamatussa painotetaan tavan takaa oikean ja väärän erottamisen tärkeyttä. Useista kohdista löydämme varoituksen “älkää eksykö”. Kun opetuslapset kyselivät Jeesukselta hänen tulemuksensa ja lopun ajan merkkejä, Jeesus sanoi aivan ensimmäiseksi: “Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä” (Matt. 24:4). Totuudessa pysymisen tärkeys korostuu myös Paavalin kirjeessä tessalonikalaisille: “Ja sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen - - että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuutta, vaan mielistyneet vääryyteen” (2. Tess. 2:11,12). Varoitukset eksymyksestä kohdistetaan opetuslapsille ja seurakunnille.

Hyvän Paimenen ääni

Jokaisen Jumalan lapsen sydämessä asuu Kristuksen Henki, sillä Raamattu sanoo: “Jolla ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole hänen omansa” (Room. 8:9).

Jeesuksen Henki, Pyhä Henki, on totuuden henki. Raamattu puhuu Hänestä: “Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen” (Joh. 16:13). Ja: “Mutta Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimessäni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teitä kaikesta, minkä minä olen teille sanonut” (Joh. 14:26).

Jeesus on Hyvä Paimen, jonka omat tuntevat hänen äänensä: “Ja laskettuaan kaikki omansa ulos hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä he tuntevat hänen äänensä. Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä.” (Joh. 10:4,5.)

Avain oikean ja väärän erottamiseen on siis Hyvän Paimenen, Jeesuksen, äänen tunteminen. Hyvän Paimenen ääni on myös *evankeliumin ääni*, joka kertoo meille, että Jumala antaa pelastuksen lahjana sille, joka uskoo Jeesukseen. Kuitenkin on tarpeen muistaa, että harhaopettajatkin käyttävät Jeesuksen nimeä ja muut “evankeliumit” ja maailman uskonnot perustuvat ihmisen omiin suorituksiin. Siksi Paavali kirjoittaa korinttolaisille toisesta evankeliumista ja toisesta Jeesuksesta (2. Kor. 11:4).

Vieraan “evankeliumin” julistajat muuttavat usein sanojen ja peruskäsitteiden merkityksen, jolloin niillä tarkoitetaan jotain muuta kuin ennen. Tällaisia sanoja ovat mm. evankeliumi, synti, usko, vanhurskaus, pyhitys jne. Varsinkin sanat armoja *laki* saavat usein uuden merkityksen, jolloin evankeliumin sanoma hämärtyy eikä ihminen voi ymmärtää syntiturmelustaan eikä myöskään päästä kokemaan anteeksiantamusta ja Jumalan lasten vapautta.

Sisäiseen maailmaamme tulee monenlaisia “ääniä”. Näillä äänillä on kolme lähdettä: ne voivat tulla ihmisestä itsestään, sielunviholliselta tai Jumalalta. Useinkaan ne eivät tule korvin kuultavasti, vaan ikään kuin aavistuksena. Jumalan vaikuttama aavistus ilmaisee, että jossakin julistuksessa, opetuksessa, kirjoituksessa tai laulussa kaikki ei ole kohdallaan. Siinä on jotain vierasta, jota voi olla vaikea määritellä. Kun joutuu tekemisiin väärän kanssa, aavistukseen liittyy usein ahdistuksen tunnetta ja pelkoa.

Raamatun tuntemus on tärkeää eroteltaessa oikeaa ja väärää. Hyvän Paimenen ääni ei ole koskaan ristiriidassa Raamatun kokonaisilmoituksen kanssa. Asiaa vaikeuttaa se, että myös vääriä opetuksia perustellaan Raamatulla, joskin lainaukset ovat usein irrallisia ja asiayhteydestään erotettuja. Tunnusomaista vieraan paimenen äänelle on evankeliumin keskeisten asioiden puuttuminen. Uskovien aistit voivat kuitenkin harjaantua erottamaan hyvän pahasta (Hepr. 5:14).

Ihminen keskipisteenä

Oikean ja väärän erottamiseksi on olemassa joitakin hyviksi todettuja menetelmiä. Yksi tällainen on tutkia, mikä epäilyttävässä asiassa on keskeistä. Hengelliseltä vaikuttava väärä toiminta keskittyy ihmiseen ja korottaa ihmistä ja ihmisen tekemisiä siitä huolimatta, että voidaan puhua paljonkin Jumalasta, Jeesuksesta ja Pyhästä Hengestä. Jollakin ihmislähtöisellä koetetaan saada Jumalan mielisuosio ja hänen läsnäolonsa “alas” iloksemme. Jumalaa koetetaan lahjoa monisanaisuudella esimerkiksi laulun sanoja yhä uudestaan toistamalla. Jeesus kuitenkin varoittaa tällaisesta: “Ja kun rukoulette, niin älkää tyhjiä hokeko, niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan” (Matt. 6:7).

Aidossa kristillisyydessä ihminen on Jumalan työn kohteena eli *objektina* ja Jumala on toimivana osapuolena, *subjektina*. Väärässä on päinvastoin.

Suhde Jumalan lakiin tienviittana

Oikea ja väärä voidaan erottaa myös tarkastelemalla asiaa suhteessa Jumalan lakiin. Tässä voidaan erottaa kaksi vastakkaista vääristymää. Toinen näistä on *lain alaisuus* eli *legalismi*. **Legalismi** tulee latinan sanasta *lex*. Vastakkaista tälle on *lain hylkääminen* eli *antinomismi*. Antinomismi tai *nomismi*, joksi sitä on aiemmin kutsuttu, tulee kreikan sanasta *nomos*. Molemmat sanat tarkoittavat lakia.

Legalismissa elävät ihmiset kuvittelevat, että he saavat Jumalan hyväksynnän inhimillisin päätöksin ja omin keinoin. Tämä johtaa “hengelliseen” toimintaan, jota tehdään ihmisvoimin. He uskovat olevansa Jumalan valtakunnan asialinja siksi Jumalan erityisesti siunaavan heidän työtään, joka voi olla suurta, näyttävää ja menestyksellistä. He ovat sitä mieltä, että jos ihminen päättää tehdä Jumalan tahdon, hänellä on myös kyky siihen.

Eräs legalismin ilmenemismuoto on *menestysteologia*, jonka sisällä on havaittavissa erilaisia oppisuuntia. Yhteisinä piirteinä näille voidaan mainita ajallisia korostava ihmiskeskeisyys, taloudellinen menestys ja terveys. Usein asiaan liittyy myös uusi ilmestystieto ja profetioiden tulva sekä kuviteltuja tai todellisia ihmeitä ja merkkejä, joiden alkuperä

jää selvittämättä. Ilmeinen menestys ja suuruuskaan eivät silti takaa, että toiminta on lähtöisin Jumalasta.

Äärimmilleen viety legalismi voi johtaa **antinomismiin** silloin kun ihminen ymmärtää lain vaatimukset ylivoimaisiksi nähdessään todellisen tilansa. Näin ihminen ajautuu helposti välinpitämättömyyteen ja kyynisyyteen.

Antinomistinen julistus välttelee totuutta Jumalan pyhydestä ja hänen vihastaan syntiä kohtaan. Se korostaa yksipuolisesti Jumalan rakkautta unohtaen Jumalan pyhyden ja Jumalan pelon. Antinomismi johtaa maailmanmielisyyteen, nautiskeluun ja vastuuttomuuteen. Antinomismiin kuuluvaksi voidaan katsoa myös keskittyminen omaan huonouteen siinä määrin, että peittoon jää juuri se, mistä evankeliumi puhuu, ilosanoma Kristuksen täytetystä työstä.

Kun ihminen on vuosikausia sellaisen opetuksen alla, jossa kokonaan kielletään pyhitys ja armon myönteiset vaikutukset ihmisessä, hän voi ”hyvällä omallatunnolla” tehdä kaikkea sitä, mitä hän ennenkin tekijä mitä maailmassa tehdään. Hän saattaa pitää itseään kristittynä, vaikka ei millään tavalla erotu maailmasta ja sen hengestä. Jumalan laki saattaa jossain vaiheessa kuitenkin tulla hänen tuomarikseen, jolloin hän yrittää parantaa itseään ja joutuu näin lain hylkäämisestä lain alaisuuteen. Silloin voi käydä niin, ettei hän enää löydäkään sisäistä vapautta evankeliumista, vaan ajautuu epätoivoon.

Lain alaisille kuuluvat Paavalin sanat galatalaisille: ”Te olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaiksi; te olette langenneet pois armosta” (Gal. 5:4). Lain hylkääjille voivat kuulua Jeesuksen ankarat sanat: ” - - menkää pois minun tyköäni, te laittomuuden tekijät” (Matt. 7:23; vrt. Matt. 13:41; Luuk. 13:27). Se, miten suhtaudumme Jumalan lakiin, ei siis ole lainkaan yhdentekevää.

Yhtenä harhana on mainittava myös **sakramentalismi**, jonka mukaan kuuluminen tiettyyn yhteisöön ja oikealla tavalla ja oikein suoritettut pyhät toimitukset riittävät pelastumiseen.

Kaikki ovat alttiita harhaopeille

Väärälle opetukselle Kristus ei riitä, vaan halutaan mennä Kristuksesta eteenpäin, jolloin Raamatun rinnalle tai sen jatkoksi avataan

ovi myös uudelle ja “paremmalle” ilmoitukselle. Ristiinnaulittu Kristus saa väistyä taka-alalle jonkin “suuremman ja paremman” tieltä.

Mikään hengellinen liike ei ole täysin vapaa harhoista, vaikka sitä ei yleensä myönnetä. Varsinkin oman ryhmän arvostelua pidetään suurena syntinä. Avointa keskustelua omaa yhteisöä koskevista asioista ei edes sen *sisällä* pidetä toivottavana puhumattakaan siitä, että niistä keskusteltaisiin joidenkin ulkopuolisten kanssa. Keskustelumahdollisuuden puuttuminen aiheuttaa jännitteitä ja on omiaan luomaan pelon ilmapiiriä. Tällaisten puutteiden vuoksi luontevat ihmiskontaktit ovat joillekin yhteisöille lähes tuntemattomia.

Arvioinnin kieltämisestä huolimatta tai juuri sen tähden on tärkeää tunnistaa vääristymien tunnusomaiset piirteet varsinkin omassa joukossa, vaikka tämä onkin vähemmän sallittua, monelle hyvin vastenmielistä, loukkaavaa ja joskus lähes mahdotonta, jos takana on vuosien jäsenyys kyseisessä yhteisössä.

Jumalan herättämä ihminen (uskova) voi alkaa uudelleen nähdä Kristuksen olemuksen ihmeellisyyden ja hänen sovitustyönsä Jumalan suurimpana tekona ihmisen hyväksi. Uskovaa, joka alkaa erottaa oikean ja väärän, voidaan pitää uskostaan luopuvana, jos hänen uskonsa omiin suorituksiin vähenee ja usko Kristuksen kaikkivoipaisuuteen kasvaa. Oman yhteisön taholta voi kohdistua paineita sellaiseen, joka menettää uskonsa omaan yrittämiseen ja löytää todellisen Jumalan armotyön. Monet yhteisöt sitovat ihmisiä mieluummin itseensä kuin Kristukseen.

Sen lisäksi, että harhojen vaikutusta on havaittavissa hengellisten liikkeitten sisällä, samoin tapahtuu yksilötasolla lähes jokaisen uskovan omalla kohdalla. Jos näemme eksytystä vain toisissa ja ulkopuolellamme emmekä itsessämme, olemme suuressa vaarassa. Siksi meidän tulee tarkkailla myös omaa vaellustamme. Kun ihmisessä kehittyy oikean ja väärän erottelukyky, hän alkaa nähdä vääriä ja synnillisiä asioita myös omassa sydämessään. Tämän tuskallisen huomion tulisi viedä hänet yhä uudelleen ristin juurelle. Olkoon rukouksemme “Päästä meidät pahasta” todellinen.

Nykyajan erityispiirteitä

Nykyajan kristillisyyden yksi näkyvin ongelma on sielullisen ja hengellisen sekoittaminen toisiinsa. Raamattu käyttää sielullisuudesta

usein sanaa lihallinen. Sekä sielullinen että lihallinen esiintyvät Raamatussa hengellisen vastakohtina.

Sielullinen elämys ja hurmio saadaan aikaan erilaisin menetelmin. Vahva tunnelataus syntyy musiikin ja liikunnan keinoin erityisen tehokkaasti suuren joukon läsnä ollessa. Sielunelämän mekanismit toimivat kaikissa viitekehyksissä, mutta hengelliseen liitettyinä ne antavat valheellisen ja pettävän tunteen siitä, että ollaan tekemisissä jumalallisen kanssa.

Mikäli kokemuksen tuottamaa hurmiota ei uusita ajoittain, niihin sidoksissa oleva ihminen tuntee itsensä helposti Jumalan hylkäämäksi.

Sielullisuudesta puhuttaessa on otettava esille myös korkeakirkollisuus juhlamenoineen. Niissä koettu hartaus ja mystiikka voivat yhtä hyvin olla pelkkä sielun maailmaa ruokkiva elämys, jossa evankeliumin ydinsanoma ei pääse vaikuttamaan ihmisen henkeen.

Sielullinen mutta hengellisenä pidetty kokemus toimii eräänlaisena *rokotteena* todellista hengen elämää vastaan, koska se aiheuttaa riippuvuutta tietyistä elämyksistä. Sitä vastoin aito hengellinen elämä perustuu uskoon ja siihen luottamukseen, että Jumala on meille armollinen ainoastaan Kristuksen työn tähden. Tämä elämä on yhtä todellista minäkin aikoina, jolloin tunteet ovat poissa. Tosiasiassa “kuivat ajat” kuuluvat Jumalan tehokkaimpiin kasvatusmenetelmiin, jolloin hän juurruttaa uskovan ihmisen sanaansa ja Kristuksen tuntemiseen.

Sielullisen menon arvostelija kohtaa usein väitteen siitä, että jotkut kertovat kokeneensa tällaisissa yhteyksissä Jumalan vaikutusta ja joku on saattanut tulla näissä tilanteissa oikeasti uskoon. Tätä ei ole syytä epäillä, näin käy kaikkialla, missä Jumalan sana on vähänkin esillä. Evankeliumi on itsessään Jumalan voima (Room. 1:16; 1. Kor. 1:18). Jumala toimii niin kuin hyväksi näkee, ei ulkonaisen vuoksi, vaan siitä huolimatta.

Toisaalta toiminta, josta puuttuu arka tunto pyhän Jumalan edessä ja jonka epäpyhä malli on otettu suoraan maailmasta, vieroittaa monia todellisesta Jumalan yhteydestä (2. Piet. 2:2). Raamattu kehottaa meitä käyttäytymään evankeliumin arvon mukaisesti, ettemme olisi kenellekään loukkaukseksi (Ef. 4:1; Fil. 1:10; Fil. 1:27).

Mitä on tehtävissä?

Yhteisön vääristä käsityksistä on vaikea vapautua, ja oman, ihmisistä riippumattoman Jumala-suhteen rakentaminen voi olla hyvin vaivalloista. Se on kuitenkin välttämätöntä, sillä kukin meistä seisoo kerran Jumalan edessä yksin. Viimeisellä tuomiolla ei tukena ole seurakuntaa eikä muita ihmisiä. On vain Jumala ja ihminen, kun kirjat avataan. Tähän kohtaamiseen meidän on määrä valmistautua täällä maailmassa. Siksi on syytä antaa Jumalan kasvattaa ja ohjata itsenäiseen näkemiseen, arvostelukykyyn ja henkilökohtaiseen uskoon.

Tämä edellyttää etäisyyden ottamista niihin, jotka pyrkivät sitomaan ja joskus jopa alistamaan ja hallitsemaan uskovaa. Sellaisessa ympäristössä oma ajattelu lamaantuu.

Harkinnan jälkeen voi tulla tarpeelliseksi katkaista yhteydet sellaiseen yhteisöön, jonka ilmapiirissä ahdistuu ja voi huonosti ja jonka opetuksen näkee vääräksi.

Kun uskova kokee olevansa aivan yksin, hänellä on vaara ajautua toisaalla vastaavanlaiseen tilanteeseen, koska toisessa yhteisössä häntä ei tunneta ja hänet voidaan ottaa lämpimästi vastaan. Jos tuntee tulleen hyvin kohdelluksi, nämä myönteiset kokemukset saattavat peittää näköalan siten, että näkee vain yhteisön positiivisen puolen. Siksi ei pidä kiirehtiä sitoutumista uuteen jäsenyyteen, vaan tulee rauhassa tarkkailla yhteisöä pitemmän aikaa.

Samalla voi myös käydä turvallisesti sellaisissa kokoontumisissa, joissa voi olla oma itsensä ja mikään ei ahdistu. Tässä tilanteessa on tärkeää löytää niitä, jotka kärsivät samoista asioista ja joiden kanssa voi avoimesti keskustella ja rukoilla. Tällaisia hengenheimolaisia ei aina löydy omasta yhteisöstä, mutta kuitenkin heitä on olemassa, vaikkakin harvassa.

Hengellisen elämänsä selkeyttämiseen voi hakea apua myös kirjoista, vaikka suuri osa uudemmasta kirjallisuudesta onkin haitallista ja eksyttävää. Vanhemmasta kirjallisuudesta voi löytää todellisia helmiä, mutta niitäkin on luettava arvioiden ja kriittisesti.

Uskovan tila ja asema

Oikealle kristilliselle näkemykselle on tunnusomaista se, että uskova on *asemansa* puolesta pyhä ja vanhurskas, koska hän on Kristuksessa. Hänellä on korkein mahdollinen asema Kristuksen kanssaperillisenä. *Tilansa* puolesta hän on kuitenkin edelleen syntinen ja monin tavoin puutteellinen. Tässä vallitsee kaiken aikaa tietty jännite. Kaksi vastakkaiselta tuntuvaa asiaa on voimassa *samanaikaisesti*. Ihminen *itsessään* on edelleen jumalaton, ja Jumala on pyhä. Kummastakaan tosiasiaa ei voi tinkiä. Kun nämä kaksi yhdistyvät, sitä Raamattu sanoo jumalattoman vanhurskauttamiseksi. Tässä on evankeliumin ydin.

Pyhä ja vanhurskas Jumala ei milloinkaan muutu. Hän vaatii täydellisyyttä ihmiseltä loppuun asti (Matt. 5:48). Jumala on kuitenkin päättänyt kätkeä epätäydelliset uskovansa Poikansa Kristuksen ansioihin ja hänen täydellisyyteensä. Hän näkee meidät Pojassaan synnittöminä ja täydellisinä.

Oikean kristillisen näkemyksen mukaan Kristus on ainoa pelastaja ja Pyhä Henki on tämän ainoan Pelastajan ainoa Kirkastaja. Väärä kristillisyys painottaa muita asioita ja käyttää aikaa muiden asioiden käsittelyyn siinä määrin, että ihmisen *lepo* Kristuksen armossa ei pääse toteutumaan niin kuin Jumala sen on tarkoittanut.

Oikealle kristillisyydelle on ominaista kaiken muun näkeminen vähäarvoisena Kristuksen tuntemisen rinnalla (Fil. 3:8). Silloin kun mikään muu ei ilahduta ihmistä enempää kuin Jeesus Kristus ja hänen evankeliuminsa, ihminen on Jumalan armosta ja Pyhän Hengen johdatuksesta löytänyt Jumalan edessä paikan, jossa hän voi turvallisesti levätä. Siinä hän kykenee erottamaan olennaisen epäolennaisesta ja oikean väärästä ja kuitenkin hän on aralla tunnolla siitä, että voi nähdä väärin. Silti hän alati pyrkii totuuteen ja arvioi asioita Kristuksesta käsin.

Terve kristillisuus

Korostaa Jumalan pyhyyttä, Jeesuksen ristinkuoleman ja ylösnousemuksen kautta tapahtunutta sovitusta ja lunastusta ja Hänen täytettyä ja valmista työtään ainoana pelastuksen perustuksena ja toisaalta ihmisen turmeltuneisuutta ja pienuutta (myös uskovana oltaessa) sekä Raamatun auktoriteettia.

Sallii arvostelun, keskustelun, arvioinnin, erilaisuuden ja terveen järjenkäytön (Ap. t. 17:11; 1. Kor. 10:15).

Rakastaa totuutta, vaatimattomuutta, yksinkertaisuutta, teeskentelemättömyyttä, oikeaa nöyryyttä, hiljaisuutta (Ef. 4:2; 1. Tess. 4:11).

Johtaa ihmisiä herätykseen, kääntymykseen, uudestisyntymiseen ja lepoon Kristuksessa, kiitollisuuteen, vapauteen, aitouteen, Jumalaan luottamiseen, todelliseen iloon, vilpittömyyteen, rakkauteen, puhtauteen, rauhaan, avoimuuteen, täyteen ymmärrykseen, pois itsensä tuijottamisesta, erottautumiseen maailman hengestä, henkien koettelemiseen, toisten palvelemiseen, yksilön ja seurakunnan terveeseen hengelliseen kasvuun ja hyvinvointiin.

Terveen kristillisyyden tuntomerkkejä:

Vapaus sekä lain alaisuudesta että laittomuudesta.

Ei ole sidoksissa ihmisiin eikä tunnekokemuksiin.

Tutkii ja koettelee kaiken.

Erotaa hengellisen ja sielullisen toisistaan.

Realistinen kuva itsestä.

Vapaus hyvän tai huonon itsetunnon ylivallasta.

Terveessä kristillisyydessä ymmärretään, että Jumalan työ ihmisessä on täydellistä armoa ja Hänen vaikutustaan. Ihmisen osuus rajoittuu Jeesuksen sovitustyön henkilökohtaiseen vastaanottamiseen ja siihen, että hän sallii Jumalan työn ja vaikutuksen jatkuvan elämässään. Kristus-elämän hedelmänä ihmisessä ilmenee tottelevaisuutta ja kuuliaisuutta Jumalan tahdolle ja halua saada syntymään tätä elämää myös toisissa (Fil. 2:13).

Työryhmä

(Kirjoittajat)

”MIHIN OLEMME MENOSSA?”

Tämä on tuskallisen tuttu kysymys aikamme kristikunnassa. Näyttää siltä, että monin tavoin olemme menossa pois oikean Kristuksen luota.

Kristinusko on maassamme ja laajemminkin uhanalaisessa murrosvaiheessa. Kristuksen ainutlaatuisen aseman näkeminen Pyhän Jumalan ja ihmisen välisenä sovittajana sekä syntisen pelastajana uhkaa jäädä elämyksiä ja kokemuksia korostavien opetusten jalkoihin. Jumalan armon evankeliumi ja jumalattoman vanhurskauttaminen yksin uskon kautta alkavat vaikuttaa kuluneilta fraaseilta. Kristinopin ohentunut tuntemus on tehnyt monet alttiiksi harhauttaville ja ihmistä korottaville liikkeille.

Olisiko tämän kaiken keskellä mahdollista löytää jälleen tasapainoinen ja Kristus-keskeinen tie nykyisten äärisuuntausten tilalle ja voisimmeko omalta osaltamme tehdä jotakin asian hyväksi?

Erilaisista taustoista olevat veljet ovat joitakin kertoja kokoontuneet yhteen etsimään vastauksia näihin kysymyksiin. Tämä kirja on näiden neuvonpitojen satoa. Kirjoittajien rukous on, että kirja auttaisi edes muutamia hämmennykseen joutuneita yksinkertaisen evankeliumin sanoman äärelle ja sen vapauttavaan ymmärtämiseen.

ISBN 951-98045-8-7